

Č.j. 5ZŠZaj-o/2022

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Tvořivě pro život

Základní škola Zaječí, okres Břeclav

Školní 402, 691 05 Zaječí

Ředitel: Mgr. Vlastimil Cymorek

Tel.: 539 004 050

Koordinátor ŠVP: Mgr. Vlastimil Cymorek

Zřizovatel:

Obec Zaječí

Školní 401, 691 05 Zaječí

Tel.: 519 351 190

Platnost: od 1. 9. 2022

razítko školy

Mgr. Vlastimil Cymorek

ředitel školy

Obsah

1	Charakteristika školy	6
1.1	Základní informace	6
1.2	Popis budovy	6
1.3	Vybavení školy	7
1.4	Servisní služby	8
1.5	Charakteristika pedagogického sboru	8
1.6	Charakteristika žáků	8
1.7	Spolupráce školy s rodiči a jinými subjekty	9
1.8	Dlouhodobé projekty	10
2	Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
2.1	Zaměření školy	10
2.2	Zaměření školního vzdělávacího programu	11
2.2.1	Hlavní záměry vzdělávacího programu	12
2.2.2	Základní didaktické zásady	12
2.3	Cíle směřované k žákům a učitelům	12
2.3.1	Cíle pro žáky	13
2.3.2	Cíle pro učitele	13
2.4	Výchovné a vzdělávací strategie	14
2.4.1	Kompetence k učení	14
2.4.2	Kompetence k řešení problémů	15
2.4.3	Kompetence komunikativní	15
2.4.4	Kompetence sociální a personální	15
2.4.5	Kompetence občanské a pracovní	16
2.4.6	Kompetence digitální	16
2.5	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	17
2.5.1	Zabezpečení výuky žáků s SVP	17
2.5.2	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	19
2.6	Začlenění průřezových témat	20
3	Učební plán	25
3.1	Vzdělávací období základního vzdělávání	25
3.2	Poznámky k učebním plánům	27
4	Učební osnovy	29
4.1	Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	29
4.1.1	Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura	29
4.1.1.1	Český jazyk a literatura: 1. ročník	33
4.1.1.2	Český jazyk a literatura: 2. ročník	34
4.1.1.3	Český jazyk a literatura: 3. ročník	36
4.1.1.4	Český jazyk a literatura: 4. ročník	37
4.1.1.5	Český jazyk a literatura: 5. ročník	39
4.1.1.6	Český jazyk a literatura: 6. ročník	42
4.1.1.7	Český jazyk a literatura: 7. ročník	44
4.1.1.8	Český jazyk a literatura: 8. ročník	46
4.1.1.9	Český jazyk a literatura: 9. ročník	49
4.1.2	Vzdělávací obor: Anglický jazyk	51
4.1.2.1	Anglický jazyk: 2. ročník	56

4.1.2.2	Anglický jazyk: 3. ročník	56
4.1.2.3	Anglický jazyk: 4. ročník	58
4.1.2.4	Anglický jazyk: 5. ročník	59
4.1.2.5	Anglický jazyk: 6. ročník	60
4.1.2.6	Anglický jazyk: 7. ročník	62
4.1.2.7	Anglický jazyk: 8. ročník	63
4.1.2.8	Anglický jazyk: 9. ročník	64
4.1.3	Vzdělávací obor: Německý jazyk	65
4.1.3.1	Německý jazyk: 7. ročník	67
4.1.3.2	Německý jazyk: 8. ročník	68
4.1.3.3	Německý jazyk: 9. ročník	69
4.2	Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	70
4.2.1	Vzdělávací obor: Matematika	70
4.2.1.1	Matematika: 1. ročník	73
4.2.1.2	Matematika: 2. ročník	74
4.2.1.3	Matematika: 3. ročník	75
4.2.1.4	Matematika: 4. ročník	76
4.2.1.5	Matematika: 5. ročník	78
4.2.1.6	Matematika: 6. ročník	80
4.2.1.7	Matematika: 7. ročník	82
4.2.1.8	Matematika: 8. ročník	84
4.2.1.9	Matematika: 9. ročník	85
4.3	Vzdělávací oblast: Informatika	87
4.3.1	Vzdělávací obor: Informatika	87
4.3.1.1	Informatika: 4. ročník	89
4.3.1.2	Informatika: 5. ročník	90
4.3.1.3	Informatika: 6. ročník	91
4.3.1.4	Informatika: 7. ročník	92
4.3.1.5	Informatika: 8. ročník	93
4.3.1.6	Informatika: 9. ročník	94
4.4	Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	95
4.4.1	Vzdělávací obor: Prvouka	95
4.4.1.1	Prvouka: 1. ročník	98
4.4.1.2	Prvouka: 2. ročník	99
4.4.1.3	Prvouka: 3. ročník	100
4.4.2	Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	102
4.4.2.1	Náš svět: 4. ročník	105
4.4.2.2	Náš svět: 5. ročník	107
4.5	Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	109
4.5.1	Vzdělávací obor: Dějepis	109
4.5.1.1	Dějepis: 6. ročník	110
4.5.1.2	Dějepis: 7. ročník	111
4.5.1.3	Dějepis: 8. ročník	112
4.5.1.4	Dějepis: 9. ročník	113
4.5.2	Vzdělávací obor: Výchova k občanství a Výchova ke zdraví	114
4.5.2.1	Výchova k občanství a zdraví: 6. ročník	117
4.5.2.2	Výchova k občanství a zdraví: 7. ročník	119

4.5.2.3	Výchova k občanství a zdraví: 8. ročník	122
4.5.2.4	Výchova k občanství a zdraví: 9. ročník	123
4.6	Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	125
4.6.1	Vzdělávací obor: Zeměpis	125
4.6.1.1	Zeměpis: 6. ročník	127
4.6.1.2	Zeměpis: 7. ročník	130
4.6.1.3	Zeměpis: 8. ročník	134
4.6.1.4	Zeměpis: 9. ročník	137
4.6.2	Vzdělávací obor: Přírodopis	140
4.6.2.1	Přírodopis: 6. ročník	142
	Přírodopis: 7. ročník	144
4.6.2.2	Přírodopis: 8. ročník	145
4.6.2.3	Přírodopis: 9. ročník	146
4.6.3	Vzdělávací obor: Fyzika	147
4.6.3.1	Fyzika: 6. ročník	151
4.6.3.2	Fyzika: 7. ročník	152
4.6.3.3	Fyzika: 8. ročník	153
4.6.3.4	Fyzika: 9. ročník	154
4.6.4	Vzdělávací obor: Chemie	155
4.6.4.1	Chemie: 8. ročník	158
4.6.4.2	Chemie: 9. ročník	160
4.7	Vzdělávací oblast: Umění a kultura	162
4.7.1	Vzdělávací obor: Hudební výchova	162
4.7.1.1	Hudební výchova: 1. ročník	165
4.7.1.2	Hudební výchova: 2. ročník	165
4.7.1.3	Hudební výchova: 3. ročník	166
4.7.1.4	Hudební výchova: 4. ročník	167
4.7.1.5	Hudební výchova: 5. ročník	167
4.7.1.6	Hudební výchova: 6. ročník	168
4.7.1.7	Hudební výchova: 7. ročník	168
4.7.1.8	Hudební výchova: 8. ročník	169
4.7.1.9	Hudební výchova: 9. ročník	170
4.7.2	Vzdělávací obor: Výtvarná výchova	170
4.7.2.1	Výtvarná výchova 1. ročník	174
4.7.2.2	Výtvarná výchova 2. ročník	175
4.7.2.3	Výtvarná výchova 3. ročník	176
4.7.2.4	Výtvarná výchova 4. ročník	177
4.7.2.5	Výtvarná výchova 5. ročník	177
4.7.2.6	Výtvarná výchova 6. ročník	178
4.7.2.7	Výtvarná výchova 7. ročník	179
4.7.2.8	Výtvarná výchova 8. ročník	181
4.7.2.9	Výtvarná výchova 9. ročník	182
4.8	Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	184
4.8.1	Vzdělávací obor: Tělesná výchova	184
4.8.1.1	Tělesná výchova: 1. ročník	187
4.8.1.2	Tělesná výchova: 2. ročník	188
4.8.1.3	Tělesná výchova: 3. ročník	189

4.8.1.4	Tělesná výchova: 4. ročník	190
4.8.1.5	Tělesná výchova: 5. ročník	191
4.8.1.6	Tělesná výchova: 6. ročník	192
4.8.1.7	Tělesná výchova: 7. ročník	193
4.8.1.8	Tělesná výchova: 8. ročník	194
4.8.1.9	Tělesná výchova: 9. ročník	196
4.9	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	198
4.9.1	Vzdělávací obor: Pracovní činnosti	198
4.9.1.1	Pracovní činnosti: 1. ročník	201
4.9.1.2	Pracovní činnosti: 2. ročník	202
4.9.1.3	Pracovní činnosti: 3. ročník	203
4.9.1.4	Pracovní činnosti: 4. ročník	203
4.9.1.5	Pracovní činnosti: 5. ročník	204
4.9.1.6	Pracovní činnosti: 6. ročník	205
4.9.1.7	Pracovní činnosti: 7. ročník	206
4.9.1.8	Pracovní činnosti: 8. ročník	208
4.9.1.9	Pracovní činnosti: 9. ročník	210
5	Evaluace	211
5.1	Pravidla pro hodnocení žáků	211
5.1.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	211
5.1.2	Způsoby hodnocení	212
5.1.3	Hodnocení chování	213
5.1.4	Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	213

1 Charakteristika školy

1.1 Základní informace

Škola je plně organizovaná základní škola, která zahájila svou činnost v roce 1965 jako základní devítiletá škola. Od 1. 1. 2002 je příspěvkovou organizací, vymezení úkolů je uvedeno ve zřizovací listině. V rejstříku škol je vedena pod kódem (IZO) 600 112 578 a u ČSÚ pod identifikačním číslem (IČO) 709 344 79.

Součástí školy je školní družina a školní jídelna. Škola má kapacitu 270 žáků, družina 60 dětí a jídelna 250 strážníků. V současnosti je naplněna kapacita pouze školní družiny.

V současné době má 9 tříd, po jedné třídě v každém ročníku.

O vzdělávání a chod školy se stará 21–26 zaměstnanců (pedagogičtí pracovníci, školník, vedoucí školní jídelny, kuchařky a uklízečky).

1.2 Popis budovy

Škola je dvoupatrová budova, která se nachází na nejvyšším místě obce Zaječí. Z jedné strany je ohraničená silnicí, z druhé historickou stavbou kostela. Nemá tedy možnost rozšiřovat se co do objemu. Je to stará cihlová budova se suterénem, ke které je spojovací chodbou připojen komplex tělocvičny.

V přízemí budovy jsou zbudovány šatny pro žáky prvního i druhého stupně, dále učebny 1. stupně, odborná učebna přírodních věd s připojeným kabinetem. Dále je zde komplex tří menších místností, kabinet učebních pomůcek pro 1. stupeň a sklad materiálu pro potřeby školníka.

V prvním patře budovy najdeme všechny zbývající kmenové třídy, sborovnu, studovnu, kterou můžou využívat žáci o přestávkách a kabinet matematiky. Sborovna je velká, nově vybavená místnost, kde se konají pedagogické porady i jiná setkávání. Současně může posloužit v případě nutnosti pro základní ošetření žáka. Střed tohoto patra tvoří soubor tří kancelářských místností – pro účetní a vedoucí školní jídelny, pro ředitele školy a pro zástupce ředitele školy. Z tohoto patra vede spojovací průchod do tělocvičny. Ve spojovací části najdeme učebnu informatiky.

K tělocvičně patří dvě šatny se sociálním zařízením a kabinet pro tělesnou výchovu. Tělocvična slouží mimo jiné i pro hromadná setkávání s rodiči, k veřejným vystoupením, besídkám nebo pro setkání státních institucí s občany obce.

V druhém patře budovy je odborná učebna hudební výchovy a cizího jazyka, cvičná kuchyně a učebna výtvarné výchovy a kabiny pro hudební výchovu, český jazyk, výtvarnou výchovu, přírodopis, zeměpis, občanskou výchovu a dějepis a dvě oddělení školní družiny.

Na všech podlažích jsou sociální zařízení pro dívky, pro chlapce, personál i osoby s pohybovými obtížemi.

Do všech podlaží je možno se dostat výtahem. Škola je tedy bezbariérová, proto máme možnost vyjít vstříc dětem tělesně postiženým, na vozíčku nebo jen dočasně hůře pohyblivým.

V suterénu školy je školní kuchyně s jídelnou a s celým technickým zázemím. Kapacitně je řešena asi pro 250 strážníků. Kromě samotných žáků a zaměstnanců školy využívá jejich služeb i značná část občanů Zaječí, a také zaměstnanci obecního úřadu. Tento komplex má samostatný vchod, který využívají nejen zaměstnanci, ale i „cizí“ strážníci.

Zbývající prostory v suterénu zabírají školní dílny.

1.3 Vybavení školy

Škola, kromě tělocvičny a přilehlého sociálního zařízení, je po rozsáhlé rekonstrukci, s novými okny a novou fasádou, s novou elektroinstalací a vodoinstalací.

Prostorové podmínky naprosté většiny tříd jsou velmi dobré. Učebna přírodních věd, cizích jazyků, informatiky a školní dílny prošly kompletní rekonstrukcí. Samozřejmostí je připojení k internetu.

Dále máme odbornou učebnu pro hudební výchovu a cvičnou kuchyni. Ta je vybavena novou kuchyňskou linkou a dvěma sporáky.

V učebnách první až třetí třídy jsou koberce sloužící k výuce žáků netradičními formami práce.

Ke škole patří rozsáhlé pozemky s budovou na nářadí a venkovní učebnou. Část pozemků využívá škola ke své výuce, další část mají v užívání nájemci z řad občanů. Pro tělesnou výchovu využíváme i pozemek v blízkosti školy, kde je vybudován víceúčelový sportovní areál.

Odpočinkovou činnost žáků zabezpečuje školní družina. Školní družinu navštěvují zpravidla žáci 1. stupně.

1.4 Servisní služby

Součástí školy je školní jídelna, která zabezpečuje zdravou výživu dle platných norem a předpisů.

Škola propůjčuje tělocvičnu oddílům kopané místního Sokola, gymnastice, stolním tenistům, maminkám pro cvičení s dětmi, případně dalším zájemcům. V budově školy jsou menší místnosti, které má možnost pronajímat obec.

1.5 Charakteristika pedagogického sboru

Sbor je tvořen 18 pedagogickými pracovníky. Ne všechny předměty jsou vyučovány aprobovaně.

Školní poradenský tým je tvořen výchovnou poradkyní a metodičkou prevence a 2 pedagožky se zaměřením speciální pedagogika – logopedie, které pomáhají nejen žákům, ale i rodičům a ostatním vyučujícím s řešením různých problémových situací.

Dále v pedagogickém sboru působí preventistka pro environmentální výchovu, koordinátoři pro informační technologii, koordinátor školního vzdělávacího programu a podle potřeb i asistenti pedagoga.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou v úzkém a pravidelném kontaktu s žáky, rodiči žáků i s institucemi, které se zabývají problémy dětí. Učitelé se dle plánu DVPP zúčastňují školení podle zájmu, aprobací a potřeb školy.

Ve dvou odděleních školní družiny působí 2 vychovatelky, které nabízí v rámci školní družiny i mimo ni kroužky zaměřené na pohyb, hudbu a rukodělné práce.

1.6 Charakteristika žáků

Kapacita školy je 270 žáků, a protože počet se pohybuje kolem 150, je stav nenaplněn. Převážná většina žáků navštěvujících naši školu jsou místní děti. Dojíždějící žáci z okolních vesnic tvoří asi 20 %. Jsou to děti nejčastěji z Milovic, Nových Mlýnů, Přítluk a Bulhar.

Na prvním i druhém stupni je v každém ročníku po jedné třídě. Ve škole nemáme specializované třídy.

Vycházející žáci více preferují nástup do oborů ukončených státní maturitní zkouškou než do oborů ukončených výučním listem nebo gymnázia.

Pro možnost kvalitního trávení volného času jsou žákům nabízeny kroužky různého zaměření. Dále mají možnost se zapojit do mnoha soutěží výukových, sportovních, výtvarných i literárních.

1.7 Spolupráce školy s rodiči a jinými subjekty

Chceme velmi intenzivně spolupracovat s rodiči, poskytovat jim objektivní informace o škole a studijních výsledcích jejich dětí. Naším cílem je ale oboustranný tok informací.

Od roku 2005 pracuje při škole Školská rada v počtu 9 členů.

Škola je „otevřeným“ objektem, kdy rodiče mohou přijít i do hodin, chtějí-li vidět, jak jejich děti pracují. 3x do roka pořádáme pravidelné třídní schůzky. Po písemné nebo telefonické domluvě je možné sjednat si schůzku s učitelem kdykoliv. Třídní informační schůzka rodičů budoucích prvňáčků je v červnu.

Celoškolské akce jsou vyhlašovány místním rozhlasem, a navíc jsou rodiče o akcích informováni pomocí elektronické žákovské knížky. V obci jsou rozmístěny plakáty.

Na vynikající úrovni je spolupráce s místní knihovnou. Pořádáme pasování dětí první třídy na čtenáře. Součástí výuky jsou i pravidelné návštěvy.

Rovněž s místní mateřskou školou je spolupráce již tradicí.

Samozřejmostí je dlouhodobá a pravidelná spolupráce s PPP Břeclav. Na základě jejich vyšetření je naše spolupráce s rodiči důkladnější, účinnější a má větší přínos pro děti.

Výchovná poradkyně, metodička preventivní péče i metodička environmentální výchovy se pravidelně účastní těch vzdělávacích nabídek školících institucí, které souvisejí s jejich prací.

Vztah Jihomoravského krajského úřadu – odboru školství a naší školy je dán platnými zákonnými normami.

Hlavním partnerem je pro školu její zřizovatel, tj. Obec Zaječí v zastoupení starostky obce, se kterým škola projednává provozní záležitosti i koncepci dalšího rozvoje.

Nemalou pomocí pro školu je spolupráce s místními podnikateli. Spolupráce s nimi je na dobré úrovni a odvíjí se od aktuálních potřeb obou stran.

Již léta spolupracuje škola s knižními nakladatelstvími Albatros či KMČ (klub mladých čtenářů).

1.8 Dlouhodobé projekty

Škola pořádá pro lepší naplnění svých cílů projekty kratšího i delšího rozsahu.

Od školního roku 2017/2018 jsme začali pro žáky 2. stupně organizovat poznávací zájezdy do zahraničí. Dalším projektem, tentokrát pro žáky 1. stupně, je každoročně uspořádaný výjezd do školy v přírodě. Místo pobytu se mění. Žákům umožňuje ozdravný pobyt v horském prostředí, na čerstvém vzduchu. Kromě zdravotního hlediska dochází k upevnění vztahů ve třídě.

Tyto projekty jsou dost náročné na čas i na organizaci. Proto akceptujeme s povděkem, že nám při těchto akcích vypomáhají ať už drobnými cenami nebo sponzorským darem místní podnikatelé.

Další projekty menšího rozsahu, ale neméně důležité pro výchovu a vzdělávání žáků, jsou projekty, kde jsme „jen“ spolupořadatelem.

Každoročně školu zapojujeme do plaveckého výcviku. Ten plníme v 2. a 3. ročníku. Ve spolupráci s obcany Zaječí pořádáme 2x do roka sběr starého papíru a hliníku.

2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

2.1 Zaměření školy

Chceme být školou otevřenou pro veřejnost, rodiče i žáky. Jde nám o to, aby byla škola zajímavá pro žáky, rodiče i učitele, aby byla školou tvořivou, demokratickou, respektovala osobnost žáka diferencovaným přístupem.

Škola se nechce soustřeďovat jen na výkon, ale hlavně na celoživotní motivaci. Klademe důraz na efektivitu a osobní prožitek nejen žáka, ale společně i učitelů a rodičů.

Vedeme žáky k úctě a toleranci, sebehodnocení a úctě i k sobě samému.

Chceme, aby se spolurozhodování a osobní zodpovědnost staly náplní práce v kolektivu.

Povedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu.

Budeme u nich rozvíjet osobní motivaci spoluprací školy s rodinou, prezentací dětí tak, aby byly ukázány kvality dětí. Každý má svou hodnotu.

Školní vzdělávací program klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince. Zde plní důležitou úlohu nabídka zájmových činností školy.

Chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi.

Zavádíme do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu.

Pro zlepšení komunikace s rodiči a veřejností klademe důraz na spolupráci se Školskou radou.

Náš školní vzdělávací program počítá s integrací dětí s LMD, specifickými vývojovými poruchami učení, s dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí i jinak zdravotně znevýhodněnými žáky. Individuální péče patří i dětem mimořádně nadaným.

V budově školy je zbudován výtah, škola má bezbariérový přístup. To napomáhá tuto integraci ulehčovat.

Považujeme za nutné ukazovat cestu ke zdravému životnímu stylu, vést žáky ke schopnosti kulturního a estetického prožitku.

Program sleduje rozvíjení klíčových kompetencí žáků, důležitých pro život každého jedince, které propojují všechny vzdělávací oblasti.

2.2 Zaměření školního vzdělávacího programu

- vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a preferuje tvořivé činnostní učení
- zdůrazňuje činnostní ráz vyučování a pozitivní hodnocení
- používá takové činnosti, které na základě pozorování a hovoru o pozorovaném vedou žáky k objevování poznatků a vztahů, k řešení problémů
- předkládá jasné možnosti mezipředmětových vztahů
- dbá na návaznost učiva a jeho propojování
- dává žákům příležitost aktivně se podílet na vlastním vzdělávání
- zdůrazňuje orientaci na osobnost žáka
- vede žáky k samostatnému projevu, k získání nových vědomostí vlastní činností
- dává žákům možnosti využívat při práci samoučení a samokontrolu
- zdůrazňuje komunikaci a spolupráci mezi žáky
- umožňuje žákům využívat při učení své zkušenosti a praktické situace ze života mimo školu
- vede žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- předpokládá přirozený rozvoj ekologického cítění žáků

- umožňuje realizaci individualizované výuky pro všechny žáky, tj. jak pro žáky zdravotně či sociálně znevýhodněné, tak pro žáky talentované a žáky s hlubším zájmem o některou oblast
- směřuje k poznávání zdraví jako významné životní hodnoty

2.2.1 Hlavní záměry vzdělávacího programu

- výchova kulturního člověka
- výchova člověka komunikativního a tvořivého, schopného práce a spolupráce
- výchova ekologicky myslícího, tvořivého a mravně odpovědného člověka
- výchova člověka chápajícího hodnotu zdraví a aktivně usilujícího o jeho upevnování a ochranu
- výchova člověka zvědavého, sebezdokonalujícího se, rozumně a citlivě reagujícího v konkrétních praktických životních situacích
- výchova člověka svobodně jednajícího, s touhou dále se vzdělávat a zlepšovat kvalitu svého života
- příprava na celoživotní vzdělávání

2.2.2 Základní didaktické zásady

- probouzení zájmu žáka o vzdělávací činnost a poznávání
- podněcování aktivní účasti žáka činnostmi ve vzdělávacím procesu
- využívání zkušeností žáka a vytváření kompetencí pro užití osvojeného učiva v běžné životní praxi

2.3 Cíle směřované k žákům a učitelům

- osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení
- tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy
- všestranně a účinně komunikovat
- spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost
- projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací
- vnímat vztahy k lidem, k svému prostředí i k přírodě
- aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví

- k jiným být tolerantní a ohleduplný, k jejich kulturám i duchovním hodnotám

2.3.1 Cíle pro žáky

Cílem školního programu je, aby žáci:

- poznali a osvojili si strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání,
- zvládli základy všestranné komunikace,
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých,
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti,
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací,
- vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě,
- získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili,
- byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám,
- poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci,
- dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností.

2.3.2 Cíle pro učitele

Cílem školního programu je, aby učitelé:

a) porozuměli smyslu a principům činnostního vyučování a vzdělávání, tj.:

- vyučovat prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využívat smyslové poznání a zkušenosti žáků,
- vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, které dává prostor pro žákovu seberealizaci a sebedůvěru,
- poznávat (diagnostikovat) žáky, jejich potřeby a schopnosti,
- dát žákům přiměřený čas k učení a vést je k trvalému osvojení vědomostí,
- rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem,
- volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků,
- klást důraz na smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovat schopnosti žáků,
- vytvářet u žáků logické a kritické myšlení,

- učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, diagramům a tabulkám,
- rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu,
- utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí,
- vést žáky k vlastní organizaci učení.

b) osvojili si dovednosti činnostního učení, např.:

- využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek k nim náležejícím,
- využívat vhodné pomůcky pro individuální činnosti žáků,
- organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě, organizovat práci žáků ve skupinách,
- hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabiny,
- vytvářet projekty s využitím mezipředmětových vztahů.

c) osvojili si vyučovací metody a formy činnostního učení, které:

- podporují u žáků poznávání a aplikaci poznatků v praxi,
- využívají objevování na základě tvořivosti žáků (výběr vhodných problémů), využívají sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

d) chápali souvislosti činnostního učení a jiných modelů současného vyučování a učení.

2.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

2.4.1 Kompetence k učení

Mají umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení:

- dodržování etiky komunikace,
- vést je ke čtení s porozuměním a umět vyhledávat a třídit informace,

- propojovat informace se skutečným životem,
- mít dostatek informačních zdrojů, pracovat s Pravidly českého pravopisu, tabulkami, slovníky, mapami atp.,
- využívat pokusů v experimentování, vysvětlovat závěry pokusů.
- využívat individuální schopnosti jednotlivce.

2.4.2 Kompetence k řešení problémů

Mají podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů:

- podporovat vlastní tvořivosti a myšlení žáků,
- vést k samostatnosti a odpovědnosti za provedenou práci,
- naučit vyhledávat, zpracovávat a využívat informace,
- umět prezentovat své myšlenky a nápady při řešení problémů v žákovské samosprávě,
- aplikovat ověřené postupy při řešení problémů na podobné problémy,
- zapojovat žáky do soutěží podle schopností a dovedností.

2.4.3 Kompetence komunikativní

Mají umožnit všestranně a účinně komunikovat, je nutné:

- zdokonalovat kultivovanost svého projevu,
- dát prostor k vyjádření vlastního názoru, naslouchat názorům spolužákům,
- v jazyce českém a cizím jazyce zařazovat mluvní cvičení,
- v matematice vymýšlet slovní úlohy, klást otázky,
- ve výchovách nechat žáky vyjadřovat své názory na umělecká díla.

2.4.4 Kompetence sociální a personální

Mají umožnit spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých:

- projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací,
- aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví,
- pracovat ve dvojicích, ve skupinách, v týmech respektovat pravidla práce v týmu,
- uvědomit si vlastní identitu v rámci pracovní skupiny,
- objektivně poznávat rizika patologických jevů ve škole i mimo ni,
- rozvíjet klima dobrých vztahů,
- vybudovat pocit sebedůvěry a sebevědomí,

- žít společně s ostatními, být tolerantní.

2.4.5 Kompetence občanské a pracovní

Mají umožnit žákům projevit se jako svobodná a zodpovědná osobnost:

- poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci,
- žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám,
- vzájemně se k sobě slušně chovat bez hrubostí a násilí,
- pomáhat si mezi sebou, oceňovat a uznávat nápady druhých,
- uvědomovat si nejen práva, ale i povinnosti,
- dbát o své zdraví
- chápat ekologické souvislosti a environmentální problémy,
- připravovat žáky na přechod na jinou školu,
- dosahování zručnosti při práci s různými materiály,
- dodržování pořádku na svém pracovním místě,
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech, poznávání.

2.4.6 Kompetence digitální

Mají umožnit žákům začít efektivně využívat digitální technologie a rozvíjet digitální gramotnost:

- ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti,
- samostatně rozhodovat, které technologie použít,
- získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytvářet a upravovat digitální obsah,
- vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků,
- využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování běžných činností, zkvalitnění výsledků své práce,

- rozumět významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a být si vědom rizik,
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních,
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

2.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

2.5.1 Zabezpečení výuky žáků s SVP

Škola vytváří prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka různou mírou individualizace výuky. Na škole pracuje výchovná poradkyně, která spolupracuje s PPP Břeclav a pokud je potřeba i se Speciálním pedagogickým centrem.

Při školní neúspěšnosti žáka vypracovává učitel daného předmětu PLPP (Plán pedagogické podpory), který popisuje obtíže žáka, stanovuje cíle a podpůrná opatření k jeho naplnění. Zaměřuje se i na spolupráci rodiny a domácí přípravu.

V případě nenaplnění cílů stanovených PLPP a přetrvávání obtíží učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu pedagogicko-psychologické poradny. Ta poté vydá Doporučení ke vzdělávání, podle kterého se škola řídí.

Větší míra individualizace výuky probíhá prostřednictvím Individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který sestaví třídní učitel, popř. vyučující daného předmětu s pomocí výchovné poradkyně. Tento plán má písemnou podobu, schvaluje jej ředitel školy a navrhuje pedagogicko-psychologická poradna. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími. Stanoví se priority dalšího vzdělávání žáka a podpůrná opatření k jejich naplnění např. metody a organizace výuky, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností a hodnocení žáka. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření, které spočívá v úpravě očekávaných výstupů, pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Naše zásady péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami

- Individualizovat výuku.

- Poskytovat taková podpůrná opatření, aby každý žák dosáhl svých vzdělávacích možností.
- Dávat žákům možnost prožít pocity úspěšnosti, chválit je i za projevenou snahu a menší pokroky.
- Poskytnout žákovi pomůcky, které mu pomohou překonávat projevy SVP (čtecí okénko, speciální učebnice, manipulativní pomůcky apod.)
- Seznámit i ostatní vyučující ve třídě se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Seznam těchto žáků během školního roku aktualizovat.
- Na doporučení PPP využívat možnost průběžného i závěrečného slovního hodnocení.
- Vést žáky k pocitu zodpovědnosti sebe sama a tím k poznání nutnosti psychohygieny práce a vytvoření vlastního řádu a režimu.

Naše podmínky pro vzdělávání dětí se specifickým i vzdělávacími potřebami

- Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou.
- Spolupráce učitele a výchovného poradce se zákonnými zástupci dítěte.
- Vhodná organizace výuky a současně s tím respektování zdravotního stavu jedince.
- Při hodnocení zohledňování druhu, stupně a míru speciálních vzdělávacích potřeb
- Používání názorných a podpůrných pomůcek.
- Vzdělávání pedagogů v této oblasti.

Hodnocení a klasifikace žáků s SVP

Klasifikace jako jedna z forem hodnocení umožňuje snadnější srovnání výkonů.

Vyžaduje se, aby byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat, jak dále zvyšovat úspěšnost.

Při klasifikaci vycházíme z počtu jevů, které dítě zvládlo, a ne z prostého počtu chyb. Hodnotíme změny a posun v jednotlivých výkonech dítěte a ty porovnáváme vzhledem k jeho vzdělávacím možnostem.

2.5.2 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy nebo zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

V našich podmínkách jsou možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků. Způsob výuky těchto žáků by měl vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diference.

- Individuální vzdělávací plány
- Doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- Zadávání specifických úkolů
- Zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- Vnitřní diference žáků v některých předmětech
- Účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky

Co všechno mohou tyto děti využít, co naše škola nabízí:

- Práce na počítači,
- řešení problémových úkolů,
- individuální práce s naučnou literaturou,
- příprava referátů,

- náročnější samostatné úkoly,
- zapojení do zájmových aktivit,
- vedení a řízení skupin,
- doprovod na hudební nástroj,
- účast ve sportovních soutěžích – reprezentace školy, v olympiádách,
- práce ve skupinách, pomoc spolužákům ve vyučování i mimo,
- zájmové kroužky,
- individuální konzultace s pedagogem.

2.6 Začlenění průřezových témat

Ve vyučovacích předmětech 1. - 9. ročníku jsou zařazena průřezová témata a jejich tematické okruhy. Jednotlivé tematické okruhy jsou realizovány v každodenní práci, jsou součástí vyučovacího procesu v jednotlivých předmětech. Průřezová témata jsou integrována do vzdělávacích oborů.

- Environmentální výchova – EV
- Osobnostní a sociální výchova – OSV
- Výchova demokratického občana – VDO
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS
- Multikulturní výchova – MV
- Mediální výchova – MedV

Průřezové téma	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Rozvoj schopností poznávání		M				Z, F, VV	Z, F, VV	Z, VV, F, VOZ	Z, VV, F, VOZ
Sebepoznání a sebepojetí	TV	TV				VOZ	VOZ	VOZ, NJ	VOZ
Seberegulace a sebeorganizace	HV, TV	TV, PČ	ČJ, M PČ			VOZ	VOZ	VOZ	
Psychohygiena		TV		ČJ	NS	VOZ	VOZ	VOZ	
Kreativita	PČ	PČ, VV		PČ, VV		HV, PČ, VV	PČ, VV	VV	VV
Poznávání lidí	PRV	PRV	PRV			VV	VV	VV	VV
Mezilidské vztahy		ČJ	ČJ	ČJ		VOZ	VOZ	VOZ	
Komunikace	ČJ	ČJ	ČJ, TV, VV	ČJ	AJ	AJ, ČJ, VV, F, M	AJ, ČJ, VV, F, M, VOZ	NJ, AJ, ČJ, VV, F, VOZ	AJ, ČJ, VV, F, VOZ
Kooperace a kompetice				TV	NS	TV	TV	TV, NJ	TV

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M	M	M	M		M, F, VV	M, F, VV	M, F, VV	M, F, VV
Hodnoty, postoje, praktická etika		PRV	PRV			VV, VOZ	VV, VOZ	VV, VOZ	VV, VOZ, D
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola		PRV				VOZ			
Občan, občanská společnost a stát				NS		VOZ	VOZ	VOZ, NJ	VOZ
Formy participace občanů v politickém životě					NS	VOZ		VOZ	VOZ
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			PRV					Z	VOZ
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá					AJ	AJ, ČJ, VV, D	AJ, ČJ, VV, D	AJ, ČJ, VV, VOZ, D	AJ, ČJ, VV, VOZ, D
Objevujeme Evropu a svět					AJ	AJ	Z, AJ, D	AJ, VOZ, D	AJ, D
Jsme Evropané					AJ	AJ, ČJ, VV, F,	AJ, ČJ, VV	NJ, AJ, ČJ, VV, VOZ, D	AJ, ČJ, VOZ, D

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní diference			ČJ	ČJ	AJ	AJ, ČJ, VOZ	AJ, ČJ, VOZ	AJ, ČJ, VOZ, D	AJ, ČJ, D
Lidské vztahy		ČJ	PRV			VOZ	VOZ	VOZ	ČJ
Etnický původ		PRV				VOZ	VOZ	Z, PŘ, VOZ, D	VOZ, D
Multikulturalita		PRV	ČJ		AJ	AJ, ČJ, VOZ	Z, AJ, ČJ, VOZ	AJ, ČJ, VOZ, NJ	AJ, ČJ, VOZ, D
Princip sociálního smíru a solidarity		PRV	ČJ			VOZ	VOZ		VOZ
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy			PRV		NS				Z, PŘ
Základní podmínky života			VV		NS	PŘ		VOZ	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				NS				ČJ, CH, VOZ	Z, PŘ, CH
Vztah člověka k prostředí			VV			VOZ	VOZ	VOZ, NJ	Z, PŘ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ČJ	ČJ	ČJ		ČJ	ČJ, VOZ		
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ			VOZ		
Stavba mediálních sdělení					ČJ		VOZ	NJ	
Vnímání autora mediálních sdělení					ČJ		VOZ		
Fungování a vliv médií ve společnosti		ČJ		ČJ		ČJ	ČJ, VOZ	ČJ	ČJ
Tvorba mediálního sdělení				ČJ			VOZ	ČJ, M	
Práce v realizačním týmu					ČJ		VOZ	ČJ, NJ	

3 Učební plán

3.1 Vzdělávací období základního vzdělávání

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

- období: 1. - 3. ročník
- období: 4. - 5. ročník
- období: 6. - 9. ročník.

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou pro 2. a 3. období závazné.

Očekávané výstupy na konci 3. ročníku jsou orientační.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. stupeň					minimální časová dotace	disponibilní časová dotace	celkem	2. stupeň				minimální časová dotace	disponibilní časová dotace	celkem
		1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.				6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7 + 2	7 + 2	7 + 1	6 + 2	6 + 2	33	9	41	3 + 1	4	4	4	15	1	16
	Cvičení z českého jazyka	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0 + 1	0 + 1		2	2
	Anglický jazyk	---	0 + 1	3	3	3	9	1	11	3 + 1	3 + 1	3	3	12	0	12
	Německý jazyk	---	---	---	---	---	---	---	---	---	2	2	2	6	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20	4	24	3 + 1	4	4	4	15	1	16
	Cvičení z matematiky	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0 + 1	0 + 1		2	2
Informatika	Informatika	---	---	---	1	1	2	0	2	1	1	1	1	4	0	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	---	---	11	0	6	---	---	---	---	---	---	---
	Náš svět	---	---	---	2 + 1	3		1	6	---	---	---	---	---	---	---
Člověk a společnost	Dějepis	---	---	---	---	---	---	---	---	2	2	2	2	12 **	0	8
	Výchova k občanství a zdraví *	---	---	---	---	---	---	---	---	1 + 1	1	1	1		1	3
Člověk a příroda	Fyzika	---	---	---	---	---	---	---	---	2	2	2	2	20	0	8
	Chemie	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	1 + 1	2		1	4
	Přírodopis	---	---	---	---	---	---	---	---	1 + 1	1 + 1	1 + 1	2		3	8
	Zeměpis	---	---	---	---	---	---	---	---	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1		4	8
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0	5	1	1	1	1	9	0	4
	Výtvarná výchova	1	1	1 + 1	2	2		1	8	2	1	1	1		0	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	10	2	2	2	2	8 ***	0	8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0	5	1	1	1	0 + 1	3	1	4
celkem		20	22	24	26	26	102	16	118	29	29	32	32	104	18	122

3.2 Poznámky k učebním plánům

Maximální týdenní hodinová dotace je RVP ZV stanovena:

pro 1. – 2. ročník 22 hodin

pro 3. – 5. ročník 26 hodin

pro 6. – 7. ročník 29 hodin

pro 8. – 9. ročník 32 hodin

Závazná minimální časová dotace je uváděna u jednotlivých vyučovacích předmětů. Lze ji navýšit podle záměrů školy prostřednictvím disponibilních hodin, pro 1. – 5. ročník celkem o 16 vyučovacích hodin, pro 6. – 9. ročník celkem o 18 vyučovacích hodin.

Celková časová dotace 118 hodin týdně (včetně disponibilních) pro 1. – 5. ročník a 122 hodin týdně (včetně disponibilních) pro 6. – 9. ročník je závazná.

Jazyk a jazyková komunikace:

1. Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků.

2. Cizí jazyk

Od 2. ročníku je vyučován předmět Anglický jazyk a od 7. ročníku se vyučuje další cizí jazyk (Německý jazyk).

Matematika a její aplikace:

1. Matematika

Předmět je povinně zařazen do všech ročníků.

Informatika

Učivo v 1. – 3. ročníku je realizováno jako součást jiných vyučovacích předmětů;

Od 4. ročníku je zařazen jako samostatný vyučovací předmět a je též spojován s obsahem jiných vyučovacích předmětů.

Člověk a jeho svět

- Realizuje se v 1. – 3. ročníku ve vyučovacím předmětu prvouka a ve 4. – 5. ročníku v předmětu náš svět, tedy ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání.

Umění a kultura

- Realizuje se v samostatných vyučovacích předmětech hudební výchova a výtvarná výchova, které jsou zařazeny ve všech ročnících.

Člověk a zdraví

- Tělesná výchova je zařazena do všech ročníků, její týdenní časová dotace nesmí klesnout pod 2 vyučovací hodiny;
- Výchova ke zdraví je realizována na 1. stupni zejména v tělesné výchově, prvouce a našem světě, na 2. stupni je realizována jako integrovaný předmět výchova k občanství a zdraví.

Člověk a svět práce

- Učivo vzdělávací oblasti se realizuje ve všech ročnících jako samostatný předmět pracovní činnosti.

Člověk a společnost

- Učivo vzdělávací oblasti se realizuje v předmětech dějepis a výchova k občanství a zdraví od 6. do 9. ročníku.

Člověk a příroda

- Učivo vzdělávací oblasti se realizuje v předmětech fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis.
Také tato oblast je pro 6. až 9. ročník

* Integrovaný předmět, který spojuje vzdělávací oblast Člověk a zdraví a Člověk a společnost.

** Minimální časová dotace je navýšená díky integraci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a Člověk a společnost a poskytuje časovou dotaci vyučovacím předmětům Výchova k občanství a zdraví.

*** Minimální časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví je nižší díky přesunu do integrovaného předmětu Výchova k občanství a zdraví.

4 Učební osnovy

4.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

4.1.1 Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

I. stupeň

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány: komunikační a slohovou výchovou, čtením a literární výchovou, psaním a jazykovou výchovou.

V komunikační výchově se žáci učí vnímat a chápat jednotlivá sdělení (mluvená i psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole a mimo ni.

Komunikační dovednosti jsou vytvářeny nejen ve všech složkách českého jazyka, ale ve všech vyučovacích předmětech. Slovní zásoba je rozšiřována zejména využitím učiva prvouky, četby a vlastních zážitků. V tomto období je kladen důraz na ústní vyjadřování žáků.

Pro rozvoj vyjadřovacích schopností žáků v prvním vzdělávacím období využíváme:

- vyprávění (obrázky, zážitky, přečtený text)
- rozhovory žáků k určitému obrázku
- formulace otázek a odpovědí
- možnost svobodného výběru způsobu vyjádření myšlenek
- jednoduchých popisů

Komunikační výchova obsahuje činnosti:

- čtení a naslouchání
- mluvený a písemný projev žáka

Při výuce čtení se v tomto období snažíme naučit všechny žáky (podle jejich schopností a možností) číst přiměřeně náročné, umělecké i naučné texty zřetelně a s porozuměním.

V literární výchově se žáci učí jasně vyjadřovat spisovným jazykem, využitím slovní zásoby odpovídající věku a poznávají základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy.

Jazykové vyučování má velký význam pro rozvoj myšlení žáků, neboť se při něm učí jazykové a pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídit i zobecňovat.

II. stupeň

Vzdělávací obsah předmětu ČJL má kompletní charakter, je rozdělen do 3 složek:

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

Vyučovací předmět má časovou dotaci 4 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky (výukové programy).

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického citění, podněcování žáků k četbě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Klademe důraz na pozitivní motivaci žáka,

- používáme vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku,
- předkládáme dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní texty),
- vedeme k samostatnému učení (práce s jazykovými příručkami a slovníky, výukové programy na internetu),
- věnujeme se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problémů

- Motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení,
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností získaných z četby a samostudia a z vlastního úsudku,
- předkládáme modelové situace a vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity,
- učíme žáky analyzovat přečtené texty a kriticky posoudit jejich obsah,
- vedeme žáky k prohlubování svých intelektových dovedností (porovnávání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění).

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů (mluvnická cvičení, referáty o knihách, slohové práce na dané téma),
- učíme žáky pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích, diskutovat a obhajovat svůj názor, akceptovat názor jiných, formulovat otázky,
- směřujeme žáky k využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem,
- vedeme žáky k užívání i mimojazykových prostředků komunikace a porozumění jim.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování,

- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (zohlednění dle doporučení PPP),
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky,
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k uvědomění si odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům i k učiteli,
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků,
- směřujeme žáky k projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic,
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění, k tvořivosti.

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost (příprava na výuku),
- vedeme žáky k samostatnosti a dodržování vymezených pravidel,
- kontrolujeme samostatné práce žáků.

Kompetence digitální

- učíme zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií,
- umožňujeme využívat digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení,
- vedeme žáky ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů),
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (Slovník spisovné češtiny; Slovník cizích slov),
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství,
- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vedeme žáky k porozumění jejich významu a smyslu,
- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými, a to i elektronická), a tím vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci

rozvíjeli komunikační strategie a techniky, volili vhodné verbální i neverbální prostředky v komunikaci,

- využíváme osobní zkušenosti žáků s komunikací v různých médiích včetně sociálních sítí a jejich zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů a jednání různých lidí, odlišíme v komunikaci jazyk spisovný, hovorové prvky, nespisovný jazyk,
- při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.,
- vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a volili vhodné jazykové a technologické prostředky,
- vedeme žáky k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby,
- zapojujeme žáky podle jejich schopností a zájmů do spolupráce v rámci třídy, dbáme na dodržování pravidel diskuse.

4.1.1.1 Český jazyk a literatura: 1. ročník

časová dotace: 9 hodin týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Věcné čtení	Čte nahlas slova, věty a krátké texty. Rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek.
Naslouchání	Pozorně a soustředěně naslouchá; rozumí jednoduchým písemným pokynům; adekvátně reaguje na mluvené pokyny.
Souvislý mluvený projev; Komunikační návyky – zdvořilost, oslovení, pozdrav, prosba, omluva	Pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se.
Technika mluveného projevu	Mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost. Dbá na správné tempo řeči a pravidelné dýchání.
Dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky	Seznamuje se s vhodnými řečovými prostředky a využívá je v rozhovoru.
Vypravování, dialog	Spontánně vyjadřuje svoje zážitky.
Hygiena psaní	Získává návyky potřebné ke správnému psaní.
Písmena abecedy v tiskací i psací podobě	Při psaní písmen a číslic dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen. Spojuje písmena a slabiky. Převádí slova z mluvené do psané

	podoby. Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost. Kontroluje vlastní písemný projev.
Vyprávění děje podle obrázkové osnovy	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.
Písmena malá, velká, tiskací a psací; Délka samohlásek; Opis a přepis slov a vět	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, Rozlišuje slovo, slabiku, hlásku, čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Poznává větu, píše na konci věty tečku.
Kultura mluveného projevu	Ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.
Čtení; naslouchání	Čte literární texty, pozorně naslouchá čtení.
Čtení; naslouchání; Tvořivé činnosti s literárním textem; přednes, dramatizace	Recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší.
Tvořivé činnosti s literárním textem; přednes, dramatizace	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav.
	Pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje jej.
Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec)	Odliší jednotlivé literární pojmy.

OSV – Komunikace – Kouzelná slovíčka

4.1.1.2 Český jazyk a literatura: 2. ročník

časová dotace: 9 hodin týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Plynulé čtení jednoduchých vět. Četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na porozumění textu. Vyhledávání odpovědi v textu na jednoduché otázky	Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
	Orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky, hledá klíčová slova "
Dotváření příběhů	Učí se naslouchat ostatním, učí se respektovat pravidla rozhovoru
Uplatnění přirozené intonace	Čte se správnou intonací
Čitelné a úhledné písmo, Formální úprava textu	Skládá slova z hlásek, slabik a ze slov věty
Jazyková výchova	Píše krátká sdělení podle pokynů učitele
Rozbor slova. Procvičování čtení dlouhých a krátkých samohlásek. Hlásková, slabiková, slovo. Abeceda.	Rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova

Čtení a porovnání slov. Slova protikladná, souznačná, nadřazená, podřazená. Věta, slovo, slovní význam	Učí se slova podle významu (opačná a podobná, slova souřadná, nadřazená a podřazená)
Význam slov	Uvědomuje si význam slova
Slovní druhy	Seznamuje se s přehledem slovních druhů
Rozlišení věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací, Tvoření různých druhů vět, Čtení a psaní vět, interpunkce	Rozlišuje druhy vět – oznamovací, rozkazovací přací, tázací, zvládá psaní vět
"Měkké a tvrdé souhlásky	Vyjmenuje samohlásky, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné píše slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, používá velká písmena na začátku věty a vlastních jmen
Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě v textu Slova s ú/ů	Vyjmenuje samohlásky, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné píše slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, používá velká písmena na začátku věty a vlastních jmen
Velká písmena na začátku věty, vlastní jména osob a zvířat	Vyjmenuje samohlásky, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné píše slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, používá velká písmena na začátku věty a vlastních jmen
Slova s párovou souhláskou na konci a uvnitř slova (b-p, s-z, š-ž, d-t, d'-t', h-ch, v-f"	Vyjmenuje samohlásky, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné píše slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, používá velká písmena na začátku věty a vlastních jmen
Dramatizace pohádky, povídky nebo básně. Dotváření příběhů.	Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text

OSV – Komunikace – Základní formy společenského styku

OSV – Mezilidské vztahy – Dotváření příběhů

MV – Lidské vztahy – Vyjadřování závislé na komunikační situaci

MedV – Fungování a vliv médií ve společnosti – Plynulé čtení jednoduchých vět. Četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na porozumění textu. Vyhledávání odpovědí v textu na jednoduché otázky

MedV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Četba uměleckých, populárních textů

4.1.1.3 Český jazyk a literatura: 3. ročník

časová dotace: 8 hodin týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Členění jazykového projevu	Sestaví nadpis a člení projev, pojmenovává předměty a děje, tvoří otázky.
Otázky a odpovědi	Sestaví nadpis a člení projev, pojmenovává předměty a děje, tvoří otázky.
Vypravování. Popis.	Vypravuje podle obrázků. Popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti.
Osnova.	Vytvoří a použije jednoduchou osnovu.
Společenský styk a jeho formy.	Požádá o informaci, podá stručně informace (i telefonicky), uvítá návštěvu, rozloučení. Píše přání, pozdravy, pohlednice, dopis.
Věta, slovo, slabika.	Určuje samohlásky a druhy souhlásek. Ovládá pravopis hláskové spodoby. Rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik. Vyslovuje slova se správným přízvukem
Slova příbuzná. Slova souznačná, protikladná. Stavba slova.	Třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná, protikladná. Správně používá spisovné tvary slova a pozná tvary nespisovné.
Slovní druhy, vlastní jména. Podstatná jména a jejich skloňování.	Určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky. Skloňuje podstatná jména podle pádových otázek, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední. Určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím
Věta jednoduchá a souvětí. Stavba věty jednoduché. Základní skladební dvojice. Souvětí.	Poznává větu jednoduchou a souvětí. Poznává spojky a spojovací výrazy, tvoří základní skladební dvojice a vzorce souvětí.
Vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z	Vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost v praktických cvičeních. Určuje pravopis i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Přirazuje příbuzná slova k vyjmenovaným slovům a postupně uplatňuje jejich pravopis.
Plynulé čtení krátkých vět a jednoduchých textů. Přednes básní. Tvořivé činnosti s literárním textem.	Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.
Reprodukce literárního textu. Prvky dramatické výchovy.	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.
Lidová poezie – verše, rým.	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.
Základní orientace v knize. Spojování obsahu textu s ilustrací. Ilustrace v čítance, zná mí	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.

malíři. Vyprávění článků podle obrázkové osnovy.	
--	--

OSV – Komunikace – Rozvoj řečových dovedností

OSV – Seberegulace a sebeorganizace – Sloh (popis)

OSV – Mezilidské vztahy – Slova citově zabarvená

MV – Kulturní diference – Vypravování pohádek a příběhů

MV – Princip sociálního smíru a solidarity – Čtení (Život v Evropě)

MedV – Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení – Čtení textu

4.1.1.4 Český jazyk a literatura: 4. ročník

časová dotace: 8 hodin týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Čtení a naslouchání s porozuměním, věcné čtení	Čte plynule a s porozuměním texty s náročností odpovídající jeho věku
Vyhledávací čtení, Výpisky	Vyhledává v textu potřebné informace na zadanou otázku či chybějící informace a zaznamenává si je
Otázky k textu	Formuluje otázky směřované k přečtenému textu, odpovídá na ně
Přednes, volná reprodukce	Volně reprodukuje obsah sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
Mluvená komunikace: dialog, telefonický rozhovor, vzkaz	Vede správně dialog, zanechává vzkaz na záznamníku a uvědomuje si roli posluchače i mluvčího.
Argumentace	Dovede rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě
Mluvený projev (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, zpráva, oznámení)	Používá správné komunikační prostředky (intonace, přízvuk, pauzy, tempo) v mluveném projevu
Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost	rozezná rozdíl mezi spisovným a nespisovným sdělením a užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost podle komunikační situace
Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník	dbá na úpravu svých písemných prací a interpretuje různé žánry písemného projevu
Vyprávění, osnova textu	Na základě vlastně sestavené osnovy vytváří krátký mluvený nebo písemný projev v časovém sledu
nauka o slově – stavba slova; zvuková stránka jazyka; slova a pojmy, význam slov, slova	rozlišuje různé podoby slova; rozpoznává slova podle významu; rozlišuje slova

jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	jednoznačná a mnohoznačná; rozeznává slova spisovná a nespisovná, citově zbarvená
Stavba slova: kořen, předpona a část příponová; skupiny slov bě/bje, pě, vě/vje; pravopis slov s ú/ů	Určuje ve slovech jejich kořen, část předponovou i část příponovou - určuje slova příbuzná
Tvarosloví: slovní druhy; mluvnické kategorie podstatných jmen; vlastní jména; mluvnické kategorie sloves	Určuje slovní druhy v textu a zároveň u podstatných jmen a sloves určuje jejich mluvnické kategorie
Spisovná a hovorová čeština; nespisovná čeština, slangy a nářečí	Vyhledává v textu spisovná a nespisovná slova, nespisovná slova dokáže nahradit spisovnými
Skladba: základní větné členy, základní skladební dvojice; nevyjádřený podmět; větné vzorce	vyhledá podmět a přísudek, určí základní skladební dvojici, tvoří větné vzorce
Skladba: věta jednoduchá a souvětí	rozlišuje větu jednoduchou od souvětí, sestavuje souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů
Slovní druhy- spojky; Věta jednoduchá a souvětí	užívá vhodných spojek a spojovacích výrazů
vyjmenovaná slova a slova příbuzná; koncovky podstatných jmen	rozlišuje i/y ve slovech po obojetných souhláskách; vytváří správné tvary odvozených slov
Syntaktický pravopis (shoda přísudku s podmětem)	Píše i/y ve shodě přísudku s podmětem
Poslech literárních textů	vytváří vlastní výtvarný doprovod k textu a vlastní literární text
Přednes vhodného literárního textu, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace	Volně reprodukuje slyšený nebo přečtený text, vytvoří vlastní literární text na dané téma
Literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka	Rozeznává z úryvku základní literární žánr
Základní literární pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým	Používá správně literární pojmy při rozboru literárního textu rozhodne, jakého žánru je úryvek

OSV – Komunikace – Dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, vedení dialogu

OSV – Psychohygienu – Slova citově zbarvená

OSV – Mezilidské vztahy – Blahopřání a dopis

MV – Kulturní diference – Základní literární formy

MedV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Zážitkové čtení, Praktické a věcné čtení

MedV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Zpráva, reklama

MedV – Stavba mediálního sdělení – Zpráva, oznámení

MedV – Fungování a vliv médií ve společnosti – Společenský styl a jeho formy

4.1.1.5 Český jazyk a literatura: 5. ročník

Časová dotace: 7 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Analytické, prožitkové a vyhledávací čtení Kontrola porozumění	Čte odpovídající texty s porozuměním V mluveném projevu se dokáže vyjádřit v závislosti na komunikační situaci
Praktické čtení (technika čtení, čtení, pozorné. Plynulá znalost orientačních prvků v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova	Využívá čtení jako informačního zdroje Rozliší podstatné informace od okrajových Zaznamená podstatné informace Pracuje s různými informačními zdroji Vyhledává klíčová slova a pojmy
Dokončení sdělení, příběhu Osnova	Rozlišuje úplné a neúplné sdělení Dokončuje sdělení podle fantazie Rozvíjí svoji představivost Prezentuje výsledky své činnosti
Vyhledávací čtení Reprodukce textu	Zapamatuje si a následně reprodukuje podstatná fakta Vybírá z textu podstatná fakta Pracuje s různými informačními zdroji
Zdvořilé vystupování Telefonický rozhovor Verbální a neverbální prostředky řeči Praktické naslouchání (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem)	Komunikuje stručně a výstižně vyjadřuje myšlenky Používá správná pravidla komunikace
Základní techniky mluveného projevu Vyjadřování závislé na komunikační situaci Mimojazykové prostředky řeči	Rozpozná záměr reklamy
Spisovná a hovorová čeština	Vyjadřuje se vhodnými jazykovými i mimojazykovými prostředky řeči
Nespisovná čeština, slangy a nářečí Vyjadřování závislé na komunikační situaci	Vhodně využívá spisovnou a nespisovnou výslovnost podle komunikační situace Seznamuje se se slangy a nářečími

<p>Písenný projev – základní hygienické návyky, technika psaní, žánry písenného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování)</p>	<p>Dodržuje správné sezení a úchop psacího náčiní Zdokonaluje techniku psaní Trvale dbá na úpravu svých písenných prací Užívá různé žánry písenného projevu</p>
<p>Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) Mimojazykové prostředky řeči Žánry písenného projevu</p>	<p>Sestavuje jednoduchou osnovu Vypravuje vlastními slovy s pomocí osnovy Píše texty s pomocí osnovy Dodržuje časovou posloupnost komunikačního útvaru Prezentuje a obhájí svoji práci</p>
<p>Vyprávění</p>	<p>Formálně správně upraví přiměřený text Sestaví osnovu Uspořádá text do odstavců</p>
<p>Základní komunikační dovednosti Komunikace citů Pozitivní hodnocení sebe a druhých Sebepojetí</p>	<p>Poznává sebe a svoje schopnosti Uvědomuje si svoje silné a slabé stránky Utváří si pozitivní povědomí o sobě</p>
<p>Základní komunikační dovednosti Komunikace při vytváření výchovného kolektivu Komunikace citů Pozitivní hodnocení sebe a druhých Sebepojetí Pozitivní hodnocení druhých Tvořivost v mezilidských vztazích Schopnost spolupráce Iniciativa Asertivní chování</p>	<p>Tvořivě se podílí na budování mezilidských vztahů Dodržuje pravidla kolektivu či rodiny Má zájem o druhé, všímá si jich Respektuje druhého, jeho osobní svobodu Dokáže se vzepřít proti bezpráví páchaném druhými</p>
<p>Nauka o slově – stavba slova Zvuková stránka jazyka Slova a pojmy, význam slov, slova mnohoznačná a jednoznačná, antonyma homonyma, synonyma</p>	<p>Poznává podobnost některých slov ve slovanských jazycích Zkoumá různé podoby slova Rozlišuje a třídí slova podle významu Určuje slova jednoznačná a mnohoznačná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená</p>
<p>Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Tvarosloví - tvary slov Zdvojené souhlásky na hranici předpony a kořene slova nebo kořene a přípony slova Rozbor stavby slova Slovotvorný rozbor Skupiny slov bě/bje, pě, vě/vje Skupiny slov s mě/mně</p>	<p>Určuje kořen, předponu a příponovou část Odvozuje slova příbuzná předponami a příponami Rozlišuje předpony a předložky Tvoří tvary slov odvozováním Seznámí se se slovotvorným základem Dělí slova na konci řádku Seznamuje se s hláskovými změnami Seznamuje se s pravopisem zdvojených hlásek</p>

Předpony s, z, vz Pravopis slov s ú/ů Pravopis přídavných jmen (-ts-, ds-, -tš-, -dš-, -ský, -ští, -cký, -čtí)	Aplikuje znalosti pravopisu slov s ě/je Seznamuje se s pravopisem slov s mě/mně Seznamuje se s pravopisem předpon s, z, vz
Tvarosloví - slovní druhy Pravopis koncovek podstatných jmen Pravopis koncovek sloves Pravopis vlastních jmen Mluvnické kategorie jmen a sloves	Rozeznává slovní druhy Usiluje o správné užívání všech tvarů slov Aplikuje základy morfologického pravopisu Určuje mluvnické kategorie podstatných jmen Poznává v písemném projevu víceslovná vlastní jména Rozlišuje vlastní jména a obecná pojmenování v názvech
Pravopis koncovek přídavných jmen	Určuje mluvnické kategorie sloves Seznamuje se s pravopisem koncovek přídavných jmen
Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Větné vzorce Podmět, přísudek Podmět nevyjádřený Přísudek jmenný, slovesný	Pojmenuje základní větné členy ve větě jednoduché Nachází vedlejší větné členy Vyhledává základní větné členy v souvětí Rozeznává podmět vyjádřený a nevyjádřený Seznámí se s přísudkem jmenným a slovesným
Věta jednoduchá a souvětí Větné vzorce Podmět, přísudek	Poznává rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím Tvoří souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů Popisuje stavbu souvětí Vytvoří souvětí z větného vzorce
Věta jednoduchá a souvětí Spojování vět jednoduchých v souvětí Odvozování slov	Používá spojky a spojovací výrazy v souvětích Obměňuje spojovací výrazy v souvětích podle potřeby
Vyjmenovaná slova	Zvládá pravopis psaní i/y po obojetných souhláskách
Shoda přísudku s podmětem	Osvojuje si shodu přísudku s podmětem Doplňuje a zdůvodňuje v přísudku správnou koncovku přičestí minulého
Základní literární pojmy (báseň, verš, rým, přirovnání, próza, povídka, bajka)	Na základě dojmů z četby dokáže vytvořit záznam

Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramaturgie, vlastní výtvarný doprovod Práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů Základní literární pojmy (spisovatel, básník, divadelní představení, herec, režisér)	Reprodukuje přečtený nebo slyšený text Dramatizuje příběh Vytváří vlastní výtvarný doprovod k textu Vytváří vlastní literární text Volně dokončí příběh, udrží myšlenkovou linii Přednáší báseň dle svého výběru a základě dojmů z četby dokáže vytvořit záznam
Základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání) Lyrika, epika	Seznamuje se s základními literárními pojmy Používá literární pojmy v rozbořích literárních textů Seznamuje s lyrickým a epickým literárním dílem Pojmenuje hlavní a vedlejší postavy Vybere z textu hlavní a vedlejší dějové linie
Naučný a umělecký text	Pozná základní literární pojmy Rozlišuje naučný a umělecký text
Spisovná a hovorová čeština Nespisovná čeština, slangy a nářečí	Pozná rozdíl mezi spisovnými a nespisovnými slovy Vhodně využívá spisovná a nespisovná slova Seznamuje se se slangy a nářečím

MedV – Stavba mediálních sdělení – Vypravování, Líčení zážitků, Osnova vypravování

MedV – Vnímání autora mediálních sdělení – Práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů

MedV – Práce v realizačním týmu – Článek pro dětský časopis

4.1.1.6 Český jazyk a literatura: 6. ročník

Časová dotace: 4 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Obecné výklady o jazyce	Rozlišuje spisovný jazyk od nespisovného jazyka Rozumí nářečním výrazům
Jednoduché formuláře	Vyplní poštovní poukázku, podací lístek
Literární druhy	Vyjmenuje literární druhy: poezie, próza a drama
Epika - bajky	Vyjmenuje české i světové představitele bajek
Tvarosloví - slovní druhy	Třídí slovní druhy

Podstatná jména	Rozpozná podstatná jména konkrétní, pomnožná a abstraktní, hromadná a látková
Podstatná jména - obecná a vlastní	Správně píše velká a malá písmena
Komunikační žánry - oznámení	Rozezná zprávu od oznámení Napíše vzkaz nebo inzerát
Báje, mýty a eposy	Všímá si rysů u bájí, mýtů a eposů Reprodukuje čtený text nebo poslech
Skloňování podstatných jmen	Vyskloňuje zvláštnosti podstatných jmen
Komunikační žánry - zpráva	Posílá elektronickou formou e-mailovou zprávu
Pověsti	Porovnává mezi sebou různé druhy pověstí Přiřazuje k ukázkám autora
Přídavná jména	Vyjmenuje druhy přídavných jmen a jejich vzory Vystupňuje přídavná jména
Komunikační žánry - dopis	Uspořádá podstatné informace při psaní dopisu osobního i úředního
Pohádky	Rozezná rozdíly mezi pohádkou lidovou a umělou Vyjmenuje známé pohádky
Slovesa	Časuje slovesa Vyhledá slovesa ve větě, nebo v souvětí
Zájmena	Vyjmenuje druhy zájmen
Číslovky	Zvládá pravopis psaní číslovek
Popis	Popíše předmět, budovu Popisuje vzhled osoby
Dobrodružná literatura	Rozeznává různé typy dobrodružné literatury - western, robinsonáda, indiánky čte plynule ukázkou a rozumí čtenému textu
Mluvnické kategorie sloves	Pojmenuje mluvnické kategorie sloves
Beseda v knihovně	Seznamuje se s knihovnou Vyhledává různé informace na internetu, knihy žánrově zařazuje
Skladba	Rozeznává základní větné členy, rozvíjející větné členy
Popis pracovního postupu	Seznamuje se s osnovou pracovního postupu, aplikuje základní body osnovy v popisu pracovního postupu
Humoristická literatura	Rozumí humorné nadsázce, vyhledává humoristické prvky v dílech autorů
Větná stavba	Rozezná větu jednoduchou od souvětí
Výpisky	Dovede vyhledat a vypsát podstatné informace v textu
Lyrika	Rozpozná báseň, pojmenuje verše, sloky, rýmy a jazykové prostředky

Zvuková stránka jazyka	Třídí hlásky, hledá slovní a větný přízvuk
Spisovná a nespisovná výslovnost	Spisovně vyslovuje česká i cizí slova
Vypravování	Vypráví příběh podle připravené osnovy
Lyrické a lyrickoepické žánry	Vyhledává rozdíly mezi lyrickým a lyrickoepickým žánrem
Píseň	Dovede převést literární text do písňové podoby
Větná melodie	Klade důraz na melodii, tempo řeči a pauzu ve větě
Reklama	Pojmenovává základní formy reklamy
Drama	Ústně formuluje dojmy z dramatické představení
Komiks	Výtvarně zpracovává literární text do podoby komiksu

OSV – Komunikace – Obecné výklady o jazyce

OSV – Komunikace – Popis

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Jazykověda

VMEGS – Jsme Evropané – Řecké a římské báje

MV – Kulturní diference – Rozvrstvení národního jazyka

MV – Multikulturalita – Pohádky, solidarita a soudržnost ve společnosti

MedV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení – Zpráva a oznámení

MedV – Fungování a vliv médií ve společnosti – Reklama

4.1.1.7 Český jazyk a literatura: 7. ročník

Časová dotace: 4 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Popis	Vyjmenuje vnější znaky popisu, sestaví osnovu
Vypravování	Užívá spisovné i nespisovné výrazy během vypravování
Popis děje	Písemně i ústně zaznamenává popis děje do sešitu
Popis pracovního postupu	Dovede na základě konkrétního popisu pracovního postupu nakreslit nebo vyrobit daný předmět
Charakteristika	Písemně i ústně zpracuje charakteristiku
Výtah	Uspořádává nejpodstatnější informace výtahu
Žádost	Dodržuje základní postup při psaní žádosti

Životopis	Vyhledává informace o slavné osobnosti na internetových stránkách
	Píše v programu Word životopis slavné osobnosti
	Sestaví vlastní životopis
Slohová práce - charakteristika	Samostatně rozvíjí tvořivé psaní, charakterizuje blízkého člověka nebo oblíbeného hrdinu
Dopis	Rozlišuje dopis osobní a úřední
	Píše dopis podle zadaného tématu
Ustálená slovní spojení	Rozlišuje od sebe synonyma, homonyma a antonyma, vyhledává v textu odborné názvy
Tvoření slov, slovní zásoba	Rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby, tvoří nová slova
Význam slov	Roztřídí slova na jednoznačná a mnohoznačná
Tvarosloví	Vyhledává v textu zájmena, číslovky, slovesa a příslovce
	Rozlišuje ohebné i neohebné slovní druhy
	U sloves rozpozná rod činný od trpného
Větné členy	Vyhledává základní skladební dvojici - podmět a přísudek
	Zvládá pravopis shody podmětu s přísudkem
Rozvíjející větné členy	Vyhledává ve větě předmět, příslovečná určení, přívlastek a doplněk
Druhy vedlejších vět	Poznává druhy vedlejších, ptá se na ně příslušnými otázkami
Skladba	Rozpozná větu oznamovací, rozkazovací, tázací, přací a zvolací
	Rozezná větu jednočlennou a dvojčlennou
Souvětí	Znázorňuje graficky souvětí
Pravopis	Správně píše slova začínající předponami s-, z-, vz-
	Opakuje pravopis psaní i/i, y/ý
Literární četba	Orientuje se v literárním textu, přemýšlí nad hlavní myšlenkou
Starověká literatura	Orientuje se ve starověké literatuře, všímá rozdílů jednotlivých písemností Mezopotámie a Indie
Středověká literatura	Orientuje se ve středověkém textu, vyhledává hlavní myšlenku
Renesance a humanismus	Rozumí čtenému textu období renesance a humanismu
	Přirazuje k autorům jejich díla
Barokní literatura	Rozumí čtenému textu období baroka
	Všímá si znaků barokní literatury

Klasicismus	Všimá si jazykových prostředků klasicistní literatury
Próza - povídka, román	Rozezná prozaický text
	Vyjmenuje hlavní znaky povídky a románu
	Přirazuje autory k prozaickému žánru
Fantasy literatura a sci-fi	Vyjmenuje základní rysy fantasy literatury
	Rozpozná rozdíl mezi fantasy literaturou a sci-fi literaturou
Poezie	Rozpozná poezii
	Rozlišuje v textu rým, verš a sloku
Balady a romance	Rozpozná baladu od romance
Bible	Formuluje ústně i písemně dojmy z četby biblického úryvku
Literární věda	Všimá si jazyka čteného textu
Tematická a jazyková vrstva díla	Soustředí se v textu na motiv, téma, postavy, děj a čas
Antika	Porovnává čtený úryvek s filmovou ukázkou z období Antiky

OSV – Komunikace – Popis osoby

MV – Kulturní diference – Bible, zvyky a tradice

MV – Multikulturalita – Slovní zásoba, obohacování slovní zásoby slovy z cizího jazyka

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané – Evropská i česká barokní literatura

MedV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Publicistika

MedV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Literární druhy a žánry

MedV – Fungování a vliv médií ve společnosti – Životopis, média a společnost

4.1.1.8 Český jazyk a literatura: 8. ročník

Časová dotace: 4 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Média	Všimá si rozdílné komunikace v hromadných sdělovacích prostředcích (noviny, televize, internet)
	Zamýšlí se nad přínosem masových médií pro společnost
	Ověřuje si věrohodnost informačních zdrojů, porovnává informace získané s internetových stránek s informacemi z televize

Charakteristika	Všímá si spisovného i nespisovného projevu, nahrazuje je vhodnými synonymními výrazy
	Rozlišuje rozdíly mezi charakteristikou vnější a vnitřní, přímou a nepřímou
	Vyhledává a porovnává povahové vlastnosti postav v textu
	Podle vytvořené osnovy píše charakteristiky zvolené postavy
Odborný text - výklad a výpisky	Pracuje s odborným textem, rozlišuje výklad a výtah
	Tvoří skupinový projekt, fakta o globálních problémech lidstva si ověřuje na internetu
	Samostatně zpracovává výtah z textu formou slohové práce
Metoda I.N.S.E.R.T	Používá metodu kritického myšlení s použitím jednoduchých symbolů
Úvaha	Ústně uvažuje nad různými tématy
	Zpracovává myšlenkovou mapu
	Samostatně zpracovává úvahu na dané téma - slohová práce
Komunikační žánry	Zpracuje elektronickou formou objednávku, přihlášku, pozvánku i žádost
Nauka o slovní zásobě	Jmenuje způsoby obohacování slovní zásoby
	Rozšiřuje slovní zásobu, rozumí slovům cizího původu
	Pracuje s online slovníkem cizích slov
Pravopis	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, s online slovníkem
	Aplikuje znalosti v rozsáhlejších jazykovém rozboru i pravopisných cvičeních
	Používá pravopisné znalosti psaní předložek a předpon, zájmen
Romantismus	Rozvíjí fantazii, komunikační schopnosti a seberealizaci - dramaturgie divadelní hry
	Přirazuje autory k jednotlivým literárním skupinám - májovci, ručovci a lumírovci
Tvarosloví	Skloňuje jména přejatá z cizích jazyků, všímá si odchylek při skloňování
	Dbá na pravopisnou správnost, ověřuje si znalosti v Pravidlech českého pravopisu
Slovesa	Určuje u sloves vid dokonavý a nedokonavý, utváří vidové dvojice
Významové poměry	Vyjmenovává významové poměry mezi větami hlavními a větnými členy

	Zvládá určit významové poměry v konkrétním souvětí, používá příslušné symboly
Skladba	Vyhledá větu jednočlennou a dvojčlennou, uvádí příklady věty jednoduché a souvětí
	Vyjmenuje veškeré druhy vedlejších vět, ptá se na ně vhodnou otázkou
	Určí základní, rozvíjející i několikanásobné větné členy
	Zvládá jednoduchý jazykový rozbor
Souvětí	Rozlišuje souvětí souřadné od podřadného, vyhledá spojovací výrazy
	Zvládá grafické znázornění jednoduchého souvětí
Spojovací výrazy	Zvládá psát interpunkci ve složitějším souvětí
Osvícenství	Všímá si hlavních znaků osvícenství v literatuře
	Interpretuje poslechovou ukázkou, porovnává ji se přečteným úryvkem
Renesance a středověká literatura	Hledá hlavní myšlenku textu, popisuje děj uměleckého cestopisu
	Rozlišuje rozdíly mezi rytířským eposem a dramatem
Baroko	Formuluje ústně dojmy z poslechové ukázky a čteného textu
	Diskutuje o tvorbě a odkazu J. A. Komenského, vnáší svůj názor a pohled
Literární beseda	Čte libovolně zvolenou ukázkou, ústně formuluje dojmy z četby
Literární druhy a žánry	Rozlišuje literární druhy: lyrika, epika a drama
	Uvádí příklady literárních žánrů (román, povídka, novela, tragédie, komedie, báje, legenda, bajka aj.)
Realismus	Všímá si základních znaků realismu v literárních ukázkách, interpretuje charakter hlavních postav
Starověká literatura	Přiřadí k významným představitelům starověké literatury nejznámější díla
	Propojuje v literatuře zeměpisné a dějepisné znalosti - kulturu Egypta, Číny, Řecka a Říma
Preromantismus	Porovnává různé náměty preromantického období v literatuře
České národní obrození	Všímá si postoje lidí v době českého národního obrození, hledá společné i rozdílné prvky v současnosti

Knihovna	Orientuje se ve školní knihovně, vyhledává potřebné informace v knihách
----------	---

OSV – Komunikace – Žádost

MV – Kulturní diference – Charakteristika postav

MV – Multikulturalita – Slovanské jazyky

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Renaissance v Čechách a v Evropě

VMEGS – Jsme Evropané – Úvaha

MedV – Fungování a vliv médií ve společnosti – Média a společnost

MedV – Tvorba mediálního sdělení – Média a společnost

MedV – Práce v realizačním týmu – Odborný text, výklad

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Odborný text, výpisky

4.1.1.9 Český jazyk a literatura: 9. ročník

Časová dotace: 4 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Slohové postupy a útvary	Přiřazuje ke slohovým útvarům jednotlivé styly
Funkční styly	Rozlišuje, přiřazuje funkční styly k uvedeným ukázkám (prostě sdělovací, administrativní, odborný aj.)
Charakteristika	Užívá spisovné jazykové prostředky, souvisle pojmenovává charakter blízké osoby Vyvaruje se častému opakování slovesných výrazů, využívá obrazná vyjádření
Proslov	Využívá verbální i nonverbální prostředky v mluveném proslovu
Úvaha	Zapojuje se do diskuze, uvažuje nad problémy současné společnosti i světa Vytváří myšlenkovou mapu, samostatně píše úvahu
Diskuze	Diskutuje na různých tématech, užívá dialogu a dodržuje pravidla diskuze
Vypravování	Vypráví vlastními slovy příběh podle předem připravené osnovy, rozvíjí písemný projev
Popis	Uvádí druhy a příklady popisu, sestaví popis pracovního postupu
Charakteristika - slohová práce	Obhájí vlastní tvořivé psaní - charakterizuje oblíbenou postavu nebo osobu

Životopis	Sestaví vlastní životopis nebo životopis významné osobnosti (strukturovaný, umělecký ž.)
Slovní zásoba a význam slova	Jmenuje a zařazuje možné způsoby obohacování slovní zásoby
	Rozšiřuje slovní zásobu o slova nová, uvádí vztahy mezi jednotlivými slovy
Slovníky	Samostatně vyhledává informace ve slovnících (Slovník spisovné češtiny, Pravidla českého pravopisu)
Tvarosloví - ohebné a neohebné slovní druhy	Seřazuje a třídí ohebné a neohebné slovní druhy
Slovosled	Využívá vhodné jazykové prostředky komunikace, dbá na správný slovosled slov ve větě
Skladba	Rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou, větný ekvivalent
Skladba - základní a rozvíjející větné členy	Označuje a pojmenovává ve větě, souvětí všechny větné členy
Skladba - věta hlavní a vedlejší	Zvládá složitější souvětí, graficky znázorní větu řídicí a závislou
Významové poměry	Rozlišuje významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami
Souvětí	Zvládá rozbor složitých souvětí
Nauka o tvoření slov	Provádí rozbor stavby slova - kořen, předpona, příponová část a koncovka
Tvarosloví - přídavná jména, zájmena a číslovky	Aplikuje 1., 2. a 3. stupeň přídavných jmen do textu, určuje mluvnické kategorie přídavných jmen
	Tvoří spisovné tvary zájmen a číslovek
Tvarosloví - slovesa, příslovce, předložky, spojky	Zvládá pravopis přechodník, příslovečných spřežek, předložkový pád
Tvarosloví - obecná a vlastní jména	Aplikuje pravopis velkých a malých písmen - skloňuje přejatá a slova cizího původu
Pravopis	Řeší a opravuje pravopisné nedostatky v textu
Světová literatura 2. pol. 20. stol.	Porovnává mezi sebou díla 2. pol. 20. stol., interpretuje obsah absurdního dramatu
	Interpretuje obsah děl tzv. generace beatníků, všimá si jazykových prostředků a struktury
	Vyjadřuje vlastními slovy pocity z četby děl, která reagují na válečné prožitky
Současná česká a světová literatura	Reprodukuje čtený text současné literatury, všimá si rozdílných žánrů
Exilová literatura a samizdatová literatura	Srovnává video ukázkou se čteným textem, interpretuje text
	Argumentuje a hodnotí samizdatovou tvorbu (V. Havel)

	Rozpoznává individuální rysy autora: B. Hrabal, J. Škvorecký
	Vyhledává podstatné informace o samizdatové literatuře na internetu
Česká literatura - reakce na meziválečné a válečné období	Formuluje ústně dojmy ze čtených ukázek, zaměřuje se na prožitá traumata postav
	Uvádí významné české představitele meziválečného a válečného období
Moderní směry v literatuře	Argumentuje o vzniku moderních směrů v literatuře ve 2. pol. 19. stol. a v 1. pol. 20. stol.
Literární druhy a žánry	Definuje literární druhy: lyriku, epiku a drama, rozpoznává je v ukázkách
Česká literatura 2. pol. 50. let 20. stol - poezie	Všimá si formální stránky poezie, vzájemně porovnává volné a pravidelné verše
	Inspiruje se tvorbou 50. let. 20. století a vytváří volným veršem vlastní báseň

OSV – Komunikace – Přímá a nepřímá řeč

MV – Lidské vztahy – Úvaha

MV – Multikulturalita – Diskuze

MV – Kulturní diference – Životopis

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Světová literatura 2. pol. 20. stol

VMEGS – Jsme Evropané – Traumata války v literatuře

MedV – Fungování a vliv médií ve společnosti – Úvaha

4.1.2 Vzdělávací obor: Anglický jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

I. stupeň

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami.

Snažíme se, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi s konkrétním předmětem, obrázkem – s tzv. názorem.

Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí z paměti

Výchovně vzdělávací cíle:

- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit se vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
- naučit žáky základní slovní zásobu z jim blízkých oblastí (činnosti s obrázky nebo předměty)
- naučit žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
- základní fráze a obraty procvičovat s pomocí CD a manuálních činností
- s pomocí obrázků vytvářet a obměňovat první krátké rozhovory
- rozumět jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně
- vést žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty
- získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky

II. stupeň

Anglický jazyk na 2. stupni základní školy je vyučován v šestém až devátém ročníku. Tematicky navazuje na 1. stupeň. Výuka probíhá ve třídách. Využíváme i odbornou učebnu cizích jazyků. Základem výuky je rozvoj čtyř řečových dovedností – konverzace, poslech, čtení a psaní. Důkaz je kladen na komunikativní schopnosti žáka s cílem dorozumět se v běžných životních situacích a pohovořit o jednoduchých tématech. Součástí je také poslech s porozuměním, porozumění čtenému textu přiměřené obtížnosti a jeho reprodukce. Žáci se seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí, pracují na projektech, a to přibližně jednou za 2 měsíce. Průřezová témata jsou realizována v každém ročníku v rámci tematických celků učebnice „Project“.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení:

- Seznamujeme žáky s novou jazykovou strukturou prostřednictvím hlavních postaviček,
- seznamujeme žáky s novou látkou na obrázkových kartách či prostřednictvím skutečných předmětů a činností,
- gramatiku a slovní zásobu opakujeme zábavnými písněmi a rapováním, pomocí známé písně či hry,
- sestavujeme s žáky obrázkový slovník, po každé lekci přidáváme nová slova a obrázky,
- motivujeme žáky k hledání správných řešení,
- instruujeme žáky k různým typům úloh,
- předkládáme modely gramatických a komunikativních struktur a vedeme žáky k jejich kreativnímu používání,
- zadáváme úkoly vedoucí k využívání vlastních zkušeností žáků, k individuálnímu přístupu k problému,
- umožňujeme práci s informacemi z různých zdrojů a vede žáka k práci s nimi.

Kompetence k řešení problémů:

- Zařazujeme do výuky aktivity, při kterých žáci řeší jazykový problém, například různé rébusy a skládačky,
- učíme nová slova a slovní spojení pomocí obrázků, skutečných předmětů, mimikou či gesty, žák odhaduje význam podle této nápovědy,
- zařazujeme taková poslechová cvičení, při kterých žáci prokáží porozumění slyšenému textu a pochopení jazykové struktury,
- učíme žáky psát slova, a to vybíráním vhodných slov do svých odpovědí, do otázek či do krátkých vět,
- vystavujeme žáky takovým jazykovým strukturám, které jsou pro ně zcela nové a kterým mají porozumět na základě kontextu, není nutná jejich aktivní znalost.

Kompetence komunikativní:

- Systematicky motivujeme žáky a rozvíjíme jejich řečové dovednosti prostřednictvím zajímavých témat,
- kombinujeme nové poznatky s již probranými ke konci každé lekce a rozvíjíme tak žákovy schopnosti obměňovat jejich vyjadřovací repertoár,
- diskutujeme s žáky částečně v češtině, pak se žáci snaží stručně říct hlavní děj v angličtině, na II. stupni diskutujeme s žáky převážně v angličtině,
- klademe otázky a pomáháme žákům s odpovědí, postupně je dovedeme k tomu, že odpovídají bez učitelovy pomoci a nakonec klade otázky sám svým spolužákům,
- zařazujeme do výuky hry, při kterých žáci používají angličtinu v kontextu, živě a smysluplně.

Kompetence sociální a personální:

- Zařazujeme do hodiny na konci školního roku diskusi se žáky o tom, co se naučili, co se jim nejvíce líbilo a co by potřebovali více procvičit, vybízíme je k hodnocení svého celkového výsledku a celé práce v průběhu školního roku,
- vytváříme podmínky pro práci ve skupině, k vytvoření a respektování pravidel práce v týmu, vedeme žáky ke spolupráci,
- uplatňujeme individuální přístup ke každému žákovi (talentovaní žáci, žáci se specifickou poruchou učení),
- vytváříme a upevňujeme partnerský vztah učitel – žák a vnášíme přátelskou atmosféru do procesu učení,
- směřujeme žáky k pozitivním hodnotám a postojům.

Kompetence občanské

- Seznámíme žáky se stylem výuky a se svými požadavky na přípravu na výuku, čímž je připravujeme na chápání principů demokracie, tj. práv ale i povinností každého jedince ve společnosti,
- seznamujeme žáky s britskou kulturou a rozvíjíme tak jejich povědomí o jiných kulturách,
- vedeme žáky k uvědomění si odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům i k učiteli,

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků.

Kompetence pracovní

- Zařazujeme do úvodu lekce „zahřívací“ aktivity, a tak koncentrujeme žáky na další činnosti v hodině,
- uvedeme žáky do problematiky hodiny se zavřenou učebnicí, aby po jejím otevření byl žák již s daným tématem již obeznámen,
- zařazujeme zábavné aktivity při opakování látky a poskytujeme tak žákům možnost procvičování a ukotvování jazyka příjemným způsobem,
- představíme nová slovíčka příběhu učebnice před poslechem jeho dílčích epizod,
- seznamujeme žáky s psanou podobou jazyka nejdříve na běžných slovech,
- podporujeme a rozvíjíme volné vlastnosti, trpělivost, vytrvalost, pracovitost a smysl pro povinnost,
- zadáváme a kontrolujeme domácí přípravu,
- vedeme žáky k samostatnosti, rozhodnosti, kreativitě.

Kompetence digitální

- Motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost (cizojazyčného) informačního zdroje,
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní prezentace),
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka,
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi,

- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro cizí jazyk, k formulování písemného vyjádření různými formami,
- usilujeme o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti.

4.1.2.1 Anglický jazyk: 2. ročník

Časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Zvuková podoba jazyka	Reaguje na běžné pokyny učitele. Reprodukuje pokyny nebo je přímo zadává svým spolužákům
Řečové dovednosti - základní výslovnostní návyky	Foneticky správně zopakuje slovo (učitel, nahrávka), procvičuje výslovnost slovní zásoby, zjišťuje podobnost výslovnosti některých slovíček, výslovnost odhaduje a kontroluje poslechem, Využívá říkadla a písničky
Tematické okruhy - barvy, čísla, škola, hračky, zvířata, jídlo, oblečení, počasí, rodina	Seznamuje se se slovní zásobou podle jednotlivých probíraných témat
Vztah mezi mluvenou a grafickou podobou slov	Bezchybně opíše slovo, čarou spojí slovo s obrázkem

4.1.2.2 Anglický jazyk: 3. ročník

Časová dotace: 3 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Rodina, škola, volný čas, domov Classroom English Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět Vytvoření základních komunikačních pravidel Sloveso „to have got“	Rozšiřuje slovní zásobu podle jednotlivých probíraných témat Procvičuje výslovnost slovní zásoby Foneticky správně zopakuje slovo (učitel, nahrávka)

Rodina, škola, volný čas, domov Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět Colours Numbers	Zjišťuje podobnost výslovnosti některých slovíček, výslovnost odhaduje a kontroluje se slovníky Vytváří krátké texty na základě znalosti slovíček a stavby anglické věty Využívá říkadla a písničky a básničky k procvičení výslovnosti a slovní zásoby Seznamuje se s tvořením věty oznamovací, tázací, záporné a krátké odpovědi v čase přítomném
Pozdravy formální i neformální Greetings Hello Přídavná jména Neurčitý člen/an Sloveso „to be“ Numbers 1 – 20 Counting Parts of the body	Reaguje na běžné pokyny učitele Reprodukuje pokyny nebo je přímo zadává svým spolužákům
Rodina, škola, volný čas, domov,	Používá písemnou podobu slov
Classroom English Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět Spolupráce, vyjádření zájmu Měsíce v roce Domácí mazlíčci Classroom English	Vytváří vlastní texty při popisování věcí kolem sebe
Rodina, škola, volný čas, domov Dny v týdnu	Vyhledává hlavní myšlenky jednoduchých dialogů Reprodukuje anglicky hlavní myšlenky konverzace
School Animals Face	Doplní neúplnou grafickou podobu slova Bezchybně opíše slovo Uspořádá písmena daného slova do správného pořadí

4.1.2.3 Anglický jazyk: 4. ročník

Časová dotace: 3 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Volný čas, jídlo, škola, oblékání, povolání, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, hodiny, dny v týdnu), počasí, příroda Slovní zásoba probíraných tematických okruhů Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět Verbs - to be, to have got	Osvojuje si slovní zásobu probíraných témat Rozšiřuje slovní zásobu témat podle svého zájmu Vytváří jednoduché věty v čase přítomném prostém Vytváří věty oznamovací a tázací Odpovídá krátkou odpovědí Osvojuje si dodržování pořádku slov ve větě
Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Texty – články v učebnici, časopisy, jednoduché původní texty, pohádky, příběhy Poslech – audionahrávky ke cvičením v učebnici, jednoduché písně	Zachycuje hlavní myšlenku textu Vybere klíčová slovíčka, slovní vazby Chápe obsah a smysl sdělení Využívá říkanky a písničky
Texty – články v učebnici, časopisy, jednoduché původní texty, pohádky, příběhy Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Odhaduje význam neznámých slov v kontextu věty a celého textu Reprodukuje obsah a smysl jednoduchých textů
Texty – články v učebnici, časopisy Slovní zásoba v komunikačních situacích Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět	Vyhledává informace v jednoduchém textu Odpovídá na otázku se znalostí obsahu textu Porovnává odpovědi spolužáků a opravuje je
Abecední slovník učebnice, běžně dostupné slovníky na internetu Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	Vyhledává slovíčka a termíny na internetu
Doplňovací cvičení, formuláře Portfolia Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět	Vytváří vlastní jednoduché materiály k osvojovaným tématům Udržuje gramatickou a formální správnost textu Seznamuje se s formuláři v anglickém jazyce

Timetable Present Simple Tense	Reprodukuje hlavní myšlenku textu Vybírá klíčová slovíčka, slovní vazby Reprodukuje obsah a smysl sdělení
Konverzační cvičení Dovednosti – poslech, čtení, mluvení, psaní	Obměňuje text za účelem aktivního používání jazyka Aplikuje učební texty na procvičení vazeb a slovíček
Konverzační cvičení Dovednosti – poslech, čtení, mluvení, psaní Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět	Procvičuje modelové dialogy Aktivně vede rozhovor a podílí se na něm Užívá zdvořilostních vazeb Poskytuje v rozhovoru požadované informace

4.1.2.4 Anglický jazyk: 5. ročník

Časová dotace: 3 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, zvuková podoba slov	rozumí a reaguje na jednoduché pokyny a otázky učitele
Zvuková a grafická podoba jazyka Poslech a porozumění Základní otázky – What, when, who, where, how…… Slovní zásoba	rozumí jednoduchým větám v běžných životních situacích rozumí a reaguje na jednoduché pokyny a otázky učitele
Zvuková a grafická podoba jazyka Poslech a porozumění Slovní zásoba	rozumí jednoduchým a zřetelným poslechovým cvičením
Základní gramatické struktury a typy vět – otázky, odpovědi Slovní zásoba – pozdravení, představování, poděkování, číslovky, dny v týdnu Osobní informace – věk, bydliště, rodina, koníčky Sloveso být / mít Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, čas Slovesné časy – přítomný čas prostý a průběhový	s pomocí jednoduchých frází mluví o své rodině, kamarádech, volném čase zeptá se na základní osobní informace reaguje na otázku

Tematické okruhy – domov, rodina, škola, kamarádi, popis osoby, volný čas, koníčky, sport, bydlení, čas, denní rutina Slovesné časy – přítomný čas prostý a průběhový Sloveso být / mít / umět	pomocí jednoduchých vět pohovoří o událostech z každodenního života popíše osoby a místa ze svého okolí
Slovní zásoba Základní konverzační fráze	reaguje na otázky, vyjadřuje souhlas a nesouhlas
Práce se slovníkem Čtení s porozuměním Čtení krátkých textů Vyhledávání informací	čte s porozuměním jednoduché texty rozumí jednoduchým písemným zadáním a samostatně podle nich pracuje
Psaní v cizím jazyce Tematické okruhy – domov, rodina, škola, kamarádi, popis osoby, volný čas, koníčky, sport, bydlení, čas	čte přiměřeně obtížné texty se správnou výslovností rozumí informacím ve čteném textu pracuje se slovníkem
Krátké texty v cizím jazyce	pomocí jednoduchých vět napíše o sobě a své rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
Základní osobní údaje	vyplní jednoduchý formulář o sobě

OSV – Komunikace – Základní konverzační fráze

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Přítomný čas prostý (Slovesné časy), Můj den

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Čtení krátkých textů (Velká Británie)

VMEGS – Jsme Evropané – Čtení krátkých textů (Velká Británie)

MV – Multikulturalita – Čtení krátkých textů (Velká Británie)

MV – Kulturní diference – Škola

4.1.2.5 Anglický jazyk: 6. ročník

Časová dotace: 4 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka Výslovnost, slovní a větný přízvuk, intonace Poslech a porozumění Slovní zásoba	Orientuje se v jednoduchých a zřetelných poslechových cvičeních
Poslech a porozumění učiteli, spolužákům, audionahrávkám	Rozumí jednoduché konverzaci v běžných situacích a vhodně na ni reaguje

Základní otázky – What, when, who, where, how, ... Slovní zásoba	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele
Základní gramatické struktury a typy vět – otázky, odpovědi Slovní zásoba - představování, omluva, poděkování, prosba, žádost Osobní informace	Zeptá se na základní osobní informace Reaguje na otázku
Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, příroda, cestování Slovesné časy – přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý	S pomocí jednoduchých frází mluví o své rodině, kamarádech, volném čase
Tematické okruhy – domov, rodina, škola, kamarádi, popis osoby, volný čas, koníčky, nákupy, jídlo, počasí, sport, bydlení Slovesné časy – přítomný čas prostý, průběhový, minulý čas prostý Základní konverzační fráze	Pomocí jednoduchých vět pohovoří o událostech z každodenního života Popíše osoby a místa ze svého okolí
práce se slovníkem čtení s porozuměním čtení krátkých textů vyhledávání informací	Čte přiměřeně obtížné texty se správnou výslovností Rozumí informacím ve čteném textu pracuje se slovníkem
čtení s porozuměním slovní zásoba Reálie anglicky mluvících zemí	Čte s porozuměním jednoduché texty
psaní v cizím jazyce práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, škola, kamarádi, popis osoby, volný čas, koníčky, nákupy, počasí, sport, bydlení, zvířata	Pomocí jednoduchých vět napíše o sobě a své rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
krátké texty v cizím jazyce	Rozumí jednoduchým písemným zadáním a samostatně podle nich pracuje

OSV – Komunikace – Základní konverzační fráze a témata

MV – Multikulturalita – Reálie Velké Británie

MV – Kulturní diference – Rodina (text: narozeniny v Británii)

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Reálie Velké Británie

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Reálie Velké Británie

VMEGS – Jsme Evropané – Čtení krátkých textů, Cestování

4.1.2.6 Anglický jazyk: 7. ročník

Časová dotace: 4 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka Poslech a porozumění Slovní zásoba	Rozumí jednoduchým poslechovým cvičením vhodně reaguje na poslechová cvičení
Zvuková a grafická podoba jazyka Poslech a porozumění Základní otázky – What, when, who, where, how, ... Slovní zásoba	Rozumí jednoduché konverzaci v běžných situacích a vhodně na ni reaguje Zapojí se do jednoduchých rozhovorů
Základní gramatické struktury a typy vět – otázky, odpovědi Slovní zásoba - představování, omluva, poděkování, prosba, žádost, rada Osobní informace	Zeptá se na základní informace v běžných životních situacích Odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho osoby
Tematické okruhy – rodina, škola, kamarádi, volný čas, koníčky, cestování, zážitky a zkušenosti, budoucnost Slovesné časy – přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas Modální slovesa - should / must /have to Somebody /anybody / nobody, everybody Základní konverzační fráze	S pomocí jednoduchých frází mluví o své rodině, kamarádech, volném čase S pomocí gramatických jevů vyjádří, co právě teď dělá Používá gramatické jevy k vyjádření obvyklých činností
Tematické okruhy – domov, rodina, škola, kamarádi, popis osoby, volný čas, koníčky, nákupy, kultura, sport, bydlení Slovesné časy Základní konverzační fráze	Pomocí jednoduchých vět pohovoří o událostech z každodenního života Používá základní gramatická pravidla
práce se slovníkem čtení s porozuměním čtení krátkých textů vyhledávání informací	Čte přiměřeně obtížné texty se správnou výslovností Rozumí informacím ve čteném textu Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům Pracuje samostatně se slovníkem
čtení s porozuměním slovní zásoba Reálie anglicky mluvících zemí - Velká Británie	V přiměřeně obtížných textech pozná známé fráze Najde v textu základní informace
psaní v cizím jazyce Tematické okruhy – domov, rodina, škola, kamarádi, volný čas, koníčky, cestování	S pomocí osvojených gramatických pravidel napíše krátký text o své rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
krátké texty v cizím jazyce	Rozumí jednoduchým písemným zadáním a samostatně podle nich pracuje

MV – Multikulturalita – Reálie Velké Británie

MV – Kulturní diference – Reálie anglicky mluvících zemí (text: Londýn)

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Reálie Velké Británie

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Reálie Velké Británie

VMEGS – Jsme Evropané – Čtení krátkých textů, Nákupy

4.1.2.7 Anglický jazyk: 8. ročník

Časová dotace: 3 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka Poslech a porozumění Slovní zásoba	Rozumí jednoduchým poslechovým cvičením Vhodně reaguje na poslechová cvičení
Zvuková a grafická podoba jazyka Poslech a porozumění učiteli, spolužákům audionahrávce, videu Základní otázky – What, when, who, where, how, ... Slovní zásoba	Rozumí jednoduché konverzaci v běžných situacích a vhodně na ni reaguje Reprodukuje jednoduchá poslechová cvičení Získá informace z jednoduchého, pomalu a zřetelně pronášeného poslechového textu
Základní gramatické struktury a typy vět – otázky, odpovědi Slovní zásoba - představování, omluva, poděkování, prosba, žádost, rada, souhlas, nesouhlas Osobní informace	Zeptá se na základní informace v běžných životních situacích Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
Tematické okruhy – domov, rodina, zdraví, lidské tělo, volný čas, oblečení, zvířata, příroda, cestování Slovesné časy – přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas, budoucí čas will x going to Pravidelná x nepravidelná slovesa who x which x that	Konverzuje pomocí známých frází o jednoduchých tématech Používá gramatické jevy k vyjádření obvyklých činností
Tematické okruhy – domov, rodina, zdraví, lidské tělo, volný čas, oblečení, zvířata, příroda, cestování Slovesné časy - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas, budoucí čas will x going to Základní konverzační fráze	Pomocí jednoduchých vět pohovoří o událostech z každodenního života Používá základní gramatická pravidla a slovesné časy
práce se slovníkem čtení s porozuměním čtení krátkých textů v učebnici a časopisech vyhledávání informací v textu	Čte přiměřeně obtížné texty se správnou výslovností Rozumí informacím ve čteném textu

	Najde v textu základní informace Pracuje samostatně se slovníkem
čtení s porozuměním slovní zásoba Reálie anglicky mluvících zemí - Austrálie	V přiměřeně obtížných textech najde konkrétní informace
Formulář, dotazník	Vyplní správné údaje o své osobě ve formuláři
psaní v cizím jazyce Tematické okruhy – domov, rodina, zdraví, lidské tělo, volný čas, oblečení, zvířata, příroda, cestování	S pomocí osvojených gramatických pravidel napíše krátký text o své rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech Reaguje na jednoduchá písemná sdělení

OSV – Komunikace – Základní konverzační fráze a témata

MV – Multikulturalita – Reálie Austrálie

MV – Kulturní diference – Reálie anglicky mluvících zemí – Austrálie

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Minulý čas prostý (slovesné časy), Cestování

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Reálie anglicky mluvících zemí – Austrálie

VMEGS – Jsme Evropané – Čtení krátkých textů, Zdraví

4.1.2.8 Anglický jazyk: 9. ročník

Časová dotace: 3 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka Poslech a porozumění Slovní zásoba	Rozumí jednoduchým poslechovým cvičením Vhodně reaguje na poslechová cvičení Získává informace z jednoduchých poslechových textů
Zvuková a grafická podoba jazyka Poslech a porozumění Základní otázky – What, when, who, where, how..... Slovní zásoba	Rozumí konverzaci v běžných situacích a vhodně na ni reaguje Reprodukuje jednoduchá poslechová cvičení Získá informace z jednoduchého, pomalu a zřetelně pronášeného poslechového textu
Základní gramatické struktury a typy vět – otázky, odpovědi Slovní zásoba - představování, omluva, poděkování, prosba, žádost Osobní informace	Zeptá se na základní informace v běžných životních situacích Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
Tematické okruhy – volný čas, práce, sport, cestování, zdraví, komunikace a média, kultura, popis charakteru Slovesné časy - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas, budoucí čas will x going to	Konverzuje pomocí známých frází o jednoduchých tématech Používá gramatické jevy k vyjádření obvyklých činností

Podmínkové věty Trpný rod Frázová slovesa	
Tematické okruhy – volný čas, práce, sport, cestování, zdraví, komunikace a média, kultura, popis charakteru Slovesné časy Základní konverzační fráze	Samostatně hovoří o běžných životních situacích Používá osvojená gramatická pravidla a slovesné časy
práce se slovníkem čtení s porozuměním čtení krátkých textů vyhledávání informací	Čte přiměřeně obtížné texty se správnou výslovností Rozumí informacím ve čteném textu Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu Vyhledává informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku
čtení s porozuměním slovní zásoba Reálie anglicky mluvících zemí - USA	Reprodukuje informace získané z textu
psaní v cizím jazyce Tematické okruhy – volný čas, práce, sport, cestování, zdraví, komunikace a média, kultura, popis charakteru	S pomocí osvojených gramatických jevů napíše jednoduché texty týkající s jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Reaguje na jednoduchá písemná sdělení

OSV – Komunikace – Základní konverzační fráze a témata

MV – Multikulturalita – Reálie USA

VM – Kulturní diference – Reálie anglicky mluvících zemí – USA

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Slovesné časy, Kultura

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Reálie anglicky mluvících zemí – USA

VMEGS – Jsme Evropané – Čtení krátkých textů, Komunikace a média

4.1.3 Vzdělávací obor: Německý jazyk

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přispívá k chápání a objevování skutečností, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa, snižuje jazykové bariéry, umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice v německy mluvících zemích, prohlubuje mezinárodní porozumění.

Formy realizace ve vyučovací hodině, skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací), práce se slovníkem a s autentickými materiály, hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k ověřování výsledků,
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace.

Kompetence k řešení problémů

- Klademe vhodné otázky,
- umožňujeme volný přístup k informačním zdrojům,
- učíme žáky pochopit problém.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky komunikovat na odpovídající úrovni,
- vedeme žáky k naslouchání druhých lidí a vhodně na ně reagovat,
- vedeme žáky k výstižnému a souvislému projevu,
- učíme žáky vytvářet příležitosti pro komunikaci mezi žáky,
- vedeme žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupině.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině,
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu,
- učíme žáky sebekontroly,
- hodnotíme žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok,

- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti,
- podněcujeme žáky k argumentaci.

Kompetence občanské

- Učíme žáky respektovat názory ostatních,
- učíme žáky zodpovědně se rozhodnout podle dané situace,
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů,
- vedeme žáky k diskuzi,
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání.

Kompetence pracovní

- Podněcujeme žáky k efektivnímu organizování práci,
- napomáháme žákům při cestě ke správnému řešení,
- zohledňujeme rozdíly žáků ve znalostech a pracovním tempu.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací,
- vedeme žáky k vytváření digitálního obsahu,
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků,
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami.

4.1.3.1 Německý jazyk: 7. ročník

Časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Roviny analýzy jazyka - gramatická, fonetická	Rozumí jednoduchým a zřetelně pronášeným pokynům
Slovní zásoba - představování, omluva, poděkování, prosba, žádost; osobní informace	Jednoduše se vyjadřuje k danému tématu
Základní slovní zásoba	Rozumí jednoduchým dialogům a promluvám
Praktické a faktické ovládnutí jazyka na elementární úrovni	Reaguje na otázky, pokládá otázky, zapojuje se do jednoduchých dialogů

Pozdravy, představení se, základní slovesa a jejich časování, ostatní větné členy	Pozdraví, představí se, užívá základní slovesa, podstatná jména, přídavná jména, zájmena
Popis osoby, větná stavba, abeceda, pozdravy, představení se, barvy, osobní a přivlastňovací zájmena přídavná jména, číslovky 1-100, určování času, obecných časových údajů	Pojmenuje základní věci a aktivity, reaguje na otázky Pokládá jednoduché otázky
Čtení s porozuměním, vyhledání informací, geografická orientace	Rozumí jednoduchému písemnému sdělení
Elementární komunikační situace	Osvojuje si správnou výslovnost, seznamuje se s abecedou
Práce s textem, se slovníkem, vyhledání správných odpovědí, správné řazení částí textu do celku	Plynule a správně čte jednoduché věty, vyhledá důležitou informaci
Základní údaje o osobě - jméno, adresa, věk, národnost, telefonní číslo a emailová adresa	Orientuje se v jednoduchém formuláři, správně doplní požadované informace
Správné psaní jednoduchého krátkého textu	Popíše sebe, svoji rodinu, školu, aktivity, prostředí, napíše pozvánku, blahopřání, vzkaz
Základní obsahové celky - píše obsahově správně základní komunikační žánry;	Orientuje se v základních pokynech, rozumí základním textům
Práce se slovníkem	Orientuje se v základních pokynech, rozumí základním textům

4.1.3.2 Německý jazyk: 8. ročník

Časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Roviny analýzy jazyka - gramatická, fonetická	Rozumí jednoduchým a zřetelně pronášeným pokynům
Slovní zásoba - představování, omluva, poděkování, prosba, žádost; osobní informace	Jednoduše se vyjadřuje k danému tématu
Základní slovní zásoba	Rozumí jednoduchým dialogům a promluvám
Praktické a faktické ovládnutí jazyka na elementární úrovni	Reaguje na otázky, pokládá otázky, zapojuje se do jednoduchých dialogů
Pozdravy, představení se, základní slovesa a jejich časování, ostatní větné členy	Pozdraví, představí se, užívá základní slovesa, podstatná jména, přídavná jména, zájmena
Popis osoby, větná stavba, abeceda, pozdravy, představení se, barvy, osobní a přivlastňovací zájmena přídavná jména, číslovky 1-100, určování času, obecných časových údajů	Pojmenuje základní věci a aktivity, reaguje na otázky Pokládá jednoduché otázky

Čtení s porozuměním, vyhledání informací, geografická orientace	Rozumí jednoduchému písemnému sdělení
Elementární komunikační situace	Osvojuje si správnou výslovnost, seznamuje se s abecedou
Práce s textem, se slovníkem, vyhledání správných odpovědí, správné řazení částí textu do celku	Plynule a správně čte jednoduché věty, vyhledá důležitou informaci
Základní údaje o osobě - jméno, adresa, věk, národnost, telefonní číslo a emailová adresa	Orientuje se v jednoduchém formuláři, správně doplní požadované informace
Správné psaní jednoduchého krátkého textu	Popíše sebe, svoji rodinu, školu, aktivity, prostředí, napíše pozvánku, blahopřání, vzkaz
Základní obsahové celky - píše obsahově správně základní komunikační žánry;	Orientuje se v základních pokynech, rozumí základním textům
Práce se slovníkem	Orientuje se v základních pokynech, rozumí základním textům

OSV – Sebezpoznání a sebepojetí – Mein Hobby

OSV – Komunikace – Představení se, prosba, omluva, poděkování

OSV – Kooperace – Projekt Tschechien

VDO – Občan, občanská společnost a stát – Mapa německy mluvících zemí

VMGES – Jsme Evropané – Weihnachten, Ostern

MV – Multikulturalita – Německá výslovnost hlásek

EV – Vztah člověka k prostředí – Projekt Zaječí

MedV – Stavba mediálních sdělení – Práce s autentickým materiálem: noviny, časopis, zprávy

MedV – Práce v realizačním týmu – Dramatizace pohádky v němčině

4.1.3.3 Německý jazyk: 9. ročník

Časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka, poslech, porozumění, slovní zásoba	rozumí jednoduchým a zřetelně pronášeným pokynům
Základní slovesa a jejich časování, gramatická a lexikální struktura věty	jednoduše se vyjadřuje k danému tématu
Slovní zásoba - poslech s porozuměním	rozumí jednoduchým dialogům a promluvám
Základní gramatické struktury a typy věty - otázky a odpovědi	reaguje na otázky, pokládá otázky, zapojuje se do jednoduchých dialogů

Slovní zásoba - představení se , omluva, prosba, žádost	pozdraví, představí se, užívá základní slovesa, podstatná jména, přídavná jména, zájmena, předložky, spojky, číslovky
Rodina, koníčky, denní program, běžné životní situace	pojmenuje základní věci a aktivity, reaguje na otázky pokládá jednoduché otázky
Dopravní prostředky, počasí, orientace v prostředí, geografické znalosti stejněmluvících zemí	rozumí jednoduchému písemnému sdělení, vyhledá základní informace
Zvuková podoba jazyka	osvojuje si správnou výslovnost seznamuje se s abecedou
Práce se slovníkem, fonetický systém jazyka, grafická podoba jazyka	plynule a správně čte jednoduché věty, vyhledá důležitou informaci
Sdělení základních údajů	orientuje se v jednoduchém formuláři, správně doplní požadované informace do formuláře
Popis, vyprávění, větná stavba, vyhledání správných odpovědí, seřazení vět podle pořadí v textu	popíše sebe, svoji rodinu, školu, aktivity, prostředí, napíše pozvánku, blahopřání, vzkaz
Krátký email, zpráva, text a reakce na ně	orientuje se v základních pokynech

4.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

4.2.1 Vzdělávací obor: Matematika

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

I. stupeň

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v praktickém životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Rozvíjí pozornost, vytrvalost a schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. Při výuce nelze stanovit přesnou hranici i mezi etapou vytváření konkrétních představ a mezi etapou vytváření pojmů. Mnoho pojmů se i v tomto období utváří ve vědomí žáků postupně na základě soustavně prováděných činností, neustálým obohacováním dosavadních představ.

Výchovné strategie (cíle)

- osvojování matematických početních výkonů, postupů, základů matematického jazyka
- rozšíření číselného oboru, utvrzení představ o desítkové soustavě
- postupné zdokonalování přesnosti matematického vyjadřování
- prostor pro aktivní projev žáka – vymýšlení slovních úloh
- grafické projevy žáka – od kresleného obrázku k náčrtům a rýsování
- vytváří jednoduchá schémata, vést žáky ke grafické gramotnosti
- používání peněz při řešení úloh a obchodování

II. stupeň

Výuka probíhá převážně ve třídách, v některých hodinách se využívá učebny výpočetní techniky. Výuka v 6. ročníku vede k tomu, aby žáci byli schopni vysvětlit pojem desetinného čísla a provést s nimi příslušné početní operace. Dále se věnují geometrii v rovině a v prostoru. Důraz je kladen na přesnost a kvalitu rýsování. Prohloubí si znalosti o úhlech, trojúhelnících a jednoduchých tělesech. V učivu o dělitelnosti se žáci naučí rozpoznávat rozdíly mezi násobkem a dělitelem a používat je v praktických úlohách.

V 7. ročníku si žáci prohlubují znalosti o číselných oborech – racionální a celá čísla. Osvojují si veškeré početní operace a používají je ve slovních úlohách. Znalosti z geometrie si rozšiřují o shodná zobrazení a čtyřúhelníky. Důraz je kladen na představivost u žáků, rozlišení přímé a nepřímé úměrnosti, užití trojčlenky. V učivu o procentech je důraz kladen na pochopení pojmu procenta a jeho spojitost se zlomky a na rozlišení jednotlivých pojmů – základ, počet procent, procentová část.

Výuka v 8. ročníku je zaměřena na pojmy – druhá a třetí mocnina a odmocnina. Naučí se pracovat s kalkulačkou a prakticky využívat Pythagorovu větu. Žáci se seznámí s novými pojmy – proměnná, neznámá, rovnost, rovnice, řeší praktické slovní úlohy. Žáci získávají představu o dalších rovinných a prostorových útvarech.

V 9. ročníku žáci navazují na znalosti z 8. ročníku, které používají v učivu o lomených výrazech, podobnosti, soustavách lineárních rovnic. Nově se zavádí pojem funkce (lineární, konstantní, kvadratická) a goniometrické funkce ostrého úhlu. Rozšíří si znalosti o prostorových tělesech – jehlan, kužel, koule.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení:

- Klademe důraz na pozitivní motivaci a vzbuzujeme u žáků zájem o studium matematiky,
- předkládáme dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní listy, matematické programy a internetové stránky s matematickou tematikou),
- používáme vhodné učební pomůcky (obrazy, rýsovací potřeby, modely těles),
- rozvíjíme kreativitu a učební dovednosti potřebné k samostatnému učení,
- věnujeme se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problémů:

- Motivujeme žáky k řešení daného problému, napomáhá hledat řešení,
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností, individuálního přístupu k problému, znalosti a kreativity při jeho řešení,
- instruuje žáky k různým typům úloh a jejich řešení,
- předkládáme modely matematických postupů, vedeme žáky k jejich porozumění a správnému používání.

Kompetence komunikativní:

- Učíme žáky správně používat matematickou terminologii,
- učíme žáky aplikovat matematické postupy v praxi,
- rozvíjíme dovednost porozumět, reprodukovat a písemně zpracovat matematické úlohy,
- vedeme k samostatnému ústnímu i písemnému vyjadřování.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k práci ve skupině, vytvoření pravidel práce a jejich respektování,
- uplatňujeme individuální přístup jak k talentovaným, tak i k žákům s SPU,
- vytváříme partnerské vztahy učitel – žák a vnášíme přátelskou atmosféru.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům i k učiteli,
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme smysl pro povinnost (příprava na výuku),
- zadáváme a kontrolujeme domácí přípravu,
- vedeme žáky k samostatnosti.

Kompetence digitální

- Umožňujeme žákům využívat kalkulaček při řešení rutinních výpočtů odpovídajících učivu daného ročníku,
- vedeme žáky k provádění jednoduchých výpočtů (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového programu,
- vedeme žáky ke zpracování dat a informací za pomoci grafů a diagramů pomocí matematických aplikací a software (např. Excel, GeoGebra),
- učíme žáky modelovat řešení geometrických úloh pomocí matematických aplikací a software (např. GeoGebra),
- vedeme žáky k autokontrolě pomocí různých matematických aplikací (např. PhotoMath), aneb důležitý není výsledek samotný, ale postup, který si zvolil k jeho řešení.

4.2.1.1 Matematika: 1. ročník

Časová dotace: 4 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Číselný obor 0 – 20:	Spočítá prvky daného souboru; vytvoří skupinu s daným počtem prvků; podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání); využívá univerzální modely čísel
Čísllice 0 – 9; Znaky $>$, $<$, $=$	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20; doplní chybějící čísla v řadě; užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

Číselná osa; Číselný obor 0 -10, 10 -20	Využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo; správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi
	Sčítá a odčítá z paměti bez přechodu přes desítku
Jednoduché slovní úlohy	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
Pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok	Čte a nastavuje celé hodiny; orientuje se v čase
Tabulky a schémata	Zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat
	Doplňuje zadanou tabulku; orientuje se v jednoduchých schématech
základní útvary v rovině: čtverec, obdélník, trojúhelník kruh; Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec; Orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole	Rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy; pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary;
Porovnávání: menší, stejný, nižší, vyšší; Délka úsečky; Poměrování úseček	Porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti; porovná tělesa stejného typu podle velikosti; odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Slovní úlohy

4.2.1.2 Matematika: 2. ročník

Časová dotace: 5 hodin týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Úvodní činnosti v matematice Číselný soubor do 20 Číslo, číslice Slovní úlohy na +, -	Počítá s názorem a činnostmi pomocí různých předmětů (kolečka, fazole, hrací kostka, pohádkové peníze, atp.) Vytváří příběhy (slovní úlohy) s názorem
Přirozená čísla 0 - 100 Sčítání, odčítání do 100 Uvedení do desítkové soustavy	Čte a píše, počítá předměty v oboru do 100 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti zaokrouhluje čísla
Přirozená čísla 0 - 100 Sčítání, odčítání do 100 Číselné osy, počítadla	Orientuje se v číselné řadě a číselné ose do 100
Přirozená čísla 0 - 100 Sčítání, odčítání do 100 Násobení přirozených čísel v oboru násobilky do 100	Provádí pamětné i písemné početní operace do 100 umí spoje násobení 1, 2, 3, 4, 5 6, 7, 8, 9, 10

Přirozená čísla 0 - 100 Sčítání, odčítání do 100 Násobení přirozených čísel v oboru násobilky do 100, násobky 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	Řeší slovní úlohy a sám je tvoří učí se chápat úsudek Používá násobení v praktických situacích řeší slovní úlohy na násobení umí spoje 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Přirozená čísla 0 - 100 Sčítání, odčítání do 100 Malá násobilka Obchodování	Řeší praktické úkoly sčítáním, odčítáním pomocí porovnávání, s užitím vztahů o n-více (méně) v oboru do 100 chápe analogii
Geometrie Rovinné obrazce – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Tělesa	Rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník) Rozezná, vymodeluje jednoduchá tělesa (koule, válec, krychle, kvádr, jehlan, kužel)
Geometrie Základy rýsování	Kreslí křivé a rovné čáry měří délku úsečky na cm
Geometrie Práce se čtvercovou sítí Práce se stavebnicí	Dokresluje souměrný obrázek

OSV – Rozvoj schopností poznání – Obchodování

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Obchodování

4.2.1.3 Matematika: 3. ročník

Časová dotace: 5 hodin týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Porovnávání čísel. Sčítání a odčítání s přechodem desítky.	Porovnává čísla, soubory. Sčítá a odčítá s přechodem desítky. Vyvozuje úsudky.
Násobení a dělení 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	Dělí a násobí v oboru násobilky
Číselná osa.	Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.
Písemné sčítání dvojciferných čísel. Jednoduché slovní příklady. Zaokrouhlování na desítky.	Užívá písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel. Řeší a tvoří jednoduché slovní příklady na +, -, *, : v oboru do 1000. Zaokrouhluje čísla na desítky. Užívá pamětné sčítání a odčítání.
Porovnávání čísel. Pamětné sčítání a odčítání.	Užívá písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel. Řeší a tvoří jednoduché slovní příklady na +, -, *, : v oboru do 1000.

	Zaokrouhluje čísla na desítky. Užívá pamětné sčítání a odčítání
Jednotky hmotnosti. Zaokrouhlování trojciferných čísel. Písemné sčítání a odčítání. Dělení se zbytkem.	Pracuje s jednotkami hmotnosti (mg, g, dkg, kg, t) Zaokrouhluje čísla na desítky a stovky. Užívá písemné +, - Dělí v oboru násobilky.
Jednotky času, převádění základních jednotek času.	Pracuje s jednotkami času, provádí převody (hodina, minuta, vteřina)
Slovní příklady.	Orientuje se v posloupnostech. Řeší a tvoří slovní úlohy na +, -, *, : Řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony. Řeší slovní úlohy z obchodování, využívá modely peněz. Vyvozuje úsudky.
Úsečka, polopřímka, polopřímka. Vzájemná poloha dvou přímek v rovině.	Odhaduje a měří velikost úsečky. Rýsuje přímky, vyznačuje polopřímky, rýsuje úsečky dané délky
Čtverec, obdélník, kružnice, kruh, konstrukce trojúhelníku, jednotky délky. Shodné úsečky.	Vypočítá obvod rovinného obrazce sečtením délek jeho stran. Používá jednotky délky mm, cm, dm, m, km
Práce se stavebnicí.	Užívá různé stavebnice ke stavbám podle obrázků. Modeluje jednoduché souměrné tvary v rovině.

OSV – Seberegulace a sebeorganizace – Slovní úlohy

4.2.1.4 Matematika: 4. ročník

Časová dotace: 5 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Pamětné a písemné provádění početních operací s využitím asociativnosti a komutativnosti při sčítání a násobení	Dodržuje pravidla početních operací, počítá se závorkami a využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Numerace v oboru přirozených čísel 0 – 1 000 000; písemné algoritmy početních operací +, -, ·, :; vztahy mezi početními operacemi	Písemně sčítá a odčítá přirozená čísla do 1 000 000 a dbá na správné zapisování jednotlivých řádů pod sebe
Orientace na číselné ose 0 – 1 000 000; zaokrouhlování na desítky, stovky, až milion; odhad výsledků početních operací a kontrola jejich výsledků Pamětné násobení a dělení	Ovládá zaokrouhlování přirozených čísel, odhaduje a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel; řeší příklady násobení a dělení v oboru přirozených čísel
Slovní úlohy	Řeší jednoduché i složené slovní úlohy s využitím početních operací sčítání, odčítání,

	násobení a dělení v oboru přirozených čísel, píše zápis.
Zlomky, modelování, vyznačení částí celků	Rozumí pojmům zlomek a část celku, správně zlomky čte a zapisuje, modeluje a graficky znázorní jednoduché zlomky
Sčítání a odčítání zlomků	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
Celá záporná čísla	Rozumí významu znaku pro zápis celého záporného čísla, záporné číslo vyznačí na číselné ose
Sběr a třídění dat	Vyhledává, sbírá a třídí data
Tabulky, diagramy a grafy	Orientuje se a správně čte grafy, zapisuje údaje do tabulek; sám tvoří jednoduché tabulky a diagramy
Základní útvary v rovině - kruh a kružnice, různoběžky, rovnoběžky a kolmice, trojúhelník, obdélník a čtverec	Rýsuje dle zadání jednoduché rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); využívá své prostorové představivosti při stavbě s krychlemi
Délka úsečky, lomené čáry, obvod mnohoúhelníku, grafický součet a rozdíl úseček	Graficky sčítá a odčítá úsečky a využívá této dovednosti při určení délky lomených čar či obvodu mnohoúhelníků.
Rovnoběžky, kolmice; vzájemná poloha dvou přímek v rovině	Sestrojí kolmice, rovnoběžky a různoběžky určuje vzájemnou polohu dvou přímek v rovině
Obsah čtverce a obdélníku Jednotky obsahu, čtvercová síť	Určí obsah čtverce či obdélníku za pomoci čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu
Osa souměrnosti - osově souměrné útvary	Určuje osově souměrné jednoduché rovinné útvary pomocí čtvercové sítě či překládáním z papíru
Slovní úlohy; číselné a obrázkové řady; magické čtverce; prostorová představivost	Řeší netradiční problémové úlohy či matematické hádanky a hlavolamy.

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Slovní úlohy

4.2.1.5 Matematika: 5. ročník

Časová dotace: 5 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Písemné algoritmy početních operací Početní operace do 10 000 Početní operace do 1 000 000 Principy asociativnosti a komutativnosti Slovní úlohy Převody jednotek Počítání se závorkami	Sčítá a odčítá do 10 000 Sčítá a odčítá do 1 000 000 Násobí a dělí v oboru malé násobilky Počítá příklady do 10 000 a do 1 000 000 Uplatňuje znalosti při násobení a dělení 10, 100, 1000 Aplikuje komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Převádí jednotky délky hmotnosti, objemu a času
Početní operace do 1 000 000 Početní operace nad 1 000 000 Násobení a dělení Slovní úlohy Římské číslice Sebehodnocení	Zapisuje a čte čísla do 1 000 000 Zapisuje a čte čísla nad 1 000 000 Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí v oboru přirozených čísel Na příkladech objasní rizika půjčování peněz Uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží
Zaokrouhlování přirozených čísel Odhady	Zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony Odhaduje a kontroluje výsledky
Slovní úlohy Sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru přirozených čísel Aritmetický průměr Jednotky hmotnosti, objemu a času	Řeší jednoduché a složené slovní úlohy s jednou a dvěma operacemi Provádí zkrácený zápis s neznámou Při výpočtech aplikuje aritmetický průměr Používá a převádí jednotky hmotnosti, objemu a času
Zlomky	Aplikuje zlomky jako část z celku
Zlomky Desetinné zlomky	Porovná zlomky se stejným jmenovatelem Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem Převádí zlomky na desetinná čísla
Desetinná čísla	Zapíše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin Vyznačí desetinné číslo na číselné ose Sčítá a odčítá čísla řádu desetin a setin Násobí a dělí desetinná čísla deseti a stem Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel

Záporná čísla, číselná osa Teploměr Celá čísla	Zapisuje celá záporná čísla Vyznačí záporné číslo na číselné ose Umí na teploměru odečíst kladné a záporné hodnoty
Závislosti a jejich vlastnosti Tabulky, grafy, diagramy Sběr a třídění dat	Získává data z prezentací, tabulek a grafů Třídí data podle důležitosti Vytváří slovní úlohy s využitím získaných dat
Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády Práce s daty Souřadnice bodů	Čte a sestavuje jednoduché tabulky Orientuje se v jízdním řádu Čte a vytváří souřadnice daných bodů v grafu Čte a sestavuje jednoduché grafy
Rovina Polorovina Trojúhelník (druhy trojúhelníků) Trojúhelníková nerovnost Čtverec Obdélník Mnohoúhelníky Kružnice a kruh	Rýsuje a znázorňuje základní rovinné obrazce Poznává geometrické útvary v reálných situacích Při rýsování používá jednoduché konstrukce Poznává a pojmenuje čtyřúhelníky
Délky úseček Obvody obrazců Jednotky délky	Počítá grafický součet a rozdíl úsečky Počítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, mnohoúhelníku Měří a porovnává obvody objektů v rovině Převádí jednotky délky
Kolmice, rovnoběžky, různoběžky Rovnoběžník Poloha přímek v rovině	Rýsuje kolmice, rovnoběžky a různoběžky Určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině
Čtvercová síť Obsah čtverce a obdélníku Jednotky obsahu	Pomocí čtvercové sítě určuje obsah obrazce Počítá obsah čtverce a obdélníka Převádí jednotky obsahu
Střed a osa úsečky Osová souměrnost Čtvercová síť	Rýsuje osu souměrnosti úsečky Poznává osově souměrné útvary Určuje osu souměrnosti osově souměrných útvarů
Praktické slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost Slovní úlohy s netradičními postupy	Aplikuje znalosti při řešení slovních úloh Hledá řešení problémových úloh Řeší logické úlohy

4.2.1.6 Matematika: 6. ročník

Časová dotace: 4 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Desetinné čísla - pojem, rozvinutý a zkrácený zápis, porovnávání, zápis desetinného čísla jako zlomku a naopak	Čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla
Zobrazení desetinného čísla na číselné ose	Zobrazí desetinné číslo na číselné ose
Zaokrouhlování desetinných čísel	Zaokrouhluje desetinná čísla s danou přesností
Sčítání a odčítání desetinných čísel, násobení a dělení desetinných čísel 10,100,1000..., násobení a dělení desetinných čísel	Provádí početní operace s desetinnými čísly z paměti a písemně
Sčítání a odčítání desetinných čísel, násobení a dělení desetinných čísel 10,100,1000..., násobení a dělení desetinných čísel, slovní úlohy	Odhaduje přibližné řešení úloh a porovnává je s výpočtem
Slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení desetinných čísel	Řeší slovní úlohy s využitím matematických operací s desetinnými čísly
Dělitelnost přirozených čísel - násobek a dělitel	Vysvětlí pojmy násobek a dělitel
Čísla sudá a lichá, prvočísla a čísla složená	Rozliší číslo sudé, liché, prvočíslo a číslo složené
Znaky dělitelnosti, čísla soudělná a nesoudělná	Aplikuje znaky dělitelnosti v příkladech
Největší společný dělitel a nejmenší společný násobek	Určí z paměti nebo písemně nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou a více čísel
Slovní úlohy řešené pomocí dělitelnosti	Řeší slovní úlohy s využitím znaků dělitelnosti
Úhel - základní poznatky o úhlu	Užívá správnou matematickou symboliku
Základní poznatky o úhlu	Vysvětlí pojem úhel
Osa úhlu	Sestrojí osu úhlu
Rýsování úhlu dané velikosti	Narýsuje úhel dané velikosti
Velikost úhlu, měření	Změří úhloměrem a zapíše velikost úhlu
Přenášení úhlu	Přenesení graficky úhel
Sčítání a odčítání úhlů	Sčítá a odčítá úhly graficky a číselně
Klasifikace úhlů (pravý, přímý, ostrý a tupý), porovnávání úhlů, úhly vedlejší a vrcholové, souhlasné a střídavé	Třídí úhly podle velikosti
Převod stupně - minuty	Převádí jednotky (minuta, stupeň)
Trojúhelník - základní poznatky	Popíše trojúhelník
Základní poznatky o trojúhelníku	Vysvětlí pojem vrchol, strana, úhel a dbá na jejich označení a zápis (velká a malá písmena, řecká abeceda)
Trojúhelníková nerovnost	Ověří trojúhelníkovou nerovnost

Ostroúhlý, pravoúhlý a tupoúhlý trojúhelník, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník	Třídí trojúhelníky podle vlastností
Konstrukce trojúhelníků	Provádí jednoduché konstrukce (sss)
Obvod trojúhelníku	Vypočítá obvod trojúhelníka
Geometrické výpočty v trojúhelníku	Řeší úlohy s využitím vlastností trojúhelníku
Těžnice, výšky a střední příčky v trojúhelníku	Vysvětlí pojem těžnice, výška, střední příčka
Kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná	Opíše a vepíše trojúhelníku kružnici
Osová souměrnost - základní poznatky	Vysvětlí princip konstrukce obrazu v osově souměrnosti
Konstrukce obrazu v osově souměrnosti	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti
Geometrické útvary v osově souměrnosti	Rozumí pojmu osově souměrný útvar a pozná jej
Krychle a kvádr - základní poznatky	Rozliší krychli a kvádr
Základní poznatky o krychli a kvádru	Vyjmenuje vlastnosti krychle a kvádru a popíše je
Zobrazení kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání	Načrtne kvádr a krychli ve volném rovnoběžném promítání
Síť kvádru a krychle	Sestrojí síť krychle a kvádru
Povrch a objem krychle a kvádru	Vypočítá povrch a objem krychle a kvádru
Jednotky obsahu a objemu	Převádí jednotky obsahu a objemu
Aplikační slovní úlohy na krychli a kvádr	Aplikuje výpočty při řešeních slovních úloh
Číselné a logické řady	Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh
Číselné a obrázkové analogie	Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh
Logické a netradiční geometrické úlohy	Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh

4.2.1.7 Matematika: 7. ročník

Časová dotace: 4 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Zlomky	Znázorní zlomek
	Rozliší celek a část
	Vysvětlí pojmy čísel, jmenovatel zlomku a smíšené číslo
	Zobrazí zlomek na číselné ose
	Zapíše a porovná zlomky
	Rozšíří a zkrátí zlomky
	Vysvětlí pojem základní tvar zlomku
	Převádí zlomky na desetinná a smíšená čísla a naopak
	Provádí početní operace se zlomky
	Řeší slovní úlohy s využitím matematických operací se zlomky
Celá čísla	Vysvětlí pojem celé číslo
	Zobrazí celé číslo na číselné ose
	Čte, zapisuje a porovnává celá čísla
	Provádí početní operace s celými čísly z paměti a písemně
	Řeší slovní úlohy s využitím matematických operací s celými čísly
Racionální čísla	Vysvětlí pojem racionální číslo
	Provádí početní operace s racionálními čísly
	Řeší slovní úlohy s využitím matematických operací s racionálními čísly
Poměr	Popíše vztah mezi zlomkem, poměrem a desetinným číslem
	Rozšíří a zkrátí daný poměr
	Změní číslo v daném poměru
	Pracuje s postupným poměrem
	Rozdělí celek v daném poměru
	Řeší s využitím znalostí o poměru slovní úlohy na výpočet skutečné vzdálenosti, vzdálenosti na mapě a měřítko mapy
	Charakterizuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti
	Uvádí příklady přímé a nepřímé úměrnosti
	Řeší matematické úlohy trojčlenkou
	Rozliší přímou a nepřímou úměrnost
	Zapíše vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti tabulkou, rovnicí (předpisem), grafem

Procenta a promile	Vysvětlí pojmy základ, procentová část, počet procent, promile a aplikuje je v početních úlohách
	Vyjádří počet procent zlomkem, desetinným číslem
	Aplikuje výpočty s procenty při řešení slovních úloh
	Vysvětlí pojmy základní finanční matematiky a aplikuje tyto pojmy při výpočtech
	Analyzuje diagramy a grafy, ve kterých jsou údaje v procentech
Čtyřúhelníky a trojúhelník	Rozliší čtyřúhelník, rovnoběžník a lichoběžník
	Pozná a popíše vlastnosti čtverce, obdélníku, kosočtverce, kosodélníku, lichoběžníku, deltoidu a vhodně je aplikuje v různých úlohách
	Vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku a sestrojí je
Hranoly	Pozná hranoly s podstavou pravidelného n-úhelníku
	Načrtne hranol a sestrojí jeho síť
	Vypočítá povrch a objem hranolu
Číselné a logické řady	Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu
	Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh
Číselné a obrázkové analogie	Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu
	Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh
Logické a netradiční geometrické úlohy	Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu
	Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh
Shodnost geometrických tvarů	Při konstrukci trojúhelníka využívá věty o shodnosti trojúhelníků
	Vysvětlí pojem středové a osově souměrný útvar, rozliší je
	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti, v posunutí

OSV – Komunikace – Konstruktivní úlohy

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Měřítka plánu a mapy (Projekt Můj pokoj)

4.2.1.8 Matematika: 8. ročník

Časová dotace: 5 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Druhá mocnina a odmocnina	Určí zpaměti, písemně, pomocí tabulek a na kalkulačce druhou mocninu a odmocninu racionálních čísel
	Počítá výrazy s druhou mocninou a odmocninou
Pythagorova věta - pojem, algebraický a geometrický význam, aplikační úlohy	Vysvětlí význam Pythagorovy věty a účelně jej aplikuje v matematických úlohách
Mocniny s přirozeným mocnitelem	Počítá s mocninami
	Zná pravidla pro počítání s mocninami a vhodně je aplikuje
	Zapíše číslo pomocí mocnin deseti
Výrazy	Vysvětlí pojem číselný výraz a výraz s proměnnou
	Počítá číselné výrazy
	Zapíše slovní zadání pomocí výrazu s proměnnou
Mnohočleny	Rozezná jednočlen, mnohočlen
	Určí hodnotu výrazu s danou proměnnou
	Sčítá, odčítá a násobí výrazy s proměnnou
	Rozloží výraz na součin vytýkáním
	Vhodně aplikuje vzorce usnadňující úpravy
Lineární rovnice s jednou neznámou	Vysvětlí pojem rovnost
	Řeší pomocí ekvivalentních úprav lineární rovnice o jedné neznámé, o správnosti řešení se přesvědčí zkouškou
	Vede diskuzi o počtu řešení rovnice
	Vyjádří a vypočítá neznámou ze vzorce
	Řeší slovní úlohy pomocí lineární rovnice o jedné neznámé
Základy statistiky	Vysvětlí a určí pojem relativní a absolutní četnost, aritmetický průměr, modus, medián
	Porovná informace
	Interpretuje informace z diagramů a grafů
	Vyhledává a třídí informace
	Zpracovává informace do diagramů a grafů
	Provede a vyhodnotí statistické šetření
Kružnice a kruh	Rozezná kružnici a kruh, popíše jejich vlastnosti
	Rozhodne o vzájemné poloze bodu a kružnice, přímky a kružnice, dvou kružnic

	Vysvětlí význam Thaletovy věty a účelně jej aplikuje v konstrukčních úlohách
	Zná číslo π
	Rozliší pojmy délka kružnice a obvod kruhu
	Vypočítá obvod a obsah kruhu
	Řeší slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu kruhu
Válec	Poznává a popíše válec
	Načrtne válec a sestrojí jeho síť
	Vypočítá povrch a objem válce
	Řeší slovní úlohy s využitím znalostí o válci
Konstrukční úlohy	Provádí konstrukce s využitím znalostí o vlastnostech trojúhelníku a čtyřúhelníku a množin bodů dané vlastnosti
Číselné a logické řady	Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu
	Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh
Číselné a obrázkové analogie	Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu
	Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh
Logické a netradiční geometrické úlohy	Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu
	Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh

MedV – Tvorba mediálního sdělení – Základy statistiky (Můj statistický projekt)

4.2.1.9 Matematika: 9. ročník

Časová dotace: 4 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Lomené výrazy	Vysvětlí pojem lomený výraz
	Určí podmínky, kdy má lomený výraz smysl
	Určí hodnotu lomeného výrazu
	Aplikuje znalosti o zlomcích na lomené výrazy – krátí je a rozšiřuje, sčítá a odčítá, násobí a dělí
Rovnice s neznámou ve jmenovateli	Aplikuje znalosti řešení lineárních rovnic, zlomků a lomených výrazů
	Řeší slovní úlohy s neznámou ve jmenovateli

	<p>Aplikuje znalosti řešení rovnic o jedné neznámé na řešení soustav rovnic (sčítací, dosazovací metoda)</p> <p>Sestaví a řeší slovní úlohy s využitím znalostí řešení soustavy dvou rovnic o dvou neznámých</p> <p>Diskutuje o efektivitě způsobu řešení soustavy</p> <p>Vede diskuzi o počtu řešení soustavy</p>
Lineární funkce	<p>Rozezná a definuje lineární funkci</p> <p>Načrtne a sestrojí graf lineární funkce</p> <p>Řeší graficky soustavu dvou rovnic o dvou neznámých</p> <p>Načrtne a sestrojí graf nepřímé úměrnosti a kvadratické funkce</p>
Goniometrické funkce	<p>Rozezná a popíše goniometrické funkce</p> <p>Načrtne a sestrojí graf goniometrických funkcí</p> <p>Aplikuje znalosti o goniometrických funkcích při výpočtech v pravoúhlém trojúhelníku</p> <p>Rozezná podobné geometrické útvary, určí poměr podobnosti</p> <p>Využívá podobnosti při řešení matematických úloh</p>
Jehlan, kužel, koule	<p>Pozná a popíše jehlan, kužel a kouli</p> <p>Načrtne jehlan a kužel a sestrojí jejich síť</p> <p>Vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule</p> <p>Aplikuje znalosti o povrchu a objemu jehlanu, kužele a koule při řešení slovních úloh</p>
Číselné a logické řady	<p>Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu</p> <p>Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh</p>
Číselné a obrázkové analogie	<p>Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu</p> <p>Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh</p>
Logické a netradiční geometrické úlohy	<p>Řeší matematické úlohy, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu</p> <p>Hledá různé strategie řešení a sestavuje si zásobu metod vhodných k řešení těchto úloh</p>

4.3 Vzdělávací oblast: Informatika

4.3.1 Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti a rozvoj informačního myšlení – získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Žáci se seznámí se základy automatizace, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém.

Zvládnutí ovládnutí digitální techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané v informatice umožňují žákům aplikovat dovednosti a znalosti ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Klademe důraz na pozitivní motivaci a vzbuzujeme u žáka zájem o studium informatiky,
- předkládáme dostatek informačních zdrojů,
- používáme vhodné učební pomůcky (obrazy, výukové programy, internet, MS office, dataprojektor, části počítačů i jejich periferií, roboty, ...),
- rozvíjíme kreativitu a učební dovednosti potřebné k samostatnému učení.

Kompetence k řešení problémů

- Motivujeme žáky k řešení daného problému, napomáháme hledat řešení,
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností, individuálního přístupu k problému, znalosti a kreativity při jeho řešení,
- instruujeme žáky k různým typům úloh a jejich řešení.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky správně používat ICT terminologii,
- učíme žáky aplikovat zvládnutá řešení a postupy v praxi,
- rozvíjíme dovednost porozumět, reprodukovat a písemně zpracovat zadané úkoly,
- vedeme k samostatnému ústnímu i písemnému vyjadřování.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k práci ve skupině, vytvoření pravidel práce a jejich respektování,
- uplatňujeme individuální přístup jak k talentovaným, tak i k žákům s SPU,
- vytváříme partnerské vztahy učitel – žák a vnášíme přátelskou atmosféru.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům i k učiteli,
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků.

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme smysl pro povinnost (dokončení zadaných úkolů, řešených problémů, příprava na výuku, ...),
- zadáváme a kontrolujeme domácí přípravu,
- vedeme žáky k samostatnosti.

Kompetence digitální

- učíme žáky používat běžná ICT zařízení, aplikace a další software,
- vedeme žáky k vyhledávání, porovnávání, třídění a vyhodnocování dat,
- vedeme žáky k tvorbě vlastního digitálního obsahu,

- učíme žáky co nejefektivněji využívat ICT zařízení,
- vedeme žáky k uvědomování si digitalizace dnešního světa a přínos pro současnou společnost,
- dbáme na bezpečné zacházení s ICT zařízeními a na obezřetné chování ve virtuálním prostředí.

4.3.1.1 Informatika: 4. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží Vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem Edituje digitální text, vytvoří obrázek Přehraje zvuk či video Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor Používá krok zpět, zoom Řeší úkol použitím schránky Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálními zařízeními
Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého

Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Sdělí informaci obrázkem Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text Zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
---	--

4.3.1.2 Informatika: 5. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém
Systém, struktura, prvky, vztahy	nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí
Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky

	rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav v programu najde a opraví chyby používá události ke spuštění činnosti postav přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky upraví program pro obdobný problém ovládá více postav pomocí zpráv

4.3.1.3 Informatika: 6. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla
Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů
Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují

	pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy

4.3.1.4 Informatika: 7. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Vytvoření programu Podprogramy	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní
Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností

<p>Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi</p>	<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p>
--	--

4.3.1.5 Informatika: 8. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
<p>Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>	<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p>
<p>Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy</p>	<p>při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky</p>

<p>Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	<p>používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</p>
--	---

4.3.1.6 Informatika: 9. ročník

Časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
<p>Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	<p>řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně</p>
<p><u>Hardware a software</u> Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Kompresce a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <u>Sítě</u> Typy, služby a význam počítačových sítí</p>	<p>pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti</p>

<p>Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) <u>Bezpečnost</u> Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivír, firewall, zálohování a archivace dat <u>Digitální identita</u> Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>	<p>vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu</p>
--	--

4.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

4.4.1 Vzdělávací obor: Prvouka

Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvořů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života,

vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Prvouka je členěn:

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí a vztahů chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu. Různé činnosti a úkoly by měly probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, význam tolerance, pomoci a solidarity, úcty a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi. Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Seznamujeme žáky s informacemi o časových jednotkách, které následně žák třídí,
- pomáháme žákům si uvědomovat na základě hry, vyprávění, manipulace délku času,
- pomocí názoru žáci pozorují změny v přírodě.

Kompetence k řešení problémů

- Seznámíme žáky s problémovými situacemi ve škole, rodině, mezi kamarády, v silničním provozu,
- nabádáme žáky, aby využívali vlastní úsudek při řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek,
- vedeme žáky k pravidlům slušné komunikace,
- učíme žáky pomocí dramatizace vyjádřit různé způsoby chování.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky spolupráci při práci ve skupině,
- učíme žáky správně reagovat na modelové situace, které mohou nastat v mezilidských vztazích ve třídě,
- nabádáme žáky k pomoci druhým, nebojí se požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k povinnostem ve škole i mimo ni,
- učíme žáky pomoci nebo jak přivolat pomoc v krizové situaci,
- seznamujeme žáky s ochranou životního prostředí.

Kompetence pracovní

- učíme žáky plnit si své školní povinnosti,
- vedeme žáky k uvědomování si významu práce, profese pro člověka i společnost,
- pěstujeme v žácích smysl pro pořádek.

Kompetence digitální

- Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování,
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.

4.4.1.1 Prvouka: 1. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
domov – prostředí domova; domov – prostředí domova; škola – prostředí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	Ukáže v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
Lidé kolem nás; rodina – život v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy; soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod; chování lidí – pravidla slušného chování; práva a povinnosti žáků školy	Poznává blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, toleruje k přirozené odlišnosti spolužáků, jejich přednosti i nedostatky
Lidská povolání	Chápe význam různých povolání a uplatňuje základní poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka a o práci lidí
orientace v čase a časový řád – určování času	Poznává různé časové údaje v denním životě, odliší děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
rostliny a živočichové – během čtyř ročních období	Podává zprávy o počasí a popisuje viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích
lidské tělo – stavba těla; péče o zdraví – správná výživa	Napodobuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní činnosti vedoucí k hygienickým návykům s využitím základních znalostí o lidském těle
osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu	Chápe nebezpečí různého charakteru, definuje bezpečná místa pro hru a trávení volného času; poznává základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu
osobní bezpečí	Uvědomuje si nutnosti obezřetnosti při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i kamaráda
mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	Plní pokyny dospělých při mimořádných událostech

OSV – Poznávání lidí – Seznámení se spolužáky

4.4.1.2 Prvouka: 2. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Domov - čtení z mapy	Orientuje se v jednoduché mapce obce a nejbližšího okolí.
Domov - obec, prostředí domova, místo kde žijeme . Blízké okolí .	Popíše, kde leží obec ve státě (Jižní Morava)
	Pojmenuje sousední obce a určí jejich směr
	Pojmenuje svoji obec a neznámější místa
	Pojmenuje svoji vlast, hlavní město
Rodina Základní komunikační dovednosti – představení, pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva Členové rodiny Vztahy v rodině Vztahy mezi lidmi	Pojmenuje historické památky regionu. Poznává významná místa v okolí (Novomlýnské nádrže, Pálava - CHKO)
	Zná členy své rodiny
	Pojmenuje základní příbuzenské vztahy
	Pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny
	Chápe nutnost vzájemné pomoci
Právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva a povinnosti žáků školy . Kultura – podoby a projevy kultury	Chová se správně k členům rodiny i k domácím zvířatům Zná základní společenská pravidla chování mezi lidmi – ve škole, doma, na veřejnosti
	Definuje základní příbuzenské vztahy
Domov - kulturní slavnosti	Poznává místními slavnostmi, hody apod.
	Interpretuje pověsti z blízkého okolí
Náš svět - kalendář - měsíc po měsíci - svátky a státní svátky	Rozumí pojmu den, týden, měsíc, rok kalendářní, školní
	Poznává roční období a vyjmenuje jejich měsíce
	Zná význam Vánoc a Velikonoc
Náš svět - svátky a narozeniny svých blízkých - povolání a pracovní činnosti v rodině	Rozumí významu svátků, výročí, oslav, setkávání členů rodiny pro vztahy v rodině a vytváření tradic
	Poznává a popíše změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
na podzim - stěhovaví ptáci, význam lesa v zimě - zvířata v zimě na jaře – ptáci a jejich mláďata v létě – léto na louce, u vody	Popíše rozdíly v životě rostlin a stromů v ročních obdobích
	Poznává společenstva v lese, na louce, u rybníka, na poli
	Poznává hospodářská zvířata – stavbu těla, pro co je chováme
Hospodářská zvířata a plodiny	Poznává druhy zeleniny
	Používá hygienické návyky

<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana zdraví, krizové situace - úraz, nemoc - dopravní výchova - chování na silnici 	Rozumí pojmu zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohyb; nemoc, úrazy, první pomoc
	Chápe význam dodržování čistoty pro zdraví lidí . Rozumí pojmu zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohyb; nemoc, úrazy, první pomoc
	Dodržuje pravidla účastníků silničního provozu.
	Orientuje se na silnici a na chodníku v místě svého bydliště . Zná čísla záchranných složek
	Dovede ošetřit drobná poranění
	Ví, jak se zachovat v případě krizových situací . Ví, jak vhodně využívat volný čas – koníčky, hry atd.
	Uplatňuje základní hygienické a režimové návyky
	Zná některé dopravní značky
	Chová se podle pravidel silničního provozu
	Projevuje vhodné chování ve škole i mimo ni
Má správný vztah ke zdraví "	

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – Povolání a pracovní činnosti v rodině

OSV – Poznávání lidí – Rodina

MV – Etnický původ – Zná svátky a narozeniny svých blízkých

MV – Multikulturalita – Kulturní slavnosti

MV – Princip sociálního smíru a solidarity – Náš svět

VDO – Občanská společnost a škola – Právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva a povinnosti žáků školy, Kultura – podoby a projevy kultury

4.4.1.3 Prvouka: 3. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Domov, obec.	Pojmenuje svoji obec (město), definuje nejznámější místa obce, minulost i současnost obce, významné budovy. Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině.
Naše vlast – Česká republika. Jsme Evropané.	Pojmenuje svoji vlast. Hlavní město, vybrané oblasti ČR. Rozlišuje státní symboly.

	Pojmenuje některé kulturní či historické památky svého regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté místem, v němž žije. Pojmenuje některé rodáky, významné události regionu. Pojmenuje sousední státy ČR. Uvědomuje si ČR jako součást společenství EU
Orientace v čase a časový řád – určování času, současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby.	Přiradí časové údaje, řeší různé situace v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.
Průběh lidského života, regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost.	Identifikuje nebo hledá některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.
Živé organizmy. Houby jedlé, nejedlé, jedovaté. Rostliny kvetoucí, nekvetoucí, léčivé, jedovaté a zvláště chráněné, okrasné, užitkové. Polní plodiny.	Objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou. Kategorizuje druhy rostlin a živočichů. Vyjmenuje a pozná vybrané druhy jedlých, nejedlých a jedovatých hub, Rozliší rostliny kvetoucí, nekvetoucí, léčivé, jedovaté a zvláště chráněné, okrasné, užitkové.
Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život.	Seřadí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.
Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období. Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi. Ohleduplné chování k přírodě.	Změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti
Zdraví. Jak rosteme a vyvíjíme se. Pečujeme o své zdraví. Žijeme zdravě. Naše tělo.	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. Popíše stavbu lidského těla, základní funkce a projevy člověka, vnitřní orgány, kostru, jejich funkci a význam. Vysvětlí základní rozdíly mezi mužem a ženou.
Společné znaky s ostatními živočichy.	Definuje životní potřeby člověka, znaky života,
Chraňme své zdraví i zdraví ostatních. Tísňové volání	Používá základy první pomoci. Chová se bezpečně v rizikovém prostředí, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, dokáže aplikovat znalost důležitých telefonních čísel v praxi.
	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – Škola, Chraňme své zdraví

VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Naše vlast

EV – Ekosystémy – Základní podmínky života

4.4.2 Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Náš svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Náš svět zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo vlastivědné (zeměpisné a historické) a přírodovědné. Je v těchto ročnících realizován ve třech hodinách týdně.

Zeměpisné učivo navazuje na poznatky z prvouky. Od pozorování nejbližšího okolí bydliště a školy žáci přecházejí k zeměpisnému pozorování svého kraje a republiky, až po její začlenění do Evropy.

Na dějiny se žáci dívají očima současnosti a dějinné události chápou lépe znázorněním minulosti. K tomu velmi pomohou další mezipředmětové vazby (např. se čtením, výtvarnou výchovou, matematikou, praktickými činnostmi i hudební výchovou) a časové přímky.

Výuku doplňují návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek, zeměpisné nebo historické filmy a videoukázky. Podle místních podmínek je dobré využívat vztahu významných historických událostí k místu, kde žáci žijí, zkušeností žáků z výletů po vlasti a vycházek do okolí. Postupně se učí pracovat s mapou ČR a Evropy a orientovat se v ní.

Výuka přírodovědy probíhá ve třídě, formou vycházek, na školním pozemku. Je realizován převážně aktivními metodami, které samy o sobě slouží jako prostředek pro vytváření příslušných kompetencí a výstupů. Mezi její hlavní cíle patří vytváření komplexního pohledu žáků na svět v celé jeho rozmanitosti, proto je kladen důraz na názornost a praktičnost. Pro tuto vzdělávací oblast je vhodná velká škála forem a metod práce – skupinové vyučování, vycházky, exkurze, krátkodobé, ale také ročníkové projekty. Vše s důrazem na vyhledávání a práci s informacemi.

Základní znalosti a dovednosti jsou výchozí pro další předměty, například pro Člověk a svět práce. Některá témata jsou propojena se znalostmi a dovednostmi z oblasti Výchovy ke zdraví.

Péče o žáky nadané v této oblasti spočívá ve vyhledávání nadstavbových informací (encyklopedie, internet, referáty). Ostatní žáci plní úkol přiměřený jejich schopnostem, při skupinové práci je možnost rozdělení rolí.

Vyučovací předmět Náš svět je tvořen dvěma částmi, z nichž první část se zabývá nejobecnějšími pojmy, jejich porozuměním a dovedností je správně aplikovat. Další část je založena na tvořivém učení, praktických pokusech a pozorování.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Náš svět jsou utvářeny a rozvíjeny následující kompetence:

Kompetence k učení

- Učíme žáky k orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací,
- vedeme je ke správnému užívání daných termínů,
- klademe důraz na pozitivní motivaci, vzbuzujeme u žáků zájem o studium vlastivědy,
- používáme vhodné učební pomůcky (obrazový materiál, encyklopedii, mapy, atlasy, modely) a audiovizuální techniku,
- věnujeme se dovednosti autokorekce chyb (pracovní listy).

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností,
- učíme žáky samostatné a sebevědomé vystupování a jednání k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci,
- učíme žáky správně používat odbornou terminologii,
- rozvíjíme dovednost porozumět, reprodukovat a písemně zpracovat zadané úlohy,
- vedeme žáky k samostatnému vyjadřování.

Kompetence pracovní

- Utváříme pracovní návyky v jednoduché a týmové činnosti,
- učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňujeme jim hledání vlastního postupu,
- vedeme žáky k plnění povinností (příprava na výuku),
- zadáváme a kontrolujeme domácí přípravu,
- vedeme žáky k samostatnosti a uvědomění si zodpovědnosti k sobě i k druhým lidem.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí,
- vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by mohli v budoucnu uspět.

Kompetence občanské

- Na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí,
- poznáváme podstaty zdraví i příčin nemocí, upevňujeme preventivní chování,
- učíme žáky účelně se rozhodovat a jednat v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti a zdraví druhých,
- vedeme žáky k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům i k učitelům, respektování věkové, intelektové, individuální, sociální a etnické zvláštnosti žáků,
- vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě přijatých a obecně uplatňovaných pravidel soužití.

Kompetence digitální

- Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování,
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč,
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek,
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací,
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

4.4.2.1 Náš svět: 4. ročník

Časová dotace: 3 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Naše vlast (domov, krajina, národ) a jeho dělení Česká republika	Vysvětlí význam pojmů vlast, domov, krajina a národ, vyhledá ČR, vymezí její hranice a vyjmenuje její sousední státy
Směrová růžice a světové strany	Zakreslí směrovou růžici, vyjmenuje světové strany a řídí se podle nich na mapě i v přírodě pomocí buzoly
Mapa ČR Mapové značky	Vyvodí na základě praktických ukázek rozdílnosti různých map, náčrtků a plánek; orientuje se a vyhledává v mapách; vysvětlí význam několika mapových značek
Podnebí a počasí Nerostné bohatství a průmysl ČR	Vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím, určí podnebí ČR; vyjmenuje a najde na mapě významná naleziště surovin těžících se na našem území; dělí průmysl na jednotlivá odvětví
Chráněné oblasti	Vyjmenuje národní parky ČR a některá chráněná území ČR, zná jejich přibližnou polohu na mapě
Státní symboly Představitelé státu	Pozná a popíše státní symboly ČR, zná jejich význam; zná jméno současného prezidenta a dalších představitelů státu
Práva a povinnosti žáků školy	Vysvětlí svými slovy svá práva a povinnosti vyplývající ze školního řádu; dodržuje pravidla pro soužití v rodině a v kolektivu
Pravidla slušného chování, rizikové chování, předcházení konfliktům	Hovoří o příkladném chování v rodině a na veřejnosti, popíše nevhodné jednání dětí ve školním kolektivu
Soukromé vlastnictví Peníze v běžném životě	Orientuje se v základních formách vlastnictví; předvede použití peněz v běžných situacích,

	odhadne cenu nákupu a vrácené peníze; vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
Časová osa, orientace v čase	Orientuje se v časové ose od pravěku po současnost
Osobnosti českých dějin Slované, Půchod Cyrila a Metoděje na naše území Přemyslovci, Lucemburkové a Karel; Jan Hus	Vyhledá informace o významných osobnostech českých dějin a seznámí se s některými významnými osobnostmi či památnými místy českých dějin
Pravěk, Středověk	Vysvětlí odlišnosti způsobu života v pravěku, středověku a dnes
Rovnováha v přírodě - přírodní společenstva regionu a vzájemné vztahy mezi organismy	Charakterizuje na základě vlastních pozorování jednotlivá společenstva a uvádí některé příklady vzájemných vztahů mezi organismy
Vesmír a Země – sluneční soustava	Popíše postavení planety Země vůči Slunci, zdůvodní střídání ročních období i dne a noci jako důsledek pohybů Země
Společenstva - pole, louka, les, voda, lidská obydlí	Vyjmenuje živočichy a rostliny (včetně zemědělských plodin) vyskytujících se v jednotlivých přírodních společenstvích
Rostliny, houby, živočichové	Rozeznává vybrané houby, rostliny a živočichy, popíše stavbu těla, výživu, způsob života a životní potřeby
Ochrana a tvorba životního prostředí	Uvede příklady některých chráněných rostlin a živočichů, uvede příklady vedoucí k ochraně životního prostředí
Látky a jejich vlastnosti	Založí a vyhodnotí jednoduchý pokus (páka, kladka, nakloněná rovina, kolo)
Lidské tělo, životní potřeby a projevy, stavba těla	Popíše lidské tělo a orgánové soustavy člověka.
Etapy lidského života	Charakterizuje etapy lidského života od narození do smrti
Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa	Posoudí dodržování svého denního režimu s ohledem na nároky a potřeby druhých
Osobní bezpečí, krizové situace Dopravní výchova	Zná zásady zdravého životního stylu, svojí si na kurzu dopravní výchovy základní cyklistické znalosti a dovednosti

VDO – Občan, občanská společnost a stát – Život v demokratickém státě

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana přírody, Člověk jako ochránce a kazisvět

4.4.2.2 Náš svět: 5. ročník

Časová dotace: 3 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Česká republika	Uvědomuje si a formuluje polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
Sousední státy ČR	Porovnává světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
Evropa – jeden ze světadílů	Třídí náčrtý, plány a základní typy map; vyhodnocuje jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
Praha a vybrané oblasti ČR	Porovnává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení hospodářství a kultury jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
Cestujeme po Evropě	Uvědomuje si způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
Rodina- postavení jedince v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy	Posuzuje na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyhodnotí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
Pravidla slušného chování etické zásady, rizikové chování předcházení konfliktům	Zvažuje ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
Soukromé vlastnictví, používání peněz	Formuluje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, orientuje se v kontrole ceny a vrácených peněz, interpretuje nemožnost realizace všech chtěných výdajů, analyzuje, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
Rozpočet, vrácené peníze, reklamace, půjčky, úspory	Definuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu a vrácené peníze na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
Časová osa, kalendáře, letopočet, generace	Posuzuje časové údaje a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
Proměny způsobu života, bydlení	Objevuje knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti
Péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost, bydlení v průběhu času	Analyzuje a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území

	v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků
Rozmanitost přírody - Rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy	Poznává a zkoumá propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka
Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	Interpretuje na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
Základní společenstva	Pozoruje základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, vyhodnocuje podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
Rostliny, houby, živočichové , znaky života, životní potřeby a projevy, průběh života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů	Zkoumá na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
Význam přírody pro člověka	Posuzuje některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
Látky a jejich vlastnosti – měření veličin, základní jednotky délky, hmotnosti, teploty a času, používání měřících přístrojů	Navrhne jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
Člověk a jeho zdraví - Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	Realizuje poznatky o lidském těle podpoře vlastního zdravého způsobu života
Vývoj jedince	Poznává jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa	Navrhne svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	Využívá účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
Označení nebezpečných látek, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	Interpretuje v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

OSV – Psychohygienu – Pravidla třídy

OSV – Kooperace a kompetice – Člověk jako živočich žijící na Zemi

VDO – Formy participace občanů v politickém životě – Brno, Zaječí

EV – Ekosystémy – Rozmanitost podmínek života na Zemi, Podnebné pásy

EV – Základní podmínky života – Člověk a příroda, živá a neživá příroda

4.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

4.5.1 Vzdělávací obor: Dějepis

Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis seznamuje žáky s historickým rozměrem současnosti, učí ho rozpoznávat dějinnou povahu reality, v níž žije. Dějepis zároveň učí předpokladům a základům vědeckého historického poznávání. Vytváří, předává a zachovává historické vědomí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Učíme žáky pracovat s různými zdroji informací, vyhledávat a třídit informace,
- vedeme žáky k uvádění věcí do souvislostí a propojování poznatků do širších celků.

Kompetence k řešení problémů

- Využíváme týmovou práci,
- vedeme žáky k vyvozování závěrů z informací, které znají.

Kompetence komunikativní

- Organizujeme diskuze, skupinovou práci, prezentace,
- učíme žáky k dodržování etických a morálních pravidel komunikace,
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a argumentovat,

- učíme žáky pracovat s informačními technologiemi a vyhledávat a analyzovat informace.

Kompetence sociální a personální

- Organizujeme projekty v rámci tříd,
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu,
- vedeme žáky k toleranci a vzájemnému poznání.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k ochraně kulturních památek,
- vedeme žáky k respektování názorů druhých,
- vedeme žáky k pochopení principů, na nichž stojí zákony a společenské normy.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování pravidel a plnění povinností.

Kompetence digitální

- Podporujeme žáky v tom, aby využívali; digitální technologie k orientaci v historické realitě,
- vedeme žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými historickými zdroji a prameny,
- klademe důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat žáků.

4.5.1.1 Dějepis: 6. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Význam dějin	Dokáže porozumět důležitosti poučení se člověka z chyb a zkušeností lidské historie
Historické prameny	Dokáže popsat zdroje informací o lidské minulosti a pojmenovat instituce, které shromažďují a pracují s těmito informacemi
Datování v dějepise	Používá časovou osu a historickou mapu
Časová osa	Rozlišuje historické epochy a chronologicky je seřadí

Starší doba kamenná	Popíše vývojová stádia človeka
Mladší doba kamenná	Porozumí materiální a duchovní kultuře pravěkého človeka
První zemědělci	Chápe význam zemědělství a dobytčářství
Doba železná a bronzová	Objasňuje význam zpracování kovů pro historický vývoj lidské společnosti
První zemědělské státy	Zdůvodní souvislosti mezi vznikem prvních civilizací a přírodními podmínkami
Mezopotámie	Vyjmenuje typické rysy kultur a památky, které se staly kulturním dědictvím lidstva
Egypt	Zdůvodní význam antických kultur a jejich význam pro rozvoj evropské kultury
Čína	Porozumí zrodu křesťanství
Indie	Porovná formy vlády a postavení společenských skupin starověkých civilizací
Řecko a Makedonie	Vysvětlí význam antické demokracie a její přínos pro evropskou kulturu
Řím	Vysvětlí význam antické demokracie a její přínos pro evropskou kulturu

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – průřez tématy

VMEGS – Jsme Evropané – průřez tématy

4.5.1.2 Dějepis: 7. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
První středověké státy	Popíše a vysvětlí změny v Evropě v souvislosti se stěhováním kmenů, vzniku nových států a christianizace
Příchod Slovanů	Vysvětlí význam Velkomoravské říše pro vnitřní vývoj českého státu a porozumí postavení českého státu v evropských souvislostech
Velkomoravská říše, český stát	Popíše rozmach a vývoj českého státu a jeho postavení v Evropě
Románský a gotický sloh	Chápe význam a postavení křesťanské víry v životě středověkého človeka a dokáže zdůvodnit konflikty mezi církevní a světskou mocí
Investitura, křížové výpravy	Popíše rozdělení středověké společnosti
Život ve středověku	Identifikuje podle typických znaků románskou a gotickou architekturu

Přemyslovci, Lucemburkové	Identifikuje podle typických znaků románskou a gotickou architekturu
Reformace, husitství	Identifikuje podle typických znaků románskou a gotickou architekturu
Jagellonci, Habsburkové na českém trůně	Vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka a zdůvodní myšlenky, které vedli k požadavkům na reformu církve
Zámořské objevy	Pochopí význam husitské tradice českého národa pro jeho další kulturní a politický vývoj
Renesance a humanismus	Popíše příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů
Evropské mocnosti	Vysvětlí vývoj a postavení evropských států a monarchií, včetně postavení českého státu jako součástí habsburské monarchie
Stavovské povstání, Třicetiletá válka	Objasní a vysvětlí příčiny a důsledky Třicetileté války
Baroko	Rozpozná a popíše základní znaky barokní kultury

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – průřez tématy

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – průřez tématy

VMEGS – Jsme Evropané – průřez tématy

4.5.1.3 Dějepis: 8. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Osvícenství, vznik USA, VFR, Napoleonské války	Vysvětlí podstatu modernizace společnosti ve vybraných zemích a u nás
Marie Terezie, Josef II. , Společnost a kultura	Vyvodí důsledky z vlivu Velké francouzské revoluce a Napoleonských válek na společenské změny v evropských státech
Průmyslová revoluce, rok 1848, Národní obrození	Objasní vznik a formování občanské společnosti
Kolonialismus, Vznik mocenských bloků	Porovná fáze českého národního obrození v souvislostech celoevropských změn, které vedli k vytvoření novodobých národů
Válečné konflikty, 1. světová válka	Vysvětlí příčiny a důsledky nerovnoměrného tempa modernizace v Evropě a ve světě. Porozumí významu kolonií pro světové velmoci a soupeření mezi nimi

	Uvádí příklady nové techniky a zbraní a porozumí zneužitelnosti ve válkách a důsledkům na obyvatelstvu
--	--

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – průřez tématy

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – průřez tématy

VMEGS – Jsme Evropané – průřez tématy

MV – Kulturní diference – Kolonialismus

MV – Etnický původ – Společnost a kultura

4.5.1.4 Dějepis: 9. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Vznik ČSR, ČSR ve 20. a 30. letech	Identifikuje klady a zápory demokratických systémů, které uvede na příkladech
Kultura a hospodářství ČSR, Totalitní režimy	Popíše jednotlivé totalitní systémy, jak se dostaly k moci, jejich metody a důsledky jejich existence pro vývoj společnosti
kultura mezi válkami	Rozpozná a na příkladech vysvětlí princip a myšlenky rasismu a antisemitismu a jejich nepřijatelnost
Druhá světová válka, holocaust	Vysvětlí okolnosti vzniku Československa, jeho postavení ve světě a vnitřní, hospodářské, sociální, politické a kulturní poměry
Poválečný svět a Československo	Popíše průběh 2. světové války a vyvodí důsledky pro další vývoj světa
Studená válka, Srpen 68	Vysvětlí a popíše důvody, které vznikly k vytvoření bipolárního světa a důsledky, které to mělo pro svět
Zánik koloniálních říší	Popíše situaci v zemích východního bloku
Perestrojka, Sametová revoluce	Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
Kultura, věda, technika	Pojmenuje problémy rozvojových zemí
Globální problémy	Popíše důvody rozpadu východního bloku Orientuje se v problémech současného světa

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – 2. sv. válka, holocaust

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – průřez tématy

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – průřez tématy

VMEGS – Jsme Evropané – průřez tématy

MV – Kulturní diference – Holokaust, globální problémy

MV – Etnický původ – 2. sv. válka

MV – Multikulturalita – Holokaust

4.5.2 Vzdělávací obor: Výchova k občanství a Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět: Výchova k občanství a zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství a zdraví je integrovaný předmět, který propojuje vzdělávací osnovy vzdělávacích oborů výchova k občanství a výchova ke zdraví. Realizuje se na 2. stupni v 6. – 9. ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně v 6., 8. a 9. ročníku. V 7. ročníku je časová dotace dvě hodiny týdně.

Tento předmět, tak žáka vede jak k aktivnímu zapojení do života v moderní demokratické společnosti, rozvoji pozitivních mezilidských vztahů, formování pozitivního postoje a toleranci k odlišným názorům a rasám, ale zároveň vede žáka k pochopení důležitosti odpovědnosti za vlastní zdraví a jeho hodnoty či k získání vědomostí a dovedností pro případy vzniku mimořádných událostí.

Při realizaci tohoto předmětu je kladen důraz na podporu aktivní práce žáků, jejich hledání, zkoumání a vytváření vlastních názorů a hypotéz. Žáci pracují samostatně i ve skupinách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Podporujeme tvořivost žáků,
- zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků,
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k závěrům a řešení sami žáci,
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k plánování, organizování a řízení vlastního učení,

- seznamujeme žáky se základy výchovy ke zdraví,
- budujeme u žáků pozitivní vztah ke zdravému životnímu stylu,
- rozvíjíme u žáků odpovědnost za své zdraví a zdraví svých spolužáků,
- podporujeme vlastní tvořivost a myšlení žáků.

Kompetence k řešení problémů

- Navozujeme nejrůznější problémové situace a vedeme žáky k plánování různých způsobů řešení problémů,
- podněcujeme žáky k vhodné argumentaci,
- rozvíjíme vlastní tvořivost každého jednotlivce,
- vedeme k samostatnosti a odpovědnosti za provedenou práci,
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a využívat informace.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu na odpovídající úrovni,
- zapojujeme žáky do diskuse,
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a schopnosti obhájit svá rozhodnutí,
- vytváříme příležitost pro komunikaci mezi žáky i na veřejnosti,
- vedeme žáky k uplatňování bezpečného a odpovědného chování.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali vyjádřit odmítavý postoj a rozvíjeli zdravé sebevědomí,
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat ve skupině, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat, rozdělit si úkoly,
- vedeme žáky k ohleduplnosti,
- vedeme žáky k hodnocení své práce i práce ostatních,
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky objektivně poznávat rizika patologických jevů ve škole i mimo ni,
- budujeme u žáků pocit sebedůvěry a sebevědomí.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování názorů ostatních,
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace,
- vedeme žáky k toleranci k různým kulturám, národům a rasám,
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a jejich respektování
- Vedeme žáky k pochopení nutnosti vlastní ochrany zdraví jako předpoklad pro zdárný vývoj jedince,
- učíme žáky využívat a ovládat prostředky sloužící ochraně zdraví,
- učíme žáky orientovat se v situacích osobního a veřejného ohrožení.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti, hygienických a pracovních návyků,
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce a využívání znalostí v běžné praxi.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií,
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě,
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí.

4.5.2.1 Výchova k občanství a zdraví: 6. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Státní symboly	Vyjmenuje a rozpozná státní symboly a na příkladech uvede způsob jejich užívání
Zajímavá a památná místa	Vyjmenuje významná a památná místa
Státní svátky	Uvede státní svátky a významné dny a jejich význam
Významné osobnosti, Naši prezidenti	Zná významné osobnosti našeho státu
Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví x nacionalismus	Vysvětlí pojem vlast, vlastenectví a rozliší ho od nacionalismu
	Zaujímá tolerantní postoje k menšinám
Život ve škole	Zjistí základní informace o škole, kterou navštěvuje
Práva a povinnosti žáků	Seznámí se s pravidly škol. řádu a dodržuje je
	Zná svá práva a povinnosti
Školský systém, Hodnota vzdělání	Orientuje se v systému našeho školství
Umění učit se	Osvojuje si principy efektivního učení (plánování, organizaci práce, pracovní metody) a využívá je při vlastní přípravě na vyučování
Vztahy ve dvojici - kamarádství a přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství	Vysvětlí význam rolí kamarádů a přátel v životě
Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevníci, obec, spolek	Vysvětlí role v rodině, třídě
	Dokáže uvést příklady, jak špatné vztahy ovlivňují zdraví jedince
	Seznámí se s dalšími typy vztahů mezi lidmi
	Dokáže respektovat pravidla soužití mezi vrstevníky
	Svým postojem přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, základy první pomoci	Dokáže posoudit různé způsoby chování z hlediska zodpovědnosti za své zdraví i zdraví druhých
Výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy	Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí
	V rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
	Projevuje odpovědný vztah k sobě, k vlastnímu dospívání, pravidlům zdravého životního stylu

Ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence	Uplatňuje poznatky o prevenci před přenosnými a civilizačními chorobami
Tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, význam pohybu pro zdraví	Nepodceňuje význam pohybu ani odpočinku
Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - vliv životních podmínek (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) na zdraví	Uvědomuje si rizika ve svém prostředí a jejich dopady na své zdraví

OSV – Sebepoznání a sebepojetí – Vztahy ve dvojici; Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, ...)

OSV – Seberegulace a sebeorganizace – Umění učit se; Tělesná a duševní hygiena

OSV – Psychohygiena – Tělesná a duševní hygiena

OSV – Mezilidské vztahy – Život ve škole; Vztahy ve dvojici; Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – Naše vlast; Školský systém; Hodnota vzdělání; Výživa a zdraví

VDO – Občanská společnost a škola – Život ve škole, Práva a povinnosti žáků

VDO – Formy participace občanů v politickém životě – Důležité instituce, komunální volby

VDO – Občan, občanská společnost, stát – Naše vlast

MV – Kulturní diference – Národnostní menšiny

MV – Lidské vztahy – První krok k lidským právům

MV – Etnický původ – Národnostní menšiny v ČR

MV – Multikulturalita – Naše vlast (pojem vlasti a vlastenectví, nacionalismus); Národnostní menšiny v ČR

MV – Princip sociálního smíru a solidarity – Pojem vlasti a vlastenectví, nacionalismus; Národnostní menšiny v ČR; Vztahy a pravidla soužití

EV – Vztah člověka k prostředí – Významná a památná místa ČR; Význam přírodního prostředí pro zdraví

4.5.2.2 Výchova k občanství a zdraví: 7. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Formy vlastnictví a majetku, jejich ochrana	Rozezná formy vlastnictví a je si vědom jeho ochrany Respektuje cizí majetek
Hospodaření s penězi - rozpočet rodiny a státu	Vede jednoduchý rozpočet domácnosti a rozumí jeho principům
Peníze - formy placení	Uvede příklad hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí rozdíl v užívání debetní a kreditní platební karty
Banky a jejich služby	Seznámí se s výběrem peněžních ústavů a s jejich funkcí, vysvětlí rozdíl mezi placeným a přijatým úrokem, orientuje se v nabídce druhů pojištění Zná obvyklé způsoby nakládání s volnými prostředky, vyjmenuje možnosti krytí deficitu
Principy tržního hospodářství	Vysvětlí podstatu fungování trhu, vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny, popíše vliv inflace na hodnotu peněz Popíše rozdělování peněz státního rozpočtu
Tolerance, kulturní a etnické rozdíly mezi lidmi	Vysvětlí potřebu tolerance ve společnosti, respektuje projevy odlišnosti ve společnosti
Xenofobie, rasismus, předsudky	Identifikuje netolerantní a rasistické projevy ve společnosti a aktivně proti nim vystupuje
Média, reklama	Kriticky analyzuje obsah mediálního sdělení a vyjádří k němu svůj postoj
Mezilidská komunikace	Vhodně komunikuje v různých životních situacích
Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhých, chování podporující dobré vztahy, empatie, aktivní naslouchání a dialog, efektivní a asertivní komunikace, dopad vlastního jednání a chování	Uvědomuje si vliv svého jednání a chování na ostatní Usiluje o dobré vztahy ve svém okolí (rodina, škola, kamarádi, ...) Zvládá zásady efektivní komunikace a umění naslouchat druhým Respektuje sám sebe i druhé lidi
Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	Chápe souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím Rozumí vazbě mezi uspokojováním lidských potřeb a hodnotou zdraví
Sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vlastní identity	Usiluje o zdravý vztah k sobě samému i k druhým lidem
	Trénuje sebekontrolu a sebeovládání

Seberegulace - cvičení sebereflexe, sebekontroly a sebeovládání, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování	Zamýšlí se nad svými osobními cíli a hodnotami
Podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu a programy podpory zdraví	Aktivně usiluje o podporu zdraví
	Uplatňuje základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí
Stres a jeho vztah ke zdraví - různé techniky k překonání únavy, stresových situací a k posilování duševní odolnosti	Využívá poznatků o stresu, relaxaci, překonávání únavy k regeneraci organismu
Psychohygiena - cvičení k předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech	Snaží se předcházet, případně zvládat stres, efektivně řešit problémy
Dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny	Respektuje a vhodně reaguje na citové změny v období dospívání
	Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
	Optimálně reaguje na fyzické změny v období dospívání
Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, poruchy pohlavní identity, zdrženlivost a předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých	Přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování
Návykové látky, rizikové chování (alkohol, pasivní a aktivní kouření, netolismus), trestná činnost, těžké životní situace a jejich zvládnání	Uvědomuje si rizika spojená se zneužíváním návykových látek
	Uplatňuje správné sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni
	V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
	Netoleruje projevy šikany, násilí ani kriminálního chování ve svém okolí
Bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.	Uvědomuje si rizika spojená s komunikací s cizími lidmi (zvláště prostřednictvím Internetu) a nepodceňuje je
Šikana a kyberšikana	Uvědomuje si rizika spojená s komunikací s cizími lidmi (zvláště prostřednictvím Internetu) a nepodceňuje je
Kyberkriminalita	Uvědomuje si rizika spojená s komunikací s cizími lidmi (zvláště prostřednictvím Internetu) a nepodceňuje je

Nebezpečí internetu	Uvědomuje si rizika spojená s komunikací s cizími lidmi (zvláště prostřednictvím Internetu) a nepodceňuje je
Manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, nebezpečí sekt	Snaží se bránit manipulativnímu vlivu vrstevníků, médií, sekt
Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě (rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity), postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	Chová se odpovědně a dodržuje bezpečnostní pravidla v rizikových situacích (silnice, železnice)
	Snaží se předcházet situacím ohrožující zdraví a osobní bezpečí
	V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
Ochrana člověka za mimořádných událostí: (projektový týden OČMÚ) - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, prevence vzniku mimořádných událostí, integrovaný záchranný systém	Uvede možná nebezpečí vyplývající z konkrétních situací běžného života a z mimořádných událostí
	Vysvětlí význam Integrovaného záchranného systému a jeho složek

OSV – Mezilidské vztahy – Osobní a neosobní vztahy

OSV – Komunikace – Mezilidská komunikace

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – Morálka a mravnost

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – Tolerance, lidská solidarita

OSV – Sebepoznání a sebepojetí – Sebepoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vlastní identity)

OSV – Seberegulace a sebeorganizace – Seberegulace (cvičení sebereflexe, sebekontroly a sebeovládání, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení)

OSV – Psychohygiena – Psychohygiena

VDO – Občan, občanská společnost a stát – Tolerance, kulturní a etnické rozdíly mezi lidmi, Xenofobie, rasismus, předsudky

MV – Kulturní diference – Kulturní a etnické rozdíly mezi lidmi

MV – Lidské vztahy – Konflikty mezi lidmi

MV – Etnický původ – Xenofobie, rasismus, předsudky

MV – Princip sociálního smíru a solidarity – Tolerance, lidská solidarita

MV – Princip sociálního smíru a solidarity – Lidská solidarita

MV – Multikulturalita – Tolerance, kulturní a etnické rozdíly mezi lidmi, Xenofobie, rasismus, předsudky

EV – Vztah člověka k prostředí – Podpora zdraví a její formy

MedV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a reality – Média, reklama

MedV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Média, reklama

MedV – Stavba mediálních sdělení – Média a reklama

MedV – Vnímání autora mediálních sdělení – Média a reklama

MedV – Fungování a vliv médií ve společnosti – Média a reklama

MedV – Tvorba mediálního sdělení – Média a reklama

MedV – Práce v realizačním týmu – Média a reklama

4.5.2.3 Výchova k občanství a zdraví: 8. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Evropská unie – význam, funkce, orgány, postavení ČR	Popíše výhody a nevýhody začlenění ČR do EU, uvede práva občanů ČR v rámci EU
Globální problémy, Světová náboženství	Popíše některé z globálních problémů a vysvětlí jejich dopady na život na planetě Zemi
	Na příkladech ilustruje důsledky globálních problémů na problémy lokální
Hodnoty, postoje, potřeby, zájmy, volný čas - vhodné a nevhodné způsoby jeho využití	Vytvoří žebříček osobních hodnot, popíše význam zájmů a zálib pro život člověka
	Rozliší vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času"
Myšlení, paměť, pozornost	Vysvětlí pojmy myšlení, paměť a pozornost
Vnímání, prožívání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých - odlišnost lidí v prožívání životních situacích	Vysvětlí princip sociálního poznávání a vyjmenuje nejčastější chyby, kterých se v něm dopouštíme
Osobnost člověka, vlastnosti, dovednosti, schopnosti a vlohy	Popíše jevy, které osobnost člověka utvářejí a které mají vliv na jeho bytí
Životní cíle a plány, životní perspektiva	Stanoví si své životní plány a cíle
City a jejich druhy, vnější projevy, vliv na chování a jednání člověka	Vysvětlí co znamenají city a jaké jsou druhy citů a jejich vliv na chování jedince
Náročné životní situace, stres, konflikt	Popíše náročné životní situace, které mohou nastat, stres, který je s nimi spojený a možnosti řešení
Sebepoznání, sebehodnocení, seberealizace, osobní nedostatky člověka a jejich překonávání	Vysvětlí význam sebepoznání, sebehodnocení a seberealizace a jejich důležitost v životě

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Vnímání

OSV – Sebepoznání a sebepojetí – Sebepoznání a sebehodnocení

OSV – Seberegulace a sebeorganizace – Způsoby řešení citových konfliktů, Životní plány a cíle

OSV – Psychohygienu – Náročné životní situace, stres

OSV – Mezilidské vztahy – Vnímání, prožívání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých

OSV – Komunikace – Náročné životní situace, stres, konflikt

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – Sebepoznání, sebehodnocení, seberealizace, osobní nedostatky člověka a jejich překonávání

VMGES – Jsme Evropané – Evropská integrace

VMGES – Evropa a svět nás zajímá – Globální problémy

VMGES – Objevujeme Evropu a svět – Evropská unie

VDO – Občan, občanská společnost a stát – Evropská unie

VDO – Formy participace občanů v pol. životě – Evropská unie

MV – Kulturní diference – Světová náboženství

MV – Lidské vztahy – Globální problémy

MV – Etnický původ – Globální problémy

MV – Multikulturalita – Evropská unie

EV – Základní podmínky života – Globální problémy

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Globální problémy

EV – Vztah člověka k prostředí – Globální problémy

4.5.2.4 Výchova k občanství a zdraví: 9. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Trh práce Vzdělání a povolání Požadavky kvalifikační, osobnostní a zdravotní Rovnost příležitostí na trhu práce"	Orientuje se v českém školském systému a popíše náplň práce vybraných zaměstnání Vysvětlí pojem diskriminace na pracovním trhu
Volba profesní orientace Osobní zájmy a cíle Zdravotní stav Osobní vlastnosti a schopnosti	Posoudí své osobní vlastnosti, schopnosti, zájmy a zdravotní stav při výběru dalšího vzdělávání a svého budoucího povolání
Možnosti vzdělávání Náplň učebních a studijních oborů Přijímací řízení	Seznámí se s náplní některých učebních a studijních oborů, orientuje se v podmínkách přijímacího řízení

	Využije možnosti návštěvy poradenského zařízení pro výběr své profesní orientace
Zaměstnání Pracovní příležitosti Životopis Nezaměstnanost, úřad práce Zákoník práce, pracovní smlouva Podnikání	Sestaví svůj strukturovaný životopis Modeluje situace, ve kterých se uchází o vybrané zaměstnání Orientuje se v hlavních službách úřadu práce Vyjmenuje některé příčiny nezaměstnanosti člověka a nabídne jejich řešení Seznámí se se Zákoníkem práce a hlavními náležitostmi pracovní smlouvy
Právní základy státu Znaky státu, typy, formy, Ústava ČR, státní moc	Rozliší typy a formy států, uvede jejich příklad
Státní správa a samospráva Orgány a instituce státní správy a samosprávy a jejich úkoly	Rozliší složky státní moci, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
Principy demokracie Znaky, politický pluralismus, sociální dialog, volby	Vyjmenuje výhody demokracie Popíše mechanismus voleb a jejich důsledky pro život ve státě
Lidská práva Základní lidská práva a práva dítěte, jejich ochrana a poškozování, šikana, diskriminace	Zná svá práva, vhodně je uplatňuje a respektuje práva druhých Vyjmenuje základní lidská práva a svobody, popíše jejich význam Je si vědom povinností občana při obraně státu Popíše projevy šikany a diskriminace
Právní řád ČR Právní norma, předpis, soustava soudů	Elementárně se orientuje v Právním řádu ČR Zná význam právních vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství Modeluje situace, ve kterých provádí jednoduché právní úkony a popíše jejich důsledky Vyjmenuje některé smlouvy upravující občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci Respektuje základní právní normy ČR a je si vědom rizik spojených s jejich porušením Popíše soustavu soudů ČR, uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři)
Protiprávní jednání Druhy a postihy (korupce, porušování předpisů v silničním provozu a práv k duševnímu vlastnictví)	Rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postizitelnosti občanů Popíše rozdíl mezi přestupkem a trestným činem

	Uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody)
	Uvede příklad korupčního jednání, jeho příčiny a důsledky
Právo v každodenním životě Význam právních vztahů Základní práva spotřebitele Styk s úřady	Vyjmenuje důležité právní vztahy a popisuje závazky, které z nich vyplývají Zná základní práva spotřebitele

OSV – Sebepoznání a sebepojetí – Osobní zájmy a cíle

OSV – Komunikace – Pracovní příležitosti

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – Základní lidská práva a práva dítěte, jejich ochrana a poškozování, šikana, diskriminace

VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Principy demokracie

VDO – Občan, občanská společnost a stát – Principy demokracie

MV – Etnický původ – Lidská práva, diskriminace

MV – Multikulturalita – Lidská práva

MV – Princip sociálního smíru a solidarity – Lidská práva

4.6 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

4.6.1 Vzdělávací obor: Zeměpis

Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka probíhá ve třídách, v počítačové učebně nebo v okolí školy. K dispozici jsou nástěnné mapy, atlasy, glóbusy a zeměpisné encyklopedie, buzoly, notebooky apod.

Výuka v 6. ročníku směřuje k tomu, aby žáci byli schopni vysvětlit postavení naší planety Země ve vesmíru, popsat ji a její zákonitosti, pracovat s mapami a atlasy a naučit se v nich číst a orientovat. Výuka se dále zaměřuje na jednotlivé krajinné sféry a jejich vzájemné propojení. Žáci se seznámí s některými kontinenty a oceány. Vzájemně je porovnávají a charakterizují.

Výuka v 7. ročníku je zaměřena na zbývající kontinenty a oceány. Směřuje k tomu, aby se žák orientoval ve světě, uměl charakterizovat jednotlivé oblasti a porovnávat je dle

daných kritérií. Součástí výuky je přehled států EU a možnosti jejich spolupráce. Důraz je kladen na práci s mapou.

V 8. ročníku je probírán hospodářský zeměpis světa. Žáci se seznamují se společenským a hospodářským prostředím v celosvětovém měřítku, pracují s tabulkami a grafy, porovnávají státy světa na základě podobných a odlišných znaků. Poznávají globální ekonomické a environmentální problémy lidstva.

Výuka v 9. ročníku se zaměřuje na Českou republiku. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni zhodnotit polohu, rozlohu a postavení ČR v evropském a celosvětovém měřítku, popsat její současné členění a místní region. Na základě svých znalostí o přírodních, hospodářských a kulturních poměrech ČR posuzují žáci možnosti jejího dalšího rozvoje, přičemž je kladen stálý důraz na ochranu životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojení základních poznatků o Zemi, krajině a životním prostředí,
- poukazujeme na propojenost jednotlivých sfér i částí hospodářství,
- seznamujeme žáky s vlivem člověka na prostředí,
- učíme žáky vyhledávat a třídit potřebné informace,
- učíme žáky propojovat poznatky z učiva zeměpisu s každodenním životem.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky uvažovat o základních geografických problémech,
- vedeme žáky k řešení geografických problémů a aplikování ověřených postupů při řešení problémů na problémy podobné,
- učíme žáky obměňovat postupy při řešení problémů při změně podmínek.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke kultivovanému a spisovnému projevu,
- učíme žáky používat správné geografické pojmy,
- vedeme žáky ke srozumitelným a smysluplným formulacím svých myšlenek,
- učíme žáky vhodně argumentovat a obhájit si svůj názor.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme žáky v individuální i skupinové práci,
- vedeme žáky k respektování druhých,
- vedeme žáky k vytváření pozitivní atmosféry v kolektivu,
- vhodně motivujeme žáky.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k úctě k přírodě i lidským činnostem, kultuře a tradicím,
- vedeme žáky k ochraně přírody a uvědomování si důležitosti trvale udržitelného rozvoje,
- učíme žáky odmítat takové chování, které je v rozporu se zásadami slušného chování,
- vedeme žáky k uvědomování si globálního propojení světa a s tím související výhody i nevýhody.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti při práci ve škole i v terénu a dbáme na dodržování těchto zásad,
- učíme žáky dodržovat předem stanovená pravidla,
- učíme žáky nést zodpovědnost za svou práci.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k používání mapových aplikací,
- učíme žáky efektivně zpracovávat statistická data, porovnávat je a vyhodnocovat,
- učíme žáky převádět data do digitální grafické podoby,
- vedeme žáky ke kritickému zhodnocení vyhledaných dat.

4.6.1.1 Zeměpis: 6. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Planeta Země	Určí tvar planety Země, uvede rozměry planety Země, vyjmenuje základní pohyby Země, vysvětlí důsledky pohybů Země, uvede délku trvání jednotlivých pohybů Země

Sluneční soustava, vesmír	Vyjmenuje tělesa sluneční soustavy, zná základní charakteristiku Měsíce, vyjmenuje jednotlivé fáze Měsíce, vysvětlí, proč vidíme pořád stejnou polokouli Měsíce, vysvětlí příčinu slapových jevů, zná základní charakteristiku Slunce, porovná velikost Slunce s velikostí jiných hvězd, vysvětlí důležitost Slunce pro život, popíše, co je to vesmír
Glóbus a mapy	Pomocí rovnoběžek a poledníků určuje polohu, určí čas na různých místech na světě, přepočítává vzdálenosti pomocí měřítka mapy, ukáže na mapě světové strany, vyjmenuje hlavní části mapy, vytvoří jednoduchou mapu
	Vysvětlí, co je to glóbus, rozeznává různé typy map, orientuje se na glóbu i v mapách
	Zná a správně používá základní kartografickou, geografickou a topografickou terminologii
Krajinná sféra	Rozdělí krajinnou sféru na základní části, vyjmenuje jednotlivé zemské sféry, stručně charakterizuje jednotlivé zemské sféry
Stavba Země	Popíše stavbu Země
Vnější geologické děje	Vysvětlí pojem zvětrávání, uvede různé typy zvětrávání, na konkrétním příkladu popíše proces zvětrávání
Vnitřní geologické děje	Popíše povrch Země i dno oceánu
	Vysvětlí možné příčiny vzniku zemětřesení, diskutuje o důsledcích zemětřesení, stručně popíše sopečnou činnost, rozlišuje pojmy magma a láva, vyjmenuje další projevy sopečné činnosti
	Uvede různé typy pohoří, vysvětlí vznik pohoří, uvede názvy vybraných pohoří a lokalizuje je na mapě
Atmosféra	Vyjmenuje jednotlivé vrstvy atmosféry vysvětlí příčinu vzniku větru rozlišuje pojmy tlaková výše, tlaková níže, teplá fronta, studená fronta vysvětlí důležitost ozónové vrstvy a vyhledá oblasti s oslabenou ozónovou vrstvou
	Vysvětlí, co je to počasí a co je podnebí, pozoruje změnu počasí, popisuje aktuální počasí, vysvětlí rozdílnou délku dne a noci během roku

Teplotní pásy	Vyjmenuje a stručně charakterizuje jednotlivé teplotní pásy, ukáže na mapě jednotlivé teplotní pásy
Hydrosféra	Vyjmenuje a ukáže na mapě světové oceány, vysvětlí rozdíl mezi oceánem a mořem, vyhledá na mapě vybraná moře, uvede příčiny vzniku mořských proudů, diskutuje o důsledcích pohybů mořské vody, vhodně užívá základní pojmy (např. Průliv, průplav, ostrov, poloostrov, atd.)
	Popíše koloběh vody, uvede, kde všude se vyskytuje voda na pevnině, popíše rozdíl mezi mořskou vodou a vodou na pevnině, ukáže na mapě největší světové řeky a jezera, rozlišuje pojmy jezero a přehrada, vysvětlí pojem ledovec, ukáže na mapě místa výskytů ledovců, popíše vznik podpovrchové vody, diskutuje o možnostech využití podpovrchové vody
Půdy	Popíše vznik půdy, vyjmenuje základní složky půdy, vyjmenuje základní půdní typy a půdní druhy, pozoruje a porovnává různé půdní druhy, diskutuje o možnostech znečištění půdy, uvědomuje si důležitost ochrany půdy
Geobiomy	Vyjmenuje a na mapě ukáže různé geobiomy, stručně popíše různé geobiomy, uvede příklady fauny a flóry různých geobiomů, porovnává vybrané geobiomy mezi sebou
Výšková stupňovitost	Vyjmenuje názvy základních vegetačních stupňů, vysvětlí příčinu vzniku různých vegetačních stupňů, porovnává různé vegetační stupně mezi sebou
Afrika	Určí polohu Afriky na mapě světa, porovná rozlohu Afriky s ostatními kontinenty
	Pomocí atlasu popíše povrch a podnebí v Africe, vyhledá informace o typických afrických živočiších a rostlinách, pomocí atlasu popíše zdroje nerostného bohatství v Africe, rozdělí Afriku na základní části, stručně charakterizuje africké obyvatelstvo, stručně popíše vliv kolonií na dnešní Afriku, stručně charakterizuje hospodářství Afriky
Austrálie	Určí polohu Austrálie, na mapě světa porovná rozlohu Austrálie s ostatními kontinenty
	Pomocí atlasu popíše povrch a podnebí v Austrálii, vyhledá informace o typických australských živočiších a rostlinách, pomocí atlasu popíše zdroje nerostného bohatství v Austrálii, stručně charakterizuje hospodářství

	Austrálie, stručně charakterizuje australské obyvatelstvo
Oceánie	Lokalizuje Oceánii na mapě světa
	Stručně popíše hospodářství a obyvatelstvo v Oceánii
Antarktida	Lokalizuje Antarktidu na mapě světa
	Popíše povrch a podnebí Antarktidy, porovná Antarktidu a Arktidu, vyjmenuje typické živočichy žijící na Antarktidě, diskutuje o vlivu globálního oteplování na Antarktidu
Terénní cvičení	Zná a správně používá základní kartografickou, geografickou a topografickou terminologii
	Orientuje se pomocí mapy a buzoly, dorazí na požadované místo pomocí buzoly a mapy
	Provede pozorování krajiny, zjištěná data si zaznačí, vytvoří jednoduchý plán či mapu
	Při pohybu v terénu dbá zvýšené opatrnosti ošetří drobná poranění

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Práce s atlasem a mapou

4.6.1.2 Zeměpis: 7. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Amerika	<p>Určí polohu Ameriky na mapě světa</p> <p>Rozdělí americký kontinent na jednotlivé subkontinenty</p> <p>Porovná rozlohu amerických subkontinentů i celého amerického kontinentu s ostatními kontinenty</p> <p>Pomocí atlasu popíše povrch a podnebí v jednotlivých subkontinentech Ameriky</p> <p>Vyhledá informace o typických živočiších a rostlinách</p> <p>Pomocí atlasu popíše zdroje nerostného bohatství v Americe</p> <p>Popíše hospodářství vybraných amerických států, využívá lokalizačních faktorů</p> <p>Stručně charakterizuje obyvatelstvo Ameriky</p> <p>Vysvětlí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva v Americe</p> <p>Vysvětlí vliv kolonií na hospodářství a obyvatelstvo v Americe</p>

	<p>Vysvětlí význam USA v rámci světového hospodářství</p> <p>Vysvětlí význam Amazonského deštného lesa</p>
Atlantský oceán	<p>Lokalizuje Atlantský oceán na mapě světa</p> <p>Porovná rozlohu Atlantského oceánu s ostatními oceány</p> <p>Vysvětlí hospodářský význam Atlantského oceánu</p> <p>Popíše možná rizika znečištění Atlantského oceánu</p> <p>Vyjmenuje hlavní oceánské proudy v Atlantském oceánu a jejich vliv na krajinu či činnost člověka</p> <p>Vyjmenuje a lokalizuje na mapě vybraná moře Atlantského oceánu</p>
Severní ledový oceán	<p>Lokalizuje Severní ledový oceán na mapě světa</p> <p>Porovná rozlohu Severního ledového oceánu s ostatními oceány</p> <p>Vysvětlí hospodářský význam Severního ledového oceánu</p> <p>Popíše možná rizika pro lodě plující Severním ledovým oceánem</p> <p>Vyjmenuje a lokalizuje na mapě vybraná moře Severního ledového oceánu</p>
Eurasie	<p>Určí polohu Eurasie na mapě světa</p> <p>Určí hranici Evropy a Asie a ukáže ji na mapě</p> <p>Porovná rozlohu Eurasie s ostatními kontinenty</p> <p>Vyjmenuje typickou faunu a flóru Eurasie</p>
Jihozápadní Asie	<p>Lokalizuje na mapě oblast jihozápadní Asie</p> <p>Popíše povrch a podnebí jihozápadní Asie</p> <p>Stručně charakterizuje obyvatelstvo jihozápadní Asie a popíše hlavní rozdíly mezi vybranými skupinami obyvatelstva</p> <p>Stručně popíše hospodářství jihozápadní Asie</p> <p>Vysvětlí význam ropy pro jihozápadní Asii</p> <p>Porovná z ekonomického hlediska státy těžící ropu a státy bez těžby ropy v jihozápadní Asii</p> <p>Diskutuje o situaci ve vybraných státech jihozápadní Asie, která vede k válkám a migraci</p> <p>Ukáže na mapě státy, ve kterých probíhaly či probíhají protesty, nepokoje, povstání a revoluce</p>
Střední Asie	<p>Lokalizuje na mapě oblast střední Asie</p> <p>Popíše povrch a podnebí střední Asie</p> <p>Stručně charakterizuje obyvatelstvo střední Asie</p> <p>Stručně popíše hospodářství střední Asie</p> <p>Vysvětlí vliv člověka na Aralské jezero</p>
Jižní a jihovýchodní Asie	<p>Lokalizuje jižní a jihovýchodní Asii na mapě</p> <p>Popíše povrch a podnebí jižní a jihovýchodní Asie</p> <p>Vysvětlí příčiny vzniku monzunů a jejich vliv na krajinu i člověka</p> <p>Charakterizuje obyvatelstvo jižní a jihovýchodní Asie a porovná ho mezi sebou</p>

	<p>Porovná sociální rozdíly mezi obyvatelstvem žijícím na venkově a ve městech</p> <p>Stručně popíše hospodářství jižní Asie</p> <p>Na mapě lokalizuje hlavní zemědělské a průmyslové oblasti jižní Asie</p> <p>Stručně popíše hospodářství jihovýchodní Asie</p> <p>Na mapě lokalizuje hlavní zemědělské a průmyslové oblasti jihovýchodní Asie</p> <p>Na konkrétních příkladech poukáže na vliv kolonií v této oblasti</p> <p>Porovnává demografický vývoj v Indii se státy Z Evropy a zhodnotí možná rizika</p> <p>Diskutuje o vlivu pěstování palmy olejná na přírodu i člověka v Indonésii</p>
Východní Asie	<p>Lokalizuje východní Asii na mapě</p> <p>Popíše povrch a podnebí východní Asie</p> <p>Charakterizuje obyvatelstvo východní Asie a porovná ho mezi sebou</p> <p>Stručně popíše hospodářství východní Asie</p> <p>Na mapě lokalizuje hlavní zemědělské a průmyslové oblasti východní Asie a vysvětlí příčiny tohoto umístění</p> <p>Vysvětlí vliv Číny na světovou ekonomiku</p> <p>Porovná demografický vývoj v Číně a Indii</p>
Evropa	<p>Určí polohu Evropy na mapě světa</p> <p>Porovná rozlohu Evropy s ostatními kontinenty</p> <p>Rozčlení Evropu na dílčí celky</p>
Jižní Evropa	<p>Lokalizuje jižní Evropu na mapě</p> <p>Popíše povrch a podnebí jižní Evropy</p> <p>Charakterizuje obyvatelstvo jižní Evropy</p> <p>Stručně popíše hospodářství jižní Evropy</p> <p>Na mapě lokalizuje hlavní zemědělské a průmyslové oblasti jižní Evropy a vysvětlí příčiny tohoto umístění</p> <p>Vyjmenuje a lokalizuje na mapě hlavní turistické cíle jižní Evropy</p>
Západní Evropa	<p>Lokalizuje západní Evropu na mapě</p> <p>Popíše povrch a podnebí západní Evropy</p> <p>Charakterizuje obyvatelstvo západní Evropy</p> <p>Stručně popíše hospodářství západní Evropy</p> <p>Na mapě lokalizuje hlavní zemědělské a průmyslové oblasti západní Evropy a vysvětlí příčiny tohoto umístění</p> <p>Vyjmenuje a lokalizuje na mapě hlavní turistické cíle západní Evropy</p> <p>Vyhledá informace o Brexitu</p>
Severní Evropa	<p>Lokalizuje severní Evropu na mapě</p> <p>Popíše povrch a podnebí severní Evropy</p> <p>Charakterizuje obyvatelstvo severní Evropy</p> <p>Stručně popíše hospodářství severní Evropy</p>

	<p>Na mapě lokalizuje hlavní zemědělské a průmyslové oblasti severní Evropy a vysvětlí příčiny tohoto umístění</p> <p>Vyjmenuje a lokalizuje na mapě hlavní turistické cíle severní Evropy</p>
Střední Evropa	<p>Lokalizuje střední Evropu na mapě</p> <p>Popíše povrch a podnebí střední Evropy</p> <p>Charakterizuje obyvatelstvo střední Evropy</p> <p>Stručně popíše hospodářství střední Evropy</p> <p>Na mapě lokalizuje hlavní zemědělské a průmyslové oblasti střední Evropy a vysvětlí příčiny tohoto umístění</p> <p>Vyjmenuje a lokalizuje na mapě hlavní turistické cíle střední Evropy</p>
Jihovýchodní Evropa	<p>Lokalizuje jihovýchodní Evropu na mapě</p> <p>Popíše povrch a podnebí jihovýchodní Evropy</p> <p>Charakterizuje obyvatelstvo jihovýchodní Evropy</p> <p>Stručně popíše hospodářství jihovýchodní Evropy</p> <p>Na mapě lokalizuje hlavní zemědělské a průmyslové oblasti jihovýchodní Evropy a vysvětlí příčiny tohoto umístění</p> <p>Vyjmenuje a lokalizuje na mapě hlavní turistické cíle jihovýchodní Evropy</p> <p>Popíše příčiny a důsledky rozpadu Jugoslávie</p>
Východní Evropa	<p>Lokalizuje východní Evropu na mapě</p> <p>Popíše povrch a podnebí východní Evropy</p> <p>Charakterizuje obyvatelstvo východní Evropy</p> <p>Stručně popíše hospodářství východní Evropy</p> <p>Na mapě lokalizuje hlavní zemědělské a průmyslové oblasti východní Evropy a vysvětlí příčiny tohoto umístění</p> <p>Vyjmenuje a lokalizuje na mapě hlavní turistické cíle východní Evropy</p> <p>Ukáže na mapě Krym a vyhledá informace o problémech z této oblasti</p>

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Práce s atlasem a mapou

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Významné zámořské objevy (Amerika, Indie)

4.6.1.3 Zeměpis: 8. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Porovnání států	Vyjmenuje a na mapě lokalizuje největší a nejlidnatější státy světa Porovná největší a nejmenší státy z hlediska hustoty zalidnění Vypočítá skutečnou délku státní hranice a rozlohu daného státu pomocí mapy a měřítka Ukáže na mapě světa přímořské a vnitrozemské státy Popíše, jaké výhody a nevýhody přináší přístup k moři pro daný stát Porovná mezi sebou a vyhledá příklady národních a mnohonárodnostních států
Politická geografie	Vysvětlí přínos správního členění státu Rozlišuje formy vlády Ukáže na mapě světa republiky a monarchie Rozliší demokratický a diktátorský systém politické moci
Rozmístění obyvatelstva ve světě	Vyhledá na mapě světa hustě obydlené oblasti a neobydlené oblasti Vysvětlí příčinu nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva Spočítá hustotu zalidnění vybraných států
Demografický vývoj a zajištění výživy obyvatelstva	Vysvětlí příčiny růstu světové populace Vysvětlí příčiny stárnutí populace ve vyspělých státech Vytvoří věkovou pyramidu vybraného státu a porovná ji s jinými státy, popíše rozdíly Vyjmenuje rizika související s růstem světové populace Navrhne možná řešení, jak zmírnit hladomor v chudých zemích
Stěhování obyvatelstva	Popíše změny ve způsobu stěhování obyvatelstva Vyjmenuje příčiny a důsledky stěhování obyvatelstva Rozlišuje pojmy emigrace a imigrace
Změny v zaměstnání obyvatelstva	Popíše strukturu zaměstnanosti v chudých a vyspělých státech a vysvětlí příčiny rozdílné struktury Uvede možné příklady, proč někteří lidé v produktivním věku nepracují
Kulturní charakteristiky	Vyjmenuje základní lidské rasy Ukáže na mapě oblasti s největším zastoupením jednotlivých ras Vysvětlí pojem národ, národnostní menšina Vyjmenuje největší národy světa

	<p>Uvede příklady národů bez vlastního státu</p> <p>Zařazuje vybrané jazyky do různých jazykových skupin</p> <p>Vyjmenuje hlavní světová náboženství</p> <p>Stručně popíše základní znaky vybraných náboženství</p> <p>Lokalizuje na mapě světa oblasti jednotlivých náboženství</p>
Lidská sídla	<p>Vyjmenuje typy lidských sídel</p> <p>Stručně charakterizuje vybrané typy lidských sídel</p> <p>Popíše vliv lidských sídel na životní prostředí</p> <p>Vysvětlí příčiny zvyšování či snižování počtu obyvatel v lidských sídlech</p> <p>Popíše, jakým způsobem rozhodují přírodní podmínky o funkci lidského sídla</p>
Průmysl	<p>Zařadí průmysl do struktury hospodářství</p> <p>Vyhledá na mapě světa hlavní průmyslové oblasti</p> <p>Zdůvodní, které lokalizační faktory vedly ke vzniku hlavních průmyslových oblastí</p> <p>Rozčlení průmysl na odvětví</p> <p>Stručně charakterizuje jednotlivá průmyslová odvětví</p>
Zemědělství	<p>Zařadí zemědělství do struktury hospodářství</p> <p>Vyhledá na mapě světa hlavní zemědělské oblasti</p> <p>Stručně charakterizuje rostlinnou a živočišnou výrobu</p> <p>Popíše provázanost rostlinné a živočišné výroby</p> <p>Zdůvodní, které lokalizační faktory vedly ke vzniku hlavních zemědělských oblastí</p>
Rybolov	<p>Zařadí rybolov do struktury hospodářství</p> <p>Popíše význam rybolovu pro člověka</p> <p>Vyhledá v různých zdrojích státy, které se nejvíce podílí na světovém rybolovu</p>
Lesní a vodní hospodářství	<p>Vysvětlí význam lesa pro člověka a přírodu</p> <p>Ukáže na mapě světa nejrozsáhlejší lesní společenstva</p> <p>Porovná lesy mírného a tropického pásu</p> <p>Vysvětlí, která průmyslová odvětví úzce souvisí s lesním hospodářstvím</p> <p>Vysvětlí význam vody pro člověka a přírodu</p> <p>Vyhledá na mapě světa oblasti trpící nedostatkem vody</p> <p>Vyjmenuje, které lidské činnosti nejvíce spotřebovávají vodu</p> <p>Vyjmenuje možné příčiny znečištění vody</p>

Doprava	Zařadí dopravu do struktury hospodářství Stručně charakterizuje jednotlivé druhy dopravy Vyhledá nejkratší cestu mezi dvěma místy Vyhledá dopravní spojení mezi 2 a více místy Popíše rozdíly v dopravě ve vyspělých a chudých státech
Služby	Zařadí služby do struktury hospodářství Stručně popíše význam služeb pro obyvatelstvo Vyjmenuje různé druhy služeb Vyhledá na mapě světa státy, pro které jsou služby nejdůležitějším odvětvím národního hospodářství a porovnává je mezi sebou
Spolupráce zemí světa	Vysvětlí pojmy export a import Vyjmenuje důvody mezinárodní spolupráce Uvede názvy a funkci vybraných mezinárodních organizací
Cestovní ruch	Porovnává vybrané státy z hlediska cestovního ruchu Vyjmenuje hlavní důvody pro realizaci cestovního ruchu Vyjmenuje služby, které souvisí s cestovním ruchem Určí, ve kterém období se nejčastěji uskutečňuje cestovní ruch Vyhledá v různých zdrojích, ze kterého světadílu přijíždí nejvíce turistů do Evropy Vyhledá v různých zdrojích, kam jezdí Češi nejčastěji na dovolenou
Krajina a životní prostředí	Vysvětlí, co je to krajina Popíše vliv člověka na vzhled krajiny Stručně charakterizuje jednotlivé složky fyzickogeografické sféry Porovnává jednotlivé typy krajiny mezi sebou
Společenskohospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí	Uvede, které lidské činnosti ovlivňují vzhled krajiny a životní prostředí Popíše, jakým způsobem může člověk napravit krajinu, kterou poškodil Lokalizuje na mapě oblasti, které jsou silně ovlivňovány lidskou činností Lokalizuje na mapě oblasti, které jsou lidskou činností téměř neovlivněné Porovná vzhled krajiny v dnešní době a před padesáti lety a Vysvětlí možné příčiny změny
Světové ekologické problémy	Vyjmenuje hlavní globální ekologické problémy Vysvětlí možné příčiny vzniku vybraných globálních ekologických problémů

	Navrhne, jakým způsobem by se dalo zabránit vybraným globálním ekologickým problémům
Ochrana životního prostředí	Uvede důvody vzniku chráněných oblastí Chápe význam trvale udržitelného rozvoje Vyhledá v mapě významné chráněné oblasti

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Práce s atlasem a mapou

VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Demokracie a diktatura

MV – Etnický původ – Národy a národnostní menšiny

4.6.1.4 Zeměpis: 9. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
ČR v rámci Evropy a světa	<p>Určí polohu ČR v rámci Evropy</p> <p>Vyjmenuje sousední státy</p> <p>Určí polohu ČR pomocí souřadnic</p> <p>Vyjmenuje a vyhledá na mapě nejkrajnější obce ČR</p> <p>Vyhledá rozlohu ČR a porovná ji s rozlohou ostatních evropských států</p> <p>Vyhledá počet obyvatel ČR a porovná ho s počty obyvatel ostatních evropských států</p> <p>Ukáže na mapě nejvyšší a nejnižší bod ČR</p> <p>Uvede výhody a nevýhody, které jsou dány polohou našeho státu</p> <p>Vyjmenuje vybrané evropské a světové organizace, kterých je ČR členem</p>
Přírodní poměry	<p>Stručně popíše geologický vývoj ČR</p> <p>Popíše hlavní rozdíly mezi Českým masivem a Západními Karpaty</p> <p>Popíše vznik pohoří</p> <p>Uvede příklady nerostných surovin, které se těží v ČR</p> <p>Rozlišuje jednotlivé morfologické typy reliéfu</p> <p>Ukáže na mapě ČR vybrané geomorfologické celky</p> <p>Stručně popíše klima ČR a čím je ovlivněno</p> <p>Popíše aktuální počasí</p> <p>Na mapě ukáže hlavní evropské rozvodí</p> <p>Vyjmenuje moře, do kterých odtékají vody z naše území</p> <p>Vyjmenuje a ukáže na mapě vybrané řeky ČR</p> <p>Ukáže na mapě pravostranné a levostranné přítoky vybraných řek, určí, ve kterém moři skončí voda z těchto řek</p> <p>Uvede názvy známých jezer a rybníků a přehradních nádrží v ČR a ukáže je na mapě</p> <p>Rozlišuje pojmy jezero, rybník, přehradní nádrž a uvede hlavní funkce</p>

	<p>Vysvětlí význam podzemních vod Ukáže na mapě hlavní lázeňské oblasti v ČR Popíše vznik půdy Rozlišuje půdní druhy a půdní typy a uvede příklady Stručně popíše vybrané půdní typy a lokalizuje je na mapě Uvede příklady poškozování půdy v ČR Vyjmenuje jednotlivé vegetační stupně v ČR Vyjmenuje nejběžnější rostliny, živočichy a houby v ČR Popíše funkci lesa Vysvětlí důležitost ochrany přírody Vyjmenuje a ukáže na mapě vybrané chráněné oblasti v ČR</p>
Obyvatelstvo a sídla	<p>Stručně zhodnotí strukturu obyvatelstva ČR z hlediska pohlaví, věku, přirozeného přírůstku a úbytku, migrace, národnosti, náboženství Porovná údaje o přirozeném přírůstku dnes a v době před třiceti a padesáti lety Popíše věkovou pyramidu z 30. a 70. let 20. stol. a z počátku 21. století Vyhledá v mapě oblasti s vysokou a nízkou hustotou zalidnění Ukáže na mapě největší města ČR Vyjmenuje hlavní rozdíly mezi vesnicí a městem</p>
Hospodářství	<p>Porovná zaměstnanost v různých sektorech hospodářství ČR s okolními státy Vysvětlí význam průmyslu Stručně popíše vybraná odvětví průmyslu a lokalizuje je na mapách Diskutuje o vlivu průmyslu na životní prostředí Vysvětlí význam zemědělství Lokalizuje v mapě jednotlivé zemědělské výrobní oblasti Vysvětlí příčinu vzniku různých zemědělských výrobních oblastí Stručně popíše jednotlivé zemědělské výrobní oblasti Vysvětlí vztah mezi rostlinnou a živočišnou výrobou Diskutuje o negativních vlivech současného zemědělství na krajinu a navrhne možná řešení nápravy Uvede hlavní funkce lesa Vysvětlí význam lesa pro člověka Ukáže na mapě nejzalesněnější oblasti Vysvětlí význam vodního hospodářství Uvědomuje si nutnost šetřit s vodou Vyjmenuje jednotlivé druhy dopravy vyskytující se v ČR Uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů dopravy Vyhledá v mapě mezinárodní dopravní trasy vedoucí přes ČR Vyhledá v mapě dálnice a hlavní železnice Vysvětlí význam dopravy z hlediska polohy ČR Vyhledá dopravní spojení mezi 2 a více místy Popíše vztah mezi velikostí sídla a množstvím nabízených služeb</p>

	<p>Vyjmenuje služby, které můžeme využít v ČR Vyjmenuje a ukáže na mapě nejčastější turistické cíle v ČR Vyhledá informace o exportu a importu v ČR</p>
Kraje	<p>Vyjmenuje všechny kraje a krajská města ČR a ukáže je na mapě Stručně popíše jednotlivé kraje z hlediska přírodních poměrů, hospodářství a obyvatelstva Vypočítá průměrnou hustotu zalidnění jednotlivých krajů a porovnává ji mezi sebou Vyhledá informace o stavu životního prostředí ve vybraných krajích Vyjmenuje památky UNESCO v ČR a ukáže je na mapě</p>
Místní region	<p>Zařadí místo svého bydliště do kraje a okresu Vyjmenuje a ukáže na mapě okolní obce svého bydliště Stručně popíše povrch a vodstvo místního regionu Ukáže na mapě největší řeky, rybníky a přehradní nádrže místního regionu Stručně popíše podnebí a biotu místního regionu Pomocí mapy popíše geologické podloží a půdní pokryv místního regionu Vyjmenuje chráněné oblasti místního regionu Vyjmenuje lidové tradice a zvyky místního regionu Stručně popíše místní region z hlediska průmyslu, zemědělství a služeb Navrhne, co by se mohlo změnit v místním regionu Vytvoří mapu služeb, které se vyskytují v okolí školy</p>

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Práce s atlasem a mapou

EV – Ekosystémy – Ekosystémy ČR

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, Těžba a negativní dopady na krajinu, Kyselá deště

EV – Vztah člověka k prostředí – Ochrana přírody (NP, CHKO, ...)

EV – Vztah člověka k prostředí – Místní region

MV – Kulturní diference – Zvyky a tradice vybraných regionů ČR

VMEGS – Jsme Evropané – Postavení ČR v rámci Evropy

4.6.2 Vzdělávací obor: Přírodopis

Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka většinou probíhá ve třídách, poznávání a sběr přírodnin pak v terénu.

Výuka v 6. ročníku směřuje k tomu, aby žáci charakterizovali probírané skupiny nižších rostlin a nižších živočichů. Na základě svých poznatků určují zástupce rostlin a živočichů z obrázků i z nasbíraných přírodnin. Součástí výuky je práce s lupou a mikroskopem.

Výuka v 7. ročníku směřuje k tomu, aby žák zvládl orientaci v kmeni strunatců. Další oblastí učiva je stavba rostlinného těla, na kterou navazuje charakteristika a popis nahosemenných a krytosemenných rostlin. Teorii doplňuje poznávání a určování rostlin v terénu.

Výuka v 8. ročníku je zaměřena na biologii člověka, směřuje k tomu, aby se každý žák orientoval na kostře a torzu lidského těla, uměl popsat umístění a stavbu jednotlivých orgánových soustav. Součástí výuky je žáky seznámit se zásadami první pomoci a zdravé životosprávy. Na teorii si žáci navazují v praktických činnostech.

Výuka v 9. ročníku směřuje k tomu, aby byl žák schopen vysvětlit zákonitosti v živé a neživé přírodě a vztahy mezi nimi. Učí se rozpoznávat vybrané nerosty a horniny a zařazovat je do systému, k tomu využívá školní sbírku a poznatků z učiva anorganické chemie. Srovnává účinky vnitřních a vnějších činitelů, vysvětluje teorii o vzniku a vývoji Země a života na ní. Získané poznatky uplatňují při popisu geologické stavby ČR a regionu.

Svých poznatků využívá při ochraně přírody a životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací,
- vedeme žáky k čtení textu s porozuměním,
- podporujeme realizaci vlastních nápadů,
- učíme žáky samostatnému pozorování a vyvozování závěrů na základě tohoto pozorování.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k vyřešení úkolu vlastními postupy,
- učíme žáky ověřovat správnosti postupu a aplikovat řešení na podobný typ úkolu,
- učíme žáky řešit problémy z reálného života.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k takové komunikaci, která bude pro práci přínosem,
- učíme žáky respektování názorů druhých,
- vedeme žáky k přijímání kritiky,
- podporujeme žáky k obhájení si vlastního názoru a vedení vhodné a účelné argumentace,
- vedeme žáky k prezentování výsledků své práce.
- Kompetence sociální a personální
- Vedeme žáky k efektivní spolupráci ve skupině,
- učíme žáky respektovat a dodržovat pravidla pro práci ve skupině,
- vedeme žáky k správnému sebehodnocení a zodpovědnému chování v rámci kolektivu.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování,
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů,
- seznamujeme žáky s nutností chránit své zdraví i zdraví okolí.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování základních hygienických pravidel,
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti,
- učíme žáky samostatné práci, možnosti navrhnout vlastní postup řešení.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání doplňujících informací k učivu, k ověření a posouzení informací,
- učíme žáky získaná data přehledně uchovávat a třídit, například tvorbou digitálního herbáře,
- vedeme žáky k tvorbě vlastního digitálního obsahu (prezentace, kvízy),

- vedeme diskuzi ohledně bezpečného používání digitálních technologií, bezpečné a ekologické likvidaci moderních technologií, zdůrazníme vliv na zdraví člověka (vhodný sed u počítače, ergonomické pomůcky, ...),
- žáci využívají k experimentální práci dostupné digitální technologie.

4.6.2.1 Přírodopis: 6. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam-výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	Stanoví základní podmínky života.
	Vyjmenuje projevy živé hmoty, rozlišuje živé organismy a neživé přírodniny.
	Stručně reprodukuje hypotézu vzniku života na Zemi a orientuje se ve stupních vývoje života v různých geologických obdobích na základní úrovni.
Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	Charakterizuje skupinu bakterií.
	Rozlišuje skupiny bakterií podle způsobu výživy-symbiotické, rozkladači, parazitické bakterie.
	Uvede význam výše jmenovaných skupin pro přírodní prostředí, případně pro člověka.
	Uvede několik příkladů onemocnění bakteriálního původu.
	Aplikuje zásady správného užívání antibiotik v praxi.
	Chápe význam základní hygieny v souvislosti s prevencí nákazy.
Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	Popíše vnější stavbu těla modelových organismů.
	Popíše vnitřní stavbu těla a funkci jednotlivých orgánů u modelových organismů.
	Vyjmenuje několik zástupců dané taxonomické skupiny bezobratlých živočichů a prvoků.
	Zařadí vybrané druhy do taxonomických skupin bezobratlých živočichů a prvoků.
	Určuje vybrané druhy živočichů.
	Rozlišuje a porovnává taxonomické skupiny živočichů na základě vnějších znaků a vnitřní stavby.

	U konkrétního druhu živočicha uvede jeho způsob života a přizpůsobení se prostředí, ve kterém žije.
	U vybraných druhů uvede úlohu živočicha v jeho přirozeném prostředí, uvede význam daného druhu pro člověka.
Anatomie a morfologie rostlin	Orientuje se v základních pojmech organizace rostlinného těla-buňka, pletivo, orgán.
Fyziologie rostlin–základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	Ovládá základní princip procesů v rostlinném těle–dýchání, fotosyntéza, rozmnožování.
	Stanoví a vytvoří vhodné podmínky pro pěstování rostlin–při klíčení, při růstu.
	Má přehled o způsobech vegetativního rozmnožování, u vybraných zástupců rostlin uvede konkrétní způsob vegetativního rozmnožování, uvede příklady z praxe.
System rostlin– řasy, mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné rostliny	Rozliší základní systematické skupiny rostlin, uvede charakteristické znaky, na základě těchto znaků třídí rostliny do skupin.
	Určí vybrané zástupce rostlin a zařadí do skupin.
	Pomocí jednoduchého klíče určí základní druhy jehličnanů.
	Pozoruje vnější stavbu rostlin pomocí oka, lupy, mikroskopu.
Houby s plodnicemi	Popíše stavbu těla houby-podhoubí, plodnice a její části.
	Rozlišuje kategorie hub jedlé, jedovaté, nejedlé.
	Jmenuje zásady správného sběru hub.
	Rozpozná nejznámější jedlé a jedovaté houby podle plodnic.
Houby bez plodnic	Orientuje se v přehledu vybraných zástupců hub bez plodnic, rozpozná je a uvede význam pro člověka nebo ostatní živé organismy.
System bezobratlých	Pozoruje pomocí mikroskopu, osvojí si základy práce s mikroskopem.
	Pomocí oka, lupy nebo mikroskopu pozoruje části těla bezobratlých.
System rostlin i živočichů	Výsledky pozorování zaznamenává.

EV – Základní podmínky života – Planeta Země, vznik života na Zemi, podmínky života

4.6.2.2 Přírodopis: 7. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Vývoj, vývin a systém živočichů-strunatci	Popíše vnější a vnitřní stavbu živočichů, vysvětlí funkci některých vnitřních orgánů.
	Rozlišuje jednotlivé třídy strunatců, porovná je z hlediska vývoje.
	Určuje vybrané živočichy a zařadí je do skupin, jmenuje několik zástupců dané skupiny.
	Popíše projevy chování živočichů v přírodě.
	U jednotlivých tříd strunatců uvede její přizpůsobení se danému prostředí, srovná je z hlediska vývoje.
	Uvede příklady živočichů z různých skupin přizpůsobených životu ve stejném prostředí, porovná jejich vnější znaky.
	Porovná živočichy z jedné skupiny, kteří se přizpůsobili různému prostředí - např. plazi, savci.
	Uvede význam vybraných živočichů pro člověka a pro ostatní živé organismy v přírodě.
	Pozoruje různé tělní struktury, například ptačí vejce, pokožku plazů, ptačí pero.
Anatomie a morfologie rostlin–stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	Popíše stavbu a funkci rostlinných orgánů.
Fyziologie rostlin-rozmnožování	Vysvětlí princip opylení a oplození, uvede příklady rostlin opylovaných větrem, hmyzem a přizpůsobení květů danému způsobu opylení.
Systém rostlin: rostliny krytosemenné, jednoděložné, dvouděložné	Rozlišuje rostliny jednoděložné a dvouděložné, na základě charakteristických znaků třídí rostliny do těchto skupin.
	Rozlišuje vybrané čeledi jednoděložných a dvouděložných rostlin na základě charakteristických znaků.
	Třídí vybrané zástupce rostlin do čeledí.
	Uvede příklady zástupců jednoděložných a dvouděložných rostlin.
	Uvede několik zástupců jednotlivých čeledí.
	Pomocí klíčů nebo atlasů určuje vybrané zástupce čeledí.
	Vytvoří herbář podle vzoru s daným minimálním počtem rostlinných druhů,

	rostliny určuje samostatně podle klíče nebo atlasu.
	Určuje vybrané druhy rostlin jednoděložných a dvouděložných.
	Pozoruje stavbu rostlinných orgánů.

4.6.2.3 Přírodopis: 8. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Fylogeneze člověka	Zařadí člověka do systému živočichů.
	Vyjmenuje shodné znaky a rozdíly ve stavbě těla a způsobu života mezi člověkem a ostatními savci.
	Chápe pojem hominizace a její příčiny, vyjmenuje základní změny na kostře a stavbě těla člověka.
	Orientuje se v základních vývojových stupních lidského druhu.
Anatomie a fyziologie-orgánové soustavy	Orientuje se v organizaci lidského těla od buňky po orgánovou soustavu.
	Určí správnou polohu orgánů.
	Popíše stavbu orgánů, vysvětlí jejich funkci a vzájemné vztahy mezi orgány a orgánovými soustavami.
	Pozoruje vnitřní a vnější stavbu vybraných orgánů.
	Prakticky si osvojí základní prvky první pomoci.
	Na základě experimentů ověří funkci smyslových orgánů.
Ontogeneze člověka	Objasní vznik nového jedince a fáze jeho prenatálního a postnatálního vývoje.
Nemoci, úrazy a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných onemocnění a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.
	Ovládá základy první pomoci při běžných úrazech, poraněních a život ohrožujících stavech.

Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti a proměnlivosti druhů.
	Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě - např. dědičnost Rh faktoru, krevních skupin, vybraných dědičných chorob.

MV – Etnický původ – Původ a vývoj člověka, lidské rasy

4.6.2.4 Přírodopis: 9. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.
	Orientuje se v mineralogickém systému- třídění podle složení a vnitřní stavby.
	Orientuje se v třídění hornin podle původu vzniku.
	U vybraných významných hornin a nerostů určí vlastnosti, význam a praktické využití.
	Zařadí nerost či horninu do příslušné skupiny.
	Určuje vybrané horniny a nerosty.
	Určuje fyzikální vlastnosti nerostů.
Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky	Pozoruje strukturu a stavbu hornin.
	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů.
	Objasní princip koloběhu vody v přírodě.
	Objasní princip koloběhu hornin a jejich vzájemné přeměny.
Podnebí a počasí ve vztahu k životu	Popíše proces vzniku a zániku zemské kůry.
	Uvede význam vlivu klimatu a počasí na rozvoj různých ekosystémů a biomů.
Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	Uvede význam vlivu klimatu a počasí na rozvoj různých ekosystémů a biomů.
	Charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy - zemětřesení, sopečná činnost.
	Uvede také jejich doprovodné jevy a možné dopady na přírodní prostředí i na lidskou společnost.
	Uvede způsob ochrany před těmito jevy.

Organismy a prostředí	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí.
	Chápe podstatu závislosti výskytu určitých druhů v daném prostředí.
	Orientuje se v přehledu vzájemných vztahů mezi organismy a populacemi, jmenuje příklady.
	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech.
	Zhodnotí jejich význam.
	Uvede několik příkladů potravních řetězců.
	Pozoruje organismy v jejich přirozeném prostředí.
Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.
	Navrhne možná řešení globálních ekologických problémů.
	Chápe význam chráněných území pro životní prostředí.
	Orientuje se v základních kategoriích chráněných území.

EV – Ekosystémy – Ekosystém jako pojem, ekosystém umělý x přirozený, biomy světa

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Stav životního prostředí, znečišťování prostředí

EV – Vztah člověka a prostředí – Stav životního prostředí, ochrana přírody

4.6.3 Vzdělávací obor: Fyzika

Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v celých třídách většinou v odborné učebně. Vzdělávání v daném předmětu směřuje a vede žáka ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím pozorování, měření, experimentů, k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů a hledat na ně adekvátní odpovědi. Dále k používání různých zdrojů informací a posuzování důležitosti a správnosti získaných informací, k činnostem, která se snaží co nejefektivněji využívat zdroje energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich

obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a k využívání známých vztahů a používání fyzikálních veličin a jednotek soustavy SI.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Umožňujeme samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy i jejich vlastnosti a měřit různé fyzikální vlastnosti objektů, výsledky svých pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení,
- vedeme žáky k samostatnému či v kooperaci s ostatními žáky provádění experimentů, které buď ověřují či potvrzují vyslovované hypotézy nebo slouží jako základ pro odhalování fyzikálních zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách,
- učíme žáky vyslovovat v diskuzích hypotézy o fyzikální podstatě studovaných jevů či jejich průběhu, ověřovat různými prostředky jejich pravdivost a využívat získané poznatky k rozšiřování vlastního poznávacího potenciálu,
- učíme žáky vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívat je efektivně ve svém dalším studiu,
- vedeme žáky k poznávání souvislostí fyzikálního zkoumání s ostatními, v první řadě přírodovědně zaměřenými oblastmi zkoumání.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům rozpoznávat problémy v průběhu jejich fyzikálního vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež mají v daném okamžiku k dispozici (dostupné metody pozorování, měření, experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky apod.),
- učíme žáky vyjádřit či formulovat (jednoznačně) problém, na který narazí při svém fyzikálním vzdělávání,

- vedeme žáky k hledání, navrhování či používání různých dalších metod, informací nebo nástrojů, které by mohly přispět k řešení daného problému, jestliže dosavadní metody, informace a prostředky nevedly k cíli,
- učíme žáky posuzovat řešení daného fyzikálního problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti a z těchto hledisek porovnávat i případná různá řešení daného problému,
- umožňujeme žákům korigovat chybná řešení problému,
- učíme žáky používat osvojené metody řešení fyzikálních problémů i v jiných oblastech jejich vzdělávání, pokud jsou tyto metody v těchto oblastech aplikovatelné.

Kompetence komunikativní

- Umožňujeme žákům prezentovat a obhájit své výsledky, postup a rozhodnutí, vyjádřit se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, naslouchat názorům druhých lidí, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze,
- učíme žáky používat v písemném projevu standardně používaných zápisů symbolů pro fyzikální jednotky a veličiny,
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem a pro prezentaci svých výsledků.

Kompetence sociální a personální

- Podílíme se společně s žáky na vytváření pravidel práce v týmu, vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině a hledání v ní svoji roli,
- učíme žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat,
- učíme žáky řídit svoje jednání a chování tak, aby dostáli pocitu sebeuspokojení, sebeúcty a sebedůvěry.

Kompetence občanské

- Učíme žáky odmítnout útlak a hrubé zacházení, respektovat přesvědčení druhých a být schopen vcítit se do situací ostatních lidí,

- vedeme žáky k pochopení základních principů přírodních zákonů a společenských norem a být si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
- učíme žáky poskytnout dle svých možností účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodnout se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky bezpečně používat fyzikální pomůcky, nástroje a vybavení,
- učíme žáky dodržovat vymezená pravidla, plnit své povinnosti a účinně spolupracovat s učitelem,
- učíme žáky dodržovat zásady ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Kompetence digitální

- Učíme žáky měřit fyzikální veličiny vhodně zvolenými digitálními měřidly a měřicími přístroji,
- vedeme žáky k využívání vhodných počítačových simulací ke zkoumání druhů pohybu a silového působení těles,
- při sestavování grafů využíváme práci s grafy znázorněnými počítačem, práci s počítačovou simulací,
- učíme žáky řešit problémy vyhledáváním dat k řešení zadaného problému, k jejich třídění a kritickému vyhodnocování,
- vedeme žáky k využívání prezentace videí demonstrujících zvolený jev (např. videa na internetu),
- na základě vlastního pozorování, případně pozorování videozáznamů a analýzy počítačových animací vedeme žáky k pochopení podstaty a vlastnosti zkoumaných jevů (např. zvuk, optické jevy, vlastnosti látek).

4.6.3.1 Fyzika: 6. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Délka, objem, hmotnost, teplota, čas	vysvětlí pojem fyzikální veličina, vyjmenuje značky i jednotky používaných fyzikálních veličin
Měření fyzikálních veličin, měřidla	vhodně zvolenými měřidly změří vybrané fyzikální veličiny
Určování rozsahu měřidla, nejmenšího dílku a odchylky měření	osvojí si pojmy rozsah měřidla, jednotka, nejmenší dílek, odchylka měření
Skupenství látek - látky pevné, kapalné a plynné	počopí, že dělitelnost je všeobecná vlastnost látek
Difuze a Brownův pohyb	uvede konkrétní příklady jevů, které dokazují, že se částice neustále pohybují a že na sebe vzájemně působí osvojí si charakteristiky pevných, kapalných a plynných látek
Praktické ověření změny délky a objemu těles při změně teploty	předpoví a následně si ověří, jak se změní délka a objem tělesa při změně jeho teploty
Hustota	osvojí si vztah pro výpočet hustoty
Určení hustoty pravidelných a nepravidelných těles	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení konkrétních příkladů
Praktické měření vybraných fyzikálních veličin	

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Sluneční soustava, vliv Měsíce, slapové jevy, postavení Země ve vesmíru

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Orientace na mapě a v terénu – použití buzoly

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Převody jednotek, převodní vztahy i matematice a desetinná čísla 6. ročník a chemie 8. ročník – vlastnosti látek

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Teplotní roztažnost těles (mosty, elektrické vedení, železniční koleje, teplovody, ocelová vrata, ocelové nosníky)

OSV – Komunikace – Praktické měření vybraných fyzikálních veličin

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Fyzikální veličiny, měření fyzikálních veličin

VMEGS – Jsme Evropané – Fyzikální jednotky, základní veličiny

4.6.3.2 Fyzika: 7. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Pohyb těles - klid a pohyb těles	Má představu o mechanickém pohybu a jeho relativnosti
Druhy pohybů	Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému zvolenému tělesu
Rozdělení pohybů podle tvaru trajektorie. Pohyb přímočarý a křivočarý	Vysvětlí a správně používá pojmy trajektorie, délka trajektorie jako dráha, rychlost a čas
Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný	Využívá s porozuměním vztah mezi dráhou, rychlostí a časem při pohybu rovnoměrném
Průměrná rychlost	Experimentálně i výpočtem určí průměrnou rychlost pohybu tělesa
Síla jako fyzikální veličina	Chápe sílu jako vzájemné působení dvou těles, vyjmenuje značku a jednotku síly
Síla gravitační, tíhová a tlaková, tlak	Určí v konkrétních situacích druhy sil působících na tělesa, jejich velikosti, směry a výslednice, znázorní sílu orientovanou úsečkou
Skládání sil	Chápe princip skládání sil, využívá pojem výslednice sil stejného a opačného směru
Třecí síla	Změří velikost třecí síly
Měření třecí síly při smýkání tělesa po různé podložce	Objasní význam třecí síly v praxi, účelnost jejího zmenšování a zvětšování
Mechanické vlastnosti kapalin a plynů	Objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, k vysvětlení jevů využívá Pascalův zákon
Pascalův zákon a hydraulické zařízení	
hydrostatická tlaková síla, hydrostatický a atmosférický tlak	
Archimedův zákon	
Plování těles	
Světelné jevy	popíše příčiny světelných jevů, co je světelný zdroj, optické prostředí
Optický zdroj, optické prostředí	popíše příčiny světelných jevů, co je světelný zdroj, optické prostředí
Šíření světla	využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí
stín a polostín	využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí
Zatmění Slunce a Měsíce	využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí
Odraz a lom světla	využívá zákon odrazu při řešení problémů a úloh
Lom ke kolmici a od kolmice	rozhodne na základě znalostí o rychlosti světla, zda se bude světlo lámat ke kolmici nebo od kolmice
Zobrazení předmětu rovinným zrcadlem a dutými zrcadly	

Zobrazení předmětu čočkami - spojkami a rozptylkami	
Rozklad bílého světla optickým hranolem	
	nakreslí jednoduché hydraulické zařízení a vysvětlí jeho princip
	popíše tlakovou sílu, která působí na dno nádoby naplněné kapalinou
	využívá poznatků o zákonitostech tlaku v tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
	vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly působící v tekutinách a její význam v praxi
	vyvede podmínky pro plování těles v kapalinách
	využívá lomu světla při průchodu světla čočkami

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Plování těles, plavání – výuka a plavecká zdatnost, přetlak a podtlak, nebezpečí – tlakové nádoby

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Skládání sil, bezpečnost při zatěžování mostů, stropů, polic, sportovního náradí

OSV – Komunikace – Světelné jevy

4.6.3.3 Fyzika: 8. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Energie - druhy energie	používá pojmy mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie k objasnění jevů.
Mechanická práce a výkon tělesa	používá pojmy mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie k objasnění jevů.
Mechanická energie polohová a pohybová a jejich vzájemné přeměny	používá pojmy mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie k objasnění jevů.
Práce počítaná z výkonu	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem , vykonanou prací a časem
Vnitřní energie tělesa a její změny.	porozumí pojmu vnitřní energie tělesa na základě poznatků o mechanické energii částic

Formy energie. Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Skupenství látek. Skupenské přeměny	pojmenuje různé změny skupenství
Různé skupenství vody	na základě změn skupenství vysvětlí vznik mlhy, rosy a jinovatky
Anomálie vody a její přírodní význam	pochopí podstatu anomálie vody a její přírodní význam
Zvukové děje. Zvuk, vlastnosti zvuku. Výška a barva tónu	rozpozná a popíše zdroje a druhy zvuku, prostředí, kterým se zvuk šíří
Šíření zvuku v různých prostředích	rozpozná a popíše zdroje a druhy zvuku, prostředí, kterým se zvuk šíří
Měření hlasitosti zvuku. Ochrana proti nadměrnému zvuku	posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
Odraz zvuku na přepážce. Ozvěna. Pohlcování zvuku	porozumí pojmu odraz zvuku na překážce, vysvětlí vznik ozvěny
Elektrický obvod, zdroj napětí, spotřebič, spínač	sestaví správně elektrický obvod, zakreslí schéma elektrického obvodu
Elektrický proud, měření elektrického proudu	rozliší stejnosměrný elektrický proud od střídavého, změří elektrický proud a napětí
Elektrické napětí, měření elektrického napětí	rozliší stejnosměrný elektrický proud od střídavého, změří elektrický proud a napětí
Vodič a izolant v elektrickém poli	rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností
Elektrický odpor, Ohmův zákon	prakticky ověří funkci elektrického odporu v elektrickém obvodu
Výsledný odpor dvou rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe	prakticky ověří velikost výsledného odporu dvou rezistorů při zapojení za sebou a vedle sebe

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Energie, formy energie

OSV – Komunikace – Zvukové děje

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Ohmův zákon, výsledný odpor rezistorů

4.6.3.4 Fyzika: 9. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Magnetická indukce	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem
Ampérovo pravidlo pravé ruky pro vodič a pro cívku	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem

Stejnoseměrný elektromotor	popíše funkci stejnosměrného elektromotoru a jeho využití v praxi
Elektromagnetická indukce	prakticky ověří vliv změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
Střídavý elektrický proud	stručně popíše princip vzniku střídavého proudu, vysvětlí periodu a frekvenci střídavého proudu
Transformátor, transformační poměr	popíše a vysvětlí funkci transformátoru
Tepelné účinky elektrického proudu	popíše a vysvětlí funkci transformátoru
Účinnost transformátoru	popíše a vysvětlí funkci transformátoru
Rozvodná elektrická síť	vysvětlí podstatu vedení elektrické energie o elektrárny až ke spotřebiteli
Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	prokáže znalosti správného zacházení s elektrickými spotřebiči
Země jako vesmírné těleso	charakterizuje Zemi jako vesmírné těleso
Střídání dne a noci, střídání ročních období, měsíční fáze	objasní střídání dne a noci, střídání ročních období a měsíční fáze
Sluneční soustava, planety sluneční soustavy	objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce
	objasní pohyb měsíců planet kolem planet
Hvězdy a souhvězdí, orientace podle hvězd	rozliší rozdíl mezi hvězdou a planetou
	pozná některá souhvězdí a objasní jejich význam v orientaci v přírodě
Co jsme se naučili ve fyzice na základní škole	

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Bezpečné chování při práci s elektrickým proudem

OSV – Komunikace – Co jsme se ve fyzice naučili

OSV – Rozvoj schopností poznávání – Země jako vesmírné těleso

4.6.4 Vzdělávací obor: Chemie

Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka probíhá ve speciální učebně F a CH nebo ve třídách.

Výuka v 8. ročníku směřuje k tomu, aby žáci dokázali vysvětlit základní chemické pojmy, dokázali odvodit jednoduchý vzorec nebo název anorganické sloučeniny, vypočítat složení roztoku, sestavit a upravit jednoduchou chemickou rovnici.

Výuka v 9. ročníku směřuje k tomu, aby žáci dokázali vysvětlit základní pojmy organické chemie, uměli pojmenovat jednoduché uhlovodíky, některé jejich deriváty, základní organické kyseliny a napsat jejich vzorce. Výuka seznamuje žáky s přírodními látkami, které jsou součástí lidského těla a dalšími chemickými látkami používanými v každodenním životě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů,
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech a teoriích, chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodních faktů,
- učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života,
- vedeme žáky k základům logického vyvozování a předvídání závěrů pomocí přírodovědných zákonů,
- rozvíjíme u žáků schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci,
- učíme žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálního řešení problémů.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a učí odpovědnosti za zachování životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat,
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a poskytnutí první pomoci při zasažení nebezpečnou chemickou látkou.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky využívat elektronické zdroje k vyhledávání doplňujících a rozšiřujících informací, názvů a vzorců sloučenin, případně jejich vlastností, pravidel pro názvosloví sloučenin,
- vedeme žáky k vytváření vlastního digitálního materiálu podle oblasti jejich zájmu,
- vedeme žáky k vytváření databáze pokusů, které informují o vlastnostech, reaktivitě a bezpečném nakládání s chemickými látkami,
- vedeme žáky k využívání technologií k vyhledávání a sledování pokusů s nebezpečnými látkami, které nelze z bezpečnostních důvodů provádět ve škole,
- učíme žáky používat dostupné přístroje a zařízení digitálně kompatibilní, data získaná v průběhu experimentální činnosti vyhodnotit a digitálně zpracovat, například v podobě tabulek a grafů.

4.6.4.1 Chemie: 8. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	Určí vlastnosti chemických látek na základě smyslového pozorování nebo pokusu.
	Na základě rozdílných vlastností rozliší látky podobného vzhledu.
	Navrhne postup, pomocí kterého rozliší látky stejného či podobného vzhledu.
Zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě	Respektuje body laboratorního řádu a bezpečnosti práce v chemické laboratoři.
	Aplikuje zásady bezpečnosti práce v hodinách chemie.
Nebezpečné látky a přípravky: H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	Seznámí se s piktogramy informujícími o nebezpečnosti chemických látek, chápe jejich význam a přizpůsobí zacházení s nimi zásadám bezpečnosti práce.
	Rozlišuje H-věty, P-věty, chápe jejich účel, aplikuje v hodinách chemie i v praktickém životě při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami.
Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky	Rozliší pojem směs a chemicky čistá látka, uvede příklady, třídí známé chemické látky do těchto kategorií.
	Rozlišuje pojmy stejnorodá x různorodá směs, uvede příklady, třídí běžné směsi do těchto kategorií.
Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku	Připraví roztok daného složení, vypočítá hmotnostní zlomek roztoku
Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	Vysvětlí a popíše základní princip vybraných metod oddělování složek směsí.
	U běžné, známé směsi navrhne postup jejího rozdělení na složky.
	Uvede příklady aplikace metod oddělování složek v běžném životě, v praxi.
	Vybrané metody oddělování složek směsí provede prakticky.
Voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody	Rozliší různé druhy vody-podle znečištění, obsahu minerálních látek a podle použití.
	Uvede příklady výskytu a použití těchto druhů vody.
	Uvede nejběžnější zdroje znečištění pitné vody.
Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	Zná chemické složení i fyzikální členění vrstev atmosféry.

	Chápe význam ozonové vrstvy pro život na Zemi.
	Uvede nejběžnější zdroje znečištění ovzduší.
Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal	Popíše planetární model atomu.
	Rozlišuje pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina, uvede příklady.
Chemické sloučeniny – chemická vazba	Vysvětlí princip chemické vazby.
	Rozlišuje typy chemické vazby - kovalentní, iontová, kovová.
	Na základě rozdílu elektronegativit určí polaritu chemické vazby.
Prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	Ovládá názvy a značky vybraných prvků.
	Chápe periodický zákon.
	Orientuje se v periodické soustavě prvků.
	Podle umístění v periodické soustavě prvků usuzuje na vlastnosti prvků.
	Na základě umístění v periodické tabulce prvků člení prvky na kovy, nekovy, polokovy.
	Rozpozná vybrané kovy, nekovy a polokovy, vyjmenuje základní vlastnosti a praktické použití.
Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice	Významné chemické reakce vyjádří graficky formou chemické rovnice.
	Rozliší pojmy reaktant, produkt reakce.
	Uvede praktický význam vybraných chemických dějů.
	Aplikuje zákon zachování hmotnosti při úpravě chemických rovnic.
	Upraví jednoduché chemické reakce.
Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	Aplikuje pravidla názvosloví, vytvoří vzorce a názvy oxidů.
	U vybraných významných zástupců oxidů vyjmenuje vlastnosti a praktické použití.
Kyseliny - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin	Aplikuje pravidla názvosloví kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin, vytvoří názvy a vzorce kyselin.
	U vybraných významných zástupců kyselin uvede jejich vlastnosti a praktické využití.
Hydroxidy – vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných hydroxidů	Aplikuje pravidla názvosloví hydroxidů.
	U vybraných významných zástupců uvede jejich vlastnosti a použití v praxi.
Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	U vybraných významných zástupců uvede jejich vlastnosti a použití v praxi.
	Aplikuje pravidla názvosloví solí kyslíkatých a bezkyslíkatých.
Kyselost a zásaditost vodných roztoků	Orientuje se na stupnici pH.

	Změří pH roztoků pomocí univerzálních indikátorových papírků.
	Chápe pojem neutralizace.
	Uvede příklady využití neutralizace v praxi.

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Skleníkový efekt, kyselý dešť

4.6.4.2 Chemie: 9. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	Popíše princip působení faktorů na rychlost chemických reakcí.
	Vysvětlí, na jakém principu fungují.
	Aplikuje poznatky při vyhodnocení možného nebezpečného průběhu reakce.
	Volí vhodně podmínky chemické reakce, aby zabránil nebezpečnému průběhu.
	Volí vhodně podmínky chemické reakce, aby zajistil optimální průběh.
Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	Orientuje se v rozdělení uhlovodíků.
	Charakterizuje danou skupinu.
	Ovládá názvosloví.
	Vytvoří molekulový, racionální a strukturní vzorec.
	U významných uhlovodíků uvede důležité vlastnosti, výskyt a použití.
Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	Vyjmenuje jednotlivé ropné frakce a uvede jejich použití.
	Porovná užívaná paliva z hlediska jejich výhřevnosti, čistoty spalování, dostupnosti, obtížnosti přepravy a dalších kritérií.
	Uvědomuje si rizika spojená s přepravou paliv a ekologický dopad – viz. ropná havárie.
Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	Rozlišuje skupiny derivátů uhlovodíků, charakterizuje je.
	Vytvoří systematický název, vzorec, ovládá triviální názvy u vybraných zástupců.
	U vybraných významných derivátů uvede vlastnosti, zdroje a použití.
Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Uvede příklady zdrojů, vlastnosti a význam přírodních látek v živých organismech.

Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	Rozliší prvotní a druhotné suroviny.
	Zhodnotí využívání druhotných surovin z hlediska úspory energie a dopadu na přírodní prostředí.
Hořlaviny, třídy nebezpečnosti, hašení požáru	Rozlišuje třídy hořlavin podle nebezpečnosti.
	Vyjmenuje základní druhy hasicích přístrojů.
	Vyjmenuje principy hašení požáru.
	Aplikuje znalosti o principech hašení požáru na modelových příkladech z praxe.
Průmyslová hnojiva	Uvede příklady umělých hnojiv, jejich použití a dopad na přírodní prostředí.
Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika	Uvede zdroje, výrobu a použití.
Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace	U vybraných plastů uvede vlastnosti a příklady použití, uvědomuje si problémy spojené s likvidací odpadu, dopad na přírodní prostředí, zhodnotí výhody recyklace.
Detergenty, pesticidy a insekticidy	Vysvětlí princip čisticích účinků detergentů, uvede příklady nejběžnějších pesticidů a insekticidů, vyhodnotí vliv jejich používání na přírodní prostředí.
Léčiva a návykové látky	Orientuje se ve vybraných skupinách léčiv podle mechanismu účinku.
	Rozlišuje návykové látky podle účinku, vyhodnotí rizika spojená s užíváním návykových látek.

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ropná havárie, člověk proti sobě – znečištění životního prostředí (voda, půda, ovzduší)

4.7 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

4.7.1 Vzdělávací obor: Hudební výchova

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

I. stupeň

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání prostředku komunikace.

V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují, doplňují. Ve svém komplexu celkově rozvíjí osobnost žáka a vedou k rozvoji jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi (sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, a poslechovými).

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál i své instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu vlastního zpěvu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby.

II. stupeň

Výuka probíhá ve třídách, v odborné pracovně HV, v pracovně s audiovizuální technikou – TV, video, DVD. Učitelka i žáci zpívají za doprovodu hudebních a rytmických nástrojů (piano, housle, kytara, Orffovy nástroje) a nahraných doprovodů k písním. Při poslechu se v hodinách využívá reprodukováná hudba (CD, MG, GD). Hudební výchova vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu. Hudební činnosti vedou k rozvoji hudebních schopností žáků a následně se projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Pozitivně motivujeme žáky,
- podněcujeme u žáků zájem o studium hudební výchovy,
- rozvíjíme individuální hudební vloh, schopnosti a dovednosti žáků,
- používáme vhodné učební pomůcky (Orfeův instrumentář, doprovodné nástroje), obrazový materiál, pracovní listy, zpěvníky, audiovizuální techniku.

Kompetence k řešení problémů

- motivuje žáky k řešení problémů,
- napomáháme hledat řešení,
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností a k procvičování jejich hudebních dovedností,
- dáváme žákům prostor k individuálnímu řešení problému a k jejich vlastní kreativě při řešení problému,
- instruuje žáky k různým typům samostatných úkolů.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme slovní zásobu u žáků o nové pojmy z oblasti hudebního názvosloví,
- učíme žáky reagovat v jednoduchých situacích každodenního života (dramatizace písní, scénky),
- rozvíjíme dovednost porozumět, reprodukovat a písemně zpracovat různé typy sdělení v předmětu HV (hudební, rytmické, pohybové hry při rozezpívání a během hodiny, písně, říkanky, pohádky, poslech autentických nahrávek), vedeme k samostatnému ústnímu i písemnému vyjadřování,
- seznamujeme žáky s hudební kulturou různých zemí.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke komunikaci a k práci ve skupině, tj. vytvoření a dodržování pravidel týmové práce a spolupráce,
- uplatňujeme individuální přístup k žákům,
- vytváříme a podporujeme partnerské vztahy učitel – žák, žák – žák,
- snažíme se o navození a udržení přátelské atmosféry ve třídě v procesu výuky.

Kompetence digitální

- Využíváme snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře,
- využíváme snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní,
- učíme žáky rozpoznat hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě,
- učíme žáky vytvářet jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádíme elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací,
- využíváme snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní,
- učíme žáky rozpoznat hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě,
- učíme žáky vytvářet jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádíme elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací,
- učíme žáky rozeznávat hudební styly a hudební období a jejich příslušných skladatelů.
- pozitivně motivujeme žáky a podněcujeme zájem o hru na hudební nástroj,
- rozvíjíme hudební schopnosti a dovednosti žáka.

4.7.1.1 Hudební výchova: 1. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

ŠVP výstupy	Učivo
Na základě svých dispozic zazpívá vybranou píseň	Zpívání lidových a umělých písní
Rytmizuje a melodizuje jednoduchá říkadla	rytmizace jednoduchých říkadel, tóny hudební a nehudební, notová osnova, houslový klíč, rozlišuje krátké a dlouhé tóny, realizace písní ve 2/4 taktu
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hudební nástroje Orffova instrumentáře
Koordinuje zpěv s hraním a učí se hrát v malé skupince	rytmizace písní, hraní v souboru
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, směr melodie, rytmus a při poslechu hudby dělá taneční improvizaci	správné držení těla, jednoduché tance - pochod, polka. Směr melodie (tóny stejné, vyšší, nebo nižší)
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozlišuje dynamické a tempové značky	kvalita tónu (délka, výška), dynamika (p, f) a základní dynamické značky, poslech hudby
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
Rozliší základní skupiny hudebních nástrojů	rozpoznávat hudební nástroje podle zvuku (klavír, housle, zobcová flétna)

OSV – Sebergulace a sebeorganizace – Hraní na nástroje Orffova instrumentáře, Lidové písničky

4.7.1.2 Hudební výchova: 2. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

ŠVP výstupy	Učivo
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě	zpívání lidových a umělých písní
rytmizuje a melodizuje jednoduchá říkadla	rytmizace jednoduchých říkadel, nota celá, nota půlová, nota čtvrt'ová, noty c1-c2
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hudební nástroje Orffova instrumentáře
koordinuje zpěv s hraním a učí se hrát v malé skupince	rytmizace písní, hraní v souboru
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	správné držení těla, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance (taneční krok poskočný, držení rukou). Hudební termíny: metrum, tempo, dynamika

rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	kvalita tónu, dynamika a dynamické značky, poslech hudby
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, poslech hudby, znalost nejméně 10 písní, návštěva výchovného koncertu
rozliší základní skupiny hudebních nástrojů	zdokonalování poznávání hudebních nástrojů (trubka, klarinet, pozoun, velký a malý buben)

4.7.1.3 Hudební výchova: 3. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

ŠVP výstupy	Učivo
zpívá na základě svých dispozic přesně rytmicky a intonačně	pokračování v osvojených činnostech z předchozích ročníků (hlasová výchova), zpívání lidových a umělých písní
rytmizuje a melodizuje jednoduchá říkadla	jednoduché rytmické cvičení a diktáty, nota osminová, pomlky, noty c1-c2, stupnice C-dur
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hudební nástroje Orffova instrumentáře, rytmizace písní
koordinuje zpěv s hraním a učí se hrát v malé skupince	hraní v souboru, čtení rytmického schématu jednoduchého motivku
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	taneční hry se zpěvem, pohybový doprovod znějící ve dvou a tříčtvrtěovém taktu
při poslechu hudby dělá taneční improvizaci	jednoduché lidové tance, pantomima, pohybová improvizace
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná dynamické změny a tempová označení	rozpozná délku, sílu a výšku tónu, rytmus, melodie, melodie vzestupná a sestupná, rytmus a melodické změny v hudebním proudu
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, je schopen odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, poslech hudby, hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, slavnostní, ukolébavka...)

4.7.1.4 Hudební výchova: 4. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

ŠVP výstupy	Učivo
Zpívá, rytmizuje a intonuje skladby různého charakteru	Hlasový výcvik, rytmický výcvik, instrumentální doprovody, zpěv písní podle sluchu a podle not
Improvizuje a napodobuje podle svých možností jednoduchou melodii	Hra na tělo, hudební hry podporující soustředění a uvolnění žáka, hudba taneční, ukolébavka
Vytváří různé motivy a témata a doprovody, hudebně improvizuje	Hra na Orffovy nástroje s oporou o notový zápis, hra not a pomlk
Dokáže rozeznat jednoduché hudební formy	Malá písňová forma, rondo, variace
Hraje si s melodií a improvizuje dle svých možností	Hra se skladbou, z básně písnička
Rozlišuje hudebně-výrazové prostředky využití v hudebním díle	Zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy
Chápe rytmické prvky hudby a jejich význam pro tanec a používá je ve svých tanečních improvizacích	Taktování, taneční kroky, pantomima, improvizace

4.7.1.5 Hudební výchova: 5. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

ŠVP výstupy	Učivo
Zpívá, rytmizuje a intonuje skladby různého charakteru	Hlasový výcvik, rytmický výcvik, instrumentální doprovody, zpěv písní podle sluchu a podle not
Improvizuje a napodobuje podle svých možností jednoduchou melodii	Hra na tělo, Hudební hry podporující soustředění a uvolnění žáka, hudba taneční, ukolébavka
Vytváří různé motivy a témata a doprovody, hudebně improvizuje	Hra na Orffovy nástroje s oporou o notový zápis, hra not a pomlk
Dokáže rozeznat jednoduché hudební formy	Malá písňová forma, rondo, variace
Hraje si s melodií a improvizuje dle svých možností	Hra se skladbou, z básně písnička
Rozlišuje hudebně-výrazové prostředky využití v hudebním díle	Zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy

Chápe rytmické prvky hudby a jejich význam pro tanec a používá je ve svých tanečních improvizacích	Taktování, taneční kroky, pantomima, improvizace
--	--

4.7.1.6 Hudební výchova: 6. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

ŠVP výstupy	Učivo
Zpívá, rytmizuje a intonuje podle svých schopností samostatně, ve skupině i za vedení učitele	Hlasový výcvik, rytmický výcvik, instrumentální doprovody, zpěv písní a poslech hudby
Zpívá v jednohlase i vícehlase a dbá o hlasovou hygienu, dává pozor na melodickou a rytmickou linku	Hlasová hygiena, diatonické postupy v dur a moll tóninách, zpěv lidových písní a umělých písní a jednoduchý dvojhlas
Vytváří různé motivy a témata a doprovody, hudebně improvizuje	Hra na Orffovy nástroje s oporou o notový zápis, hra not a pomlk
Orientuje se v základních tancích různých stylových období a umí napodobit jednotlivé prvky	Pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby klasické, volná improvizace, body percussion
Vnímá hudebně výrazové prostředky, které v hudbě byly v díle použity; dívá se na hudební dílo jako na celek	Hudebně výrazové prostředky a jejich poznání, hudební zákony gradace, symetrie a kontrastu, hudební formy
Umí zařadit skladbu do stylového období	Hudební dílo a jeho autor (doba vzniku, život autora, vlastní zkušenost), hudební forma, motiv
Hledá souvislosti mezi hudbou a literaturou, výtvarným uměním, dějinami	Hudba a dramatické formy, hudební skladba a literární text

OSV – Kreativita – Tance, rytmus a orientace v prostoru, polka, mazurka, menuet

4.7.1.7 Hudební výchova: 7. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

ŠVP výstupy	Učivo
Zpívá, rytmizuje a intonuje podle svých schopností samostatně, ve skupině i za vedení učitele	Hlasový výcvik, rytmický výcvik, instrumentální doprovody, zpěv písní podle sluchu a podle not, poslech hudby
Zpívá v jednohlase i vícehlase a dbá o hlasovou hygienu, dává pozor na melodickou a rytmickou linku	Hlasová hygiena, diatonické postupy v dur a moll tóninách, zpěv lidových písní a umělých písní, jednoduchý dvojhlas
Vytváří různé motivy a témata a doprovody, hudebně improvizuje	Hra na Orffovy nástroje s oporou o notový zápis, hra not a pomlk, tečkovaný rytmus, tečkovaný rytmus, představy rytmické, melodické, tempové, dynamické

Orientuje se v základních tancích různých stylových období a umí napodobit jednotlivé prvky	Pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby klasické, volná improvizace, body percussion
Vnímá hudebně výrazové prostředky, které v hudbě byly v díle použity; dívá se na hudební dílo jako na celek	Hudebně výrazové prostředky a jejich poznání, hudební zákony gradace, symetrie a kontrastu, hudební formy
Umí zařadit skladbu do stylového období	Hudební dílo a jeho autor, dějiny hudby baroka a klasicismu, hudební formy
Hledá souvislosti mezi hudbou a literaturou, výtvarným uměním, dějinami	Hudba a dramatické formy, hudební skladba a literární text

4.7.1.8 Hudební výchova: 8. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

ŠVP výstupy	Učivo
Zpívá, rytmizuje a intonuje podle svých schopností samostatně, ve skupině i za vedení učitele	Hlasový výcvik, rytmický výcvik, instrumentální doprovody, zpěv písní podle sluchu a podle not, poslech hudby, pohybová ztvárnění
Zpívá v jednohlase i vícehlase a dbá o hlasovou hygienu, dává pozor na melodickou a rytmickou linku	Hlasová hygiena, diatonické postupy v dur a moll tóninách, zpěv lidových písní a zpěv dvouhlasých skladeb
Vytváří různé motivy a témata a doprovody, hudebně improvizuje	Hra na Orffovy nástroje s oporou o notový zápis, nástrojová reprodukce motivků, předtaktí, variace, improvizace předvětí a závětí
Orientuje se v základních tancích různých stylových období	Pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby populární (swing, rock and roll, disco, rap), volná improvizace, body percussion
Vnímá hudebně výrazové prostředky, které v hudbě byly v díle použity; dívá se na hudební dílo jako na celek	Orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie, noty a-c3, noty a pomlky
Umí zařadit skladbu do stylového období	Stručný přehled dějin hudby 20. Stol., moderní a módní
Hledá souvislosti mezi hudbou a literaturou, výtvarným uměním, dějinami	Hudba a dramatické formy (divadlo, film, video clip), hudební skladba a literární text

4.7.1.9 Hudební výchova: 9. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

ŠVP výstupy	Učivo
Zpívá, rytmizuje a intonuje podle svých schopností samostatně, ve skupině i za vedení učitele	Hlasový výcvik, rytmický výcvik, instrumentální doprovody, zpěv písní podle sluchu a podle not, poslech hudby, pohybová ztvárnění
Zpívá v jednohlase i vícehlase a dbá o hlasovou hygienu, dává pozor na melodickou a rytmickou linku	Hlasová hygiena, diatonické postupy v dur a moll tóninách, zpěv lidových písní a písní jiných národů, jednoduchý dvojhlas, intonační dovednosti (1.,3.,5., stupeň v dur a moll)
Vytváří různé motivy a témata a doprovody, hudebně improvizuje	Hra na Orffovy nástroje s oporou o notový zápis, hra not a pomlk, tečkovaný rytmus, staccato, legato, synkopa, triola, tečkovaný rytmus
Orientuje se v základních tancích různých stylových období a umí napodobit jednotlivé prvky	Pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby klasické (waltz, cha-cha, polka), volná improvizace, body percussion
Vnímá hudebně výrazové prostředky, které v hudbě byly v díle použity; dívá se na hudební dílo jako na celek	Hudebně výrazové prostředky a jejich poznání, hudební zákony gradace, symetrie a kontrastu, hudební formy, role nástroje sólového, doprovodného v lidové, vážné a populární hudbě, mimoevropské hudební kultury
Umí zařadit skladbu do stylového období	Hudební dílo a jeho autor (doba vzniku, život autora, vlastní zkušenost), nové hudební směry hudby artificiální ve 20. Stol., hudební forma, motiv a programní hudba
Hledá souvislosti mezi hudbou a literaturou, výtvarným uměním, dějinami	Hudba a dramatické formy (divadlo, film, video clip), hudební skladba a literární text

4.7.2 Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

I. stupeň

Výtvarná výchova rozvíjí estetický vztah žáků ke skutečnosti a umění. Vychází z citového vztahu žáků k zobrazení skutečnosti. Činnosti ve výtvarné výchově rozvíjejí fantazii, estetické cítění, tvořivost.

U dětí mladšího školního věku převládá spontánnost a bezprostřednost výtvarného projevu. Úlohou učitele je posilovat sebevědomí, využívat fantazii, rozvíjet ji, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací.

Ve všech formách výtvarného projevu (kresbě, malbě, modelování, kombinovaných technikách...) se projevuje osobnost dítěte, jeho citění a chápání světa.

Námětové okruhy výtvarné výchovy obsahují vztahy k životu, prostředí a lidem, a proto souvisí s výukou prvouky a vztahem žáků k životnímu prostředí.

Nabízí se možnost k mezipředmětovým vztahům a využití výtvarných činností žáků v různých projektech.

Výtvarné práce mohou být dvojího druhu:

- na základě vlastní představy dítěte (zpočátku mají ilustrativní charakter, vypráví o zážitcích dítěte)
- podle skutečnosti (kresba vyjadřuje první dojem z pozorování)

V druhém vzdělávacím období ve výtvarné výchově využíváme hodně mezipředmětové vztahy ve spojení s literární výchovou, s výukou geometrie, s přírodovědou, vlastivědou.

Pro výuku výtvarné výchovy je třeba mít dostatečné množství pomůcek a poučit žáky, jak se s nimi zachází.

Žák bude po ukončení 1. stupně schopen výtvarného vyjádření takovým způsobem, který ho uspokojí. Dokáže při práci uplatňovat představivost a fantazii. Při kresbě bude postupovat od celku k detailům. Dokáže se orientovat v malířských a kreslířských potřebách a bude je umět udržovat v pořádku.

Výtvarná výchova na 1. stupni je základem k dalšímu rozvíjení estetického citění žáků na 2. stupni.

II. stupeň

Výtvarná výchova rozvíjí výtvarný projev každého žáka. Rozšiřuje žákův obzor o nové zážitky. Žák získává vědomí přirozených souvislostí mezi díly výtvarných umělců a vlastní výtvarnou tvorbou. Hodiny výtvarné výchovy jsou postaveny na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožní rozvíjet citění, myšlení, představivost a fantazii. V hodinách výtvarné výchovy se plní kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské a především kompetence pracovní, které vedou žáka k samostatné, tvořivé práci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Vedeme žáky ke čtení s porozuměním, prací s literaturou ilustrátorů a malířů, historie atd., třídění informací, rozlišení podstatné a nepodstatné informace,
- vedeme žáky k sebehodnocení, obhajobě své práce,
- využíváme samostatné práce a organizování akcí s využitím nápadů a tvořivosti žáků dle schopností a talentu v estetické oblasti,
- zapojujeme žáky do soutěží, projektů, výstav školních a mimoškolních prezentací
- zajišťujeme vhodné podmínky pro učení,
- snažíme se vytvářet takové situace, při kterých žáci zažijí úspěch,
- vedeme žáky k osvojování základních výtvarných pojmů, získání teoretických i praktických poznatků o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření,
- prostřednictvím vlastní tvorby vedeme žáky k vnímání jedinečnosti okamžiku, k prožití práce a vytvoření světa představ a fantazie.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky pojmenovat problém – řešení situace: zhodnocení výhod a nevýhod, porovnání,
- učíme žáky rozhodnout se a vést je k zodpovědnosti,
- vedeme žáky k organizaci postupu práce,
- vedeme žáky k využívání experimentu, představy a intuice v tvůrčí práci a získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, ale i vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat,
- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování myšlenek,

- vedeme žáky k pochopení umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka jako prostředku komunikace,
- vedeme žáky k chápání umění a kultury ve vzájemné provázanosti, umění vyjádřit, jak na člověka umělecké dílo působí.

Kompetence sociální a personální

- Používáme skupinovou práci žáků,
- vedeme žáky k vzájemné toleranci, vstřícnosti, schopnosti komunikovat,
- učíme žáky stanovit pravidla chování a respektovat je,
- učíme žáky vyjádřit odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy,
- rozvíjíme v dětech zdravé sebevědomí (mít rád sám sebe),
- vedeme žáky k toleranci – nadání ale i rasové, náboženské rozdíly, handicapovaní a sociálně slabší lidé,
- rozvíjíme kreativního jedince se smyslem pro originalitu a vlastní výraz.

Kompetence občanské

- Učíme žáky zodpovědnosti, samostatnosti, být flexibilní,
- učíme žáky orientovat se ve společenském dění (estetika, design),
- vedeme žáky ke schopnosti nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě i ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, úklid pracovního místa),
- prakticky i teoreticky seznamujeme žáky s výtvarnými technikami a prostředky,
- vychováváme k bezpečnosti, hygieně, zručnosti,
- klademe důraz na dělbu práce v kolektivu,
- spoluvytváříme vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu,
- využíváme praktických exkurzí,
- využíváme názorných pomůcek (přírodniny, umělé formy, odborná literatura).

Kompetence digitální

- Motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení,
- vedeme žáky k vyhledávání informací k uměleckým slohům, významným světovým umělcům a jejich tvorbě s respektem k autorství a autorským právům,
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci svého tvůrčího záměru slovně nebo prostřednictvím počítače,
- motivujeme žáky k užívání různých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě (obraz, socha, kombinované techniky, film, video, ...) k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení.

4.7.2.1 Výtvarná výchova 1. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Kresba pastelkou, tužkou Malba vodovými barvami a temperami Věci kolem nás, stromy, květiny, zvířata, lidé	Rozpoznává linie
	Kombinuje barvy, tvary
	Rozlišuje podobnost a kontrast
Objevování světa přírody Velikost, výraznost, vzájemné postavení objektů Využití drobného materiálu, přírodnin – manipulace s nimi Modelování jednotlivých prvků z plastelíny a keramické hlíny Uspořádání objektů do celku Statické i dynamické vyjádření – postava v klidu i pohybu	Zachycuje svět kolem sebe
	Vytváří prostorové fantazie
	Zachycuje objekty v klidu i pohybu
	Modeluje jednoduché objekty v prostoru
Poznávání a prožívání světa dítěte Konkrétní i abstraktní výtvarné vyjadřování na základě pocitů, nálad a představ	Zachycuje pohyb těla a jeho umístění v prostor
	Rozvíjí schopnost výtvarně vnímat věci, užitekové předměty
	Rozvíjí svou fantazii
	Volí různé výtvarné prostředky pro vyjádření svých citů, emocí a představ
Svět, který děti pozorují, který pocítují a kterému naslouchají	Vnímá svět různými smysly"
	Experimentuje s různými materiály
Svět, který dítě obklopuje Svět dětské fantazie	Poznává prostředí školy, okolí obce, sleduje detaily staveb, předmětů

	Podílí se na dotváření prostředí
	Spolupracuje na třídních projektech

4.7.2.2 Výtvarná výchova 2. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Kresba pastelkou, tužkou Malba vodovými barvami a temperami Věci kolem nás, stromy, květiny, zvířata, lidé	Rozpoznává linie
	Kombinuje barvy, tvary
	Rozlišuje podobnost a kontrast
Objevování světa přírody Velikost, výraznost, vzájemné postavení objektů Využití drobného materiálu, přírodnin – manipulace s nimi Modelování jednotlivých prvků z plastelíny a keramické hlíny Uspořádání objektů do celku Statické i dynamické vyjádření – postava v klidu i pohybu	Zachycuje svět kolem sebe
	Vytváří prostorové fantazie
	Zachycuje objekty v klidu i pohybu
	Modeluje jednoduché objekty v prostoru
	Zachycuje pohyb těla a jeho umístění v prostor
Poznávání a prožívání světa dítěte Konkrétní i abstraktní výtvarné vyjadřování na základě pocitů, nálad a představ	Rozvíjí schopnost výtvarně vnímat věci, užitékové předměty
	Rozvíjí svou fantazii
	Volí různé výtvarné prostředky pro vyjádření svých citů, emocí a představ
	Vnímá svět různými smysly"
Svět, který děti pozorují, který pocíťují a kterému naslouchají	Experimentuje s různými materiály
Svět, který dítě obklopuje Svět dětské fantazie	Poznává prostředí školy, okolí obce, sleduje detaily staveb, předmětů
	Podílí se na dotváření prostředí
	Spolupracuje na třídních projektech

OSV – Kreativita – Využití drobného materiálu, přírodnin – manipulace

4.7.2.3 Výtvarná výchova 3. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Kresba pastelkami, tužkou, malba vod. barvami, temperami (věci kolem nás.	Rozpoznává linie, tvary. Objevuje a sleduje tvar. Poznává vlastnosti barev, seznamuje se s malbou, kresbou. Kombinuje barvy, tvary. Využívá hry s barvou. Rozlišuje podobnost a kontrast prvků. Probouzí smysl pro výtvarný rytmus.
Uspořádání objektů. Výraznost, velikost a vzájemné postavení objektů Statické a dynamické vyjádření. Manipulace s předměty, využití drobného materiálu, přírodního materiálu. Koláž Modelování jednoduchých prvků z plastelíny, keramické hlíny apod.	Vytváří práci na základě vlastních prožitků. Zachycuje svět kolem sebe. Zobrazuje pohyb těla. Zachycuje objekty v klidu i v pohybu. Vytváří prostorové fantazie kombinováním materiálů. Modeluje jednoduché objekty v prostoru. Využívá jednoduché prvky moderní techniky ve výtvarné tvorbě.
Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. Abstraktní, konkrétní výtvarného vyjadřování na základě individuálních pocitů, nálad a představ.	Vnímá svět různými smysly. Uplatňuje a rozvíjí svou fantazii. Volí vhodné výt. prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a představ. Vybírá výt. techniky. Experimentuje s běžnými i netradičními nástroji i materiály.
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Individuální postoj a názor Návštěva knihovny, galerie, výstavy (hrdinové dětských knih, známí ilustrátoři).	<p>Vnímá a pozoruje uměleckou výtvarnou tvorbu-ilustrace knih, fotografie, obrazy, animovaný film...</p> <p>Rozlišuje typy vizuálně obrazných vyjádření. Vytváří si estetické cítění a svůj osobní názor.</p> <p>Seznamuje se s významnými osobnostmi výt. umění (např. s ilustrátory dětských knih).</p> <p>Komunikuje o vizuálních obrazných vyjádřeních na základě vlastní zkušenosti, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil.</p>

OSV – Komunikace – Vyjádření zážitků z prázdnin

4.7.2.4 Výtvarná výchova 4. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Lidské tělo; barevnost, světlo a stín; kresba tužkou, pastelkami, tuší, uhlím, rudkou	Seznamuje se s proporcemi lidského těla a hlavy; chápe výrazové vlastnosti barev; využívá hry s barvou; všímá si barevných kontrastů; uplatňuje výrazové vlastnosti linie; ovládá základní technické dovednosti
Písmo; prvky a jejich tvary, objemy, struktura; malba, akvarel, tempera, modelování objektu; dekor a ornament	Užívá písmo v nápisech; všímá si velikosti a výraznosti prvků; uplatňuje výrazové vlastnosti linie; experimentuje s výtvarnými prostředky; kombinuje výtvarné techniky; seznamuje se s dekorativní tvorbou
Vyjádření pocitů a nálad, představ a osobních zkušeností; moje rodina, městečko, zimní krajina, zvířata, ptáci, les - kresba, malba, kombinovaná technika	Vyjádřuje své pocity a nálady; čerpá ze svých životních zkušeností; vyjadřuje vztah k rodině, společnosti, životnímu prostředí
Obrazná vyjádření vlastních vzpomínek, zážitků a představ	Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
Lidové umění a jeho dekor (kroje, hračky, keramika, architektura...)	Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti; vyhledává nové inspirace; prohlubuje zájem o výtvarné umění; rozlišuje techniky ve výtvarném umění; navštěvuje výstavy a galerie
Výrazové prostředky jednotlivých umělců; interpretace vizuálně obrazného vyjádření; hodnocení vlastní tvorby	Vyjádřuje svůj pohled na různá díla; zajímá se a vyslechne názory jiných; obhájí svůj výtvarný projev

OSV – Kreativita – Využití drobného materiálu a přírodnin

4.7.2.5 Výtvarná výchova 5. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, textury – jejich jednoduché vztahy	při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů
Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností

vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových	
Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, porovnávání s vlastní interpretací	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky v rámci skupiny, v níž se žák pohybuje	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

4.7.2.6 Výtvarná výchova 6. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Kresba a malba přírodnin	Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů
Barevné kompozice - barvy v přírodě, návrh šatovky	Vyjadřuje vlastní zkušenosti, vjemy, poznatky při práci s barvou
Pohádkové projekty	Zaznamenává podněty z představ a fantazie
Tajemství dále	Zaznamenává podněty z představ a fantazie
Proměny přírody	Vyjadřuje rozdíly při vnímání přírody různými smysly a pro jejich vyjádření volí vhodné prostředky
Lidové tradice	Interpretuje podle svých zkušeností a schopností vizuální zobrazení v historických souvislostech
Jednoduché zátiší	Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu obrazných vyjádření a jejich vztahů
Ilustrace ke knize	V tvorbě uplatňuje své zkušenosti, vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly
Využití prvků urbanismu k návrhu dětského hřiště, parku	Pracuje s obrazem skutečné věci, přejímá ji tvořivě vlastním způsobem, slovně hodnotí a prezentuje vlastní práci před ostatními

Využívání podnětů současného výtvarného umění - op-art, optické klamy a iluze	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, poznává různé způsoby uměleckého vyjádření v malbě, kresbě i kombinovaných technikách
Život v pravěku a starověku	Nalézá a do sociální komunikace zapojuje obsah vizuálních vyjádření dané historické doby, seznamuje se s některými uměleckými projevy dané doby, nalézá vhodné prostředky vlastního sebevyjádření v objemové tvorbě
Parafráze na umělecké dílo	Seznamuje se s některými jmény umělců dané doby, ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

OSV – Rozvoj schopností poznávání – malba, perspektiva

OSV – Kreativita – malba, kresba, prostorové utváření,

OSV – Poznávání lidí – Život v pravěku a starověku

OSV – Komunikace – Lidové tradice

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Prostorové utváření, prvky urbanismu

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – Lidové tradice

VMEGS – Jsme Evropané – Osobnosti výtvarného umění

VMEGS – Evropa nás zajímá – Využívání podnětů současného výtvarného umění

4.7.2.7 Výtvarná výchova 7. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Využití linií a tvarů v zobrazování přírodnin, uspořádání prvků v ploše a prostoru	Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a vztahů
Lineární perspektiva na jeden a dva úběžníky - krabice a domy	Zobrazí věci kolem nás v lineární perspektivě
Uplatnění lineární perspektivy v krajinomalbě	Zobrazí silnice a stromořadí v krajině
kresebné etudy, vrstvení tvarů a linií - podzimní inspirace	Zachycuje tvarovou i barevnou skutečnost, vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly

Výtvarné soutěže - tematické práce na základě vlastních představ a fantazie	Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, uplatňuje představivost a fantazii, užívá různé prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích
Prvky architektury - skupinové práce - papírové modely jednoduchých staveb	Rozvíjí citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel a užití, objevuje a užívá prvky skulpturálního vyjádření a postupů
Využití výtvarných technik 20. století - geometrické abstrakce	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění
práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi uměleckých děl	Porovnává a hodnotí účinky různých vizuálních zobrazení vzhledem ke zvoleným výtvarným prostředkům, k tvorbě užívá některé metody digitálních médií - počítačové grafiky a fotografií
Lidové zvyky a tradice. Portrét a proporce postavy	Nalézá a do sociálních komunikací zapojuje obsah vizuálních zobrazení z hlediska historického vývoje, proporčně správně zachycuje části lidského těla, využívá obecných znalostí z anatomie
Záznam autentických smyslových zážitků, emocí a myšlenek	Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, rozliší působení vizuálně obrazného v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku, uplatňuje představivost a fantazii
Návrh přebalu CD, využití barvy ve volné tvorbě	Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření vzhledem ke zvoleným výtvarným prostředkům, rozliší působení vizuálně obrazného v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku
Výtvarné umění gotiky, renesance a baroka	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti, pracuje s obrazem skutečné věci, výtvarně interpretuje svou vlastní zkušenost
Parafráze na umělecké dílo	Seznamuje se s některými jmény umělců dané doby, ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
Tvorba v plenéru	Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace zobrazovaných objektů, při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností a dovedností

	Uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru
--	--

OSV – Komunikace – Lidové tradice

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Prostorové utváření, prvky architektury

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – Lidové tradice, práce s uměleckým dílem

4.7.2.8 Výtvarná výchova 8. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Praktické ověřování a postupné užívání kompozičních principů v experimentálních činnostech	Rozvíjí citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování, vybírá prvky vizuálně obrazných vyjádření a uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, výtvarně vyjadřuje morfologické znaky, tvary, barevnost přírodních objektů
Tvorba inspirovaná přírodou	Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření v jednotlivých výtvarných technikách, uplatňuje vlastní zkušenost, uplatňuje představivost a fantazii
Tematické práce a výtvarné soutěže	Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, uplatňuje představivost a fantazii, užívá různé prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů.
Lidové zvyky a tradice	Nalézá a do sociálních komunikací zapojuje obsah vizuálních zobrazení z hlediska historického vývoje, doporučeně správně zachycuje části lidského těla, využívá obecných znalostí z anatomie
Prvky architektury - vytváření objektů - skupinové práce	Rozvíjí citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel a užití, objevuje a užívá prvky skulpturálního vyjádření a postupů zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích
Parafráze na umělecké dílo	Seznamuje se s některými jmény umělců dané doby, ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

	k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění
Kresba a malba v plenéru	Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace zobrazovaných objektů, při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností a dovedností vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
Využití fotografií, tiskovin a elektronických médií k tvorbě reklamy, ilustrací k textu	rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, video, fotografie, animace
Umělecké směry 19. století	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti, pracuje s obrazem skutečné věci, výtvarně interpretuje svou vlastní zkušenost Seznamuje se s některými jmény umělců dané doby
Výtvarné techniky a prostředky v proměnách času	Nalézá vhodné prostředky k vlastnímu výtvarnému vyjádření, využívá různé výtvarné prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích
	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených uměleckých děl

OSV – Poznávání lidí – Lidové tradice

OSV – Komunikace – Prvky architektury

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Využití fotografie a dalších médií v tvorbě reklamy

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – Lidové tradice, Výtvarné techniky a prostředky v proměnách času

4.7.2.9 Výtvarná výchova 9. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Dynamika kresby a malby	Variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu a prostoru	Variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků

Tematické práce s cílem jejich uplatnění ve výtvarných soutěžích	Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě a kresbě, uplatňuje představivost a fantazii, užívá různé prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů. Zaznamenává podněty z představ a fantazie s využitím všech svých smyslů
Volná tvorba s využitím digitálních technologií	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, video, fotografie, animace
Kresba a malba v plenéru	Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace zobrazovaných objektů, při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností a dovedností Vybrává, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
Kombinace a variace výtvarných technik a výtvarných prostředků ve vlastní tvorbě	Nalézá vhodné prostředky k vlastnímu výtvarnému vyjádření, využívá různé výtvarné prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku
Výtvarné umělecké směry 20. století u nás a ve světě, parafráze na umělecké dílo	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti
Rozbor uměleckého díla	Ověřuje komunikační účinky vybraných uměleckých děl v sociálních vztazích, interpretuje umělecká pro jejich interpretaci vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti, nalézá vhodnou formu
Skupinové práce s využitím architektonických prvků, tvorba projektů a prostorových objektů	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených děl, přijímá práci ostatních spolužáků jako plnohodnotnou, rozvíjí citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel a užití

OSV – Rozvoj schopností a poznávání – uspořádání objektů do celku v ploše, objemu a prostoru

OSV – Poznávání lidí – Umělecké směry 20. století

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Skupinové práce s využitím architektonických prvků

4.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

4.8.1 Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

I. stupeň

Předmět tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení žáků. Je hlavním zdrojem poznatků, organizačních návyků, pohybových činností a dalších námětů pro zdravotní zaměření, rekreační a sportovní využití pohybu. Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systém jednoduchých a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a ke správnému držení těla žáků.

Základní metodou ke splnění cílů a úkolů je hra a dodržování herních pravidel. Neustále věnujeme pozornost bezpečnosti a úrazům. K žákům je nutný diferencovaný přístup podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Vštěpujeme dětem i hygienické návyky.

II. stupeň

Předmět tělesná výchova je součástí povinného vzdělávání na ZŠ a představuje nejdůležitější formu pohybového učení žáků. Je zdrojem poznatků, organizačních návyků, pohybových činností a dalších námětů pro zdravotně zaměřené, rekreační a sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a náradí, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci, korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení i pro rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se využívat pohybové činnosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci a odpovědnost za zdraví své i spolužáků. Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělávání, jako jsou výchova ke zdraví, hudební výchova estetika, ekologie, etická a právní výchova, dopravní výchova atd. Především však tělesná výchova umožňuje žákům poznávat vlastní pohybové možnosti a předpoklady i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat a cíleně ovlivňovat. Takto chápaný vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu, který vychází z aktuální

pohybové úrovně jednotlivců, z konkrétních splnitelných cílů, ze změny každého žáka a z hodnocení vzhledem k těmto změnám.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Seznámíme žáky s informacemi o nutnosti pohybu, o tělesném zdraví, o férovém jednání,
- učíme žáky si uvědomovat na základě hry sportovní a kolektivní jednání,
- učíme žáky, jak se pohybovat jako účastník silničního provozu,
- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka,
- používáme vhodné cvičební náčiní a nářadí,
- předkládáme dostatek informací – informačních zdrojů ke sportovním hrám a cvikům ke gymnastice a atletice.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k uvědomování si problémové situace ve škole, rodině, mezi kamarády, v silničním provozu,
- vedeme žáky k vlastnímu úsudku při řešení problému – při sportovní hře,
- motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení k pohybu.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky vyjádřit různé způsoby chování pomocí řeči těla,
- vedeme žáka k srozumitelnému ústnímu vyjadřování.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky spolupráci při práci ve skupině,
- učíme žáky správně reagovat na modelové situace, které mohou nastat v mezilidských vztazích ve třídě,
- učíme žáky pomáhat druhým, nebát se požádat o pomoc, bránit slabšího spolužáka,

- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům zdravotně oslabeným či zdravotně postiženým,
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky,
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Učíme žáky pomoci nebo jak přivolat pomoc v krizové situaci,
- vedeme žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům i k učiteli respektujeme věkové, sociální, zdravotní, fyziologické zvláštnosti žáka,
- směřuje žáka k projevování pozitivních postojů,
- vedeme žáka k tvořivosti.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k smyslu pro pořádek,
- vedeme žáky k bezpečnému používání pomůcek a dodržování pravidel,
- vedeme žáky k samostatnosti.

Kompetence digitální

- Učíme se podílet se na realizaci pravidelného pohybového režimu; vedeme žáky kondičně zaměřené činnosti; motivujeme žáky přiměřené samostatnosti a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti, motivujeme žáky ke sledování změn i s využitím digitálních technologií,
- zaměřujeme se na základní pohybové výkony a učíme je porovnávat s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií,
- vedeme je k orientování v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; učíme žáky samostatně získávat potřebné informace i v digitálním prostředí,
- vedeme žáky k vyhledávání a filtraci dat, například vyhledávání informací o významných sportovcích, sportovních událostech, vyhledávání pravidel sportovních her, zásad správného životního stylu a podobně,
- motivujeme k využívání digitálních přístrojů a aplikací, například mobilních telefonů, chytrých hodinek a podobně, ke sledování, měření, zaznamenávání aktivit,

- záznam aktivit pomocí aplikací využíváme k motivaci žáků k vyšším výkonům, k sestavení individuálního tréninkového programu,
- vedeme žáky k sebehodnocení,
- motivujeme žáky k využívání digitální technologie k analýze pohybové činnosti s cílem zlepšit techniku (například prostřednictvím zhotoveného videozáznamu).

4.8.1.1 Tělesná výchova: 1. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Tělovýchovné chvílky v průběhu vyučování Rytmické a kondiční formy cvičení	Provádí dle názoru základní kondiční a relaxační cviky Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění
Gymnastické držení těla, postoje, dýchání Základy gymnastiky, cvičení s náčiním a na náradí Házení a chytání míče Rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh Sportovní a pohybové hry	Osvojuje si správné držení těla při cvičení a chůzi Seznamuje se základy gymnastiky, cvičí s gymnastickým náradím a náčiním Provádí základní manipulaci s míčem Provádí správnou techniku běhu Respektuje a dodržuje základy sportovních a pohybových her
Pohybové hry s různým zaměřením, soutěživé hry, základy sportovních her Zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností	Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
Základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách spojené s osvojovanými činnostmi	Dodržuje základní hygienické návyky – nosí vhodnou obuv a cvičební úbor Seznamuje se se základními pravidly bezpečného chování při TV a sportu
Základní povely pro realizaci her Základní pravidla osvojovaných her	Řídí se pokyny a povely při realizaci her
Zdravotní tělesná výchova	Má správné držení těla Zvládá základní cvičební polohy Při vlastní oslabení zvládá jednoduchá cvičení Nepřemáhá se během vlastního oslabení

OSV – Seberegulace a sebeorganizace – Protahovací a dechová cvičení

OSV – Sebepoznání a sebepojetí – Soutěživé hry

4.8.1.2 Tělesná výchova: 2. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Poznatky z TV a sportu.	Nastupuje do řady, družstev a společně pozdraví Používá vhodné oblečení a obuv
Sportovní hry - vybíjená, kopaná.	Dodržuje základní pravidla – spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích
Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu před cvičením, uklidnění Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových hrách	Reaguje na jednoduché povely a signály (nástup, pozor, pohov, vyrovnat, rozchod, vpravo vbok, vlevo vbok)
Manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti	Dodržuje základní pravidla – spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích
Turistika a pohyb v přírodě, chůze v terénu, ochrana přírody	Chodí v terénu, překonává přírodní překážky
Plavání	Seznámí se s hygienou plavání, adaptuje se na vodní prostředí, naučí se základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	Správně provádí cviky pod vedením učitele podle svých možností Chodí do rytmu Provede rozcvičky pod vedením učitele k procvičení koordinuje pohybů (ve stoji spojném i rozkročném, cvičí v lehu, kleku, v sedu, chytá míče a míčky, provede stoj na jedné noze Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu
Gymnastika	Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok a chůzi po lavičce, šplh, vybrané náčiní, vztyk bez pomoci rukou, stoj s oporou o lopatky (svíčka)
Akrobacie – pády vzad a stranou, kotoul vpřed, přeskok – lavička, chůze bez dopomoci - lavička	Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok a chůzi po lavičce, šplh, vybrané náčiní, vztyk bez pomoci rukou, stoj s oporou o lopatky (svíčka)
Šplh o tyči s přírazem	Provede správnou techniku šplhu o tyči s přírazem
Cvičení s náčiním	Přehazuje a kutálí míče

Atletika - běžecká abeceda, rychlé běhy, vytrvalostní běh, běh v terénu, skok do dálky z místa, hod míčkem	Dodržuje základní pravidla při štafetách, rychlém běhu, hodu míčkem na dálku nebo na cíl, skoku z místa i skoku dalekém s rozběhem
Sportovní hry - vybíjená, kopaná	Dodržuje základní pravidla – spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích
Zdravotní tělesná výchova	Má správné držení těla Zvládá základní cvičební polohy Při vlastní oslabení zvládá jednoduchá cvičení Nepřemáhá se během vlastního oslabení

OSV – Sebepoznání a sebepojetí – Význam pohybu pro zdraví

OSV – Seberegulace a sebeorganizace – Příprava organismu před cvičením

OSV – Psychohygienu – Příprava organismu před cvičením

4.8.1.3 Tělesná výchova: 3. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Pohybové hry	Používá různé druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla
Základy gymnastiky	Vysvětlí si pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní Naučí se zpevnit tělo k cvičení gymnastických prvků
Základy atletiky	Naučí se základní pojmy z atletiky Dodržuje základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech
Základy sportovních her	Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích Dodržuje základní pravidla her
Plavání	Chápe plavání jako jednu z nejzdravějších pohybových činností Uvědomuje si nebezpečí a přeceňování sil při plavání
Zdravotní tělesná výchova	Má správné držení těla Zvládá základní cvičební polohy Při vlastní oslabení zvládá jednoduchá cvičení Nepřemáhá se během vlastního oslabení

OSV – Komunikace – Hry ve skupinách

4.8.1.4 Tělesná výchova: 4. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Význam pohybu pro zdraví Rozvoj pohybových schopností a dovedností	Uvědomuje si potřebu pravidelného pohybového režimu Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
Tělovýchovné chvíle v průběhu vyučování Pohybové a sportovní hry	Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení
Průpravná, kompenzační, relaxační cvičení Běh – technika, rychlost, vytrvalost Skok – technika skoku, odrazové schopnosti Hod míčkem z místa a z rozběhu Základy gymnastiky (průpravná cvičení pro rozvoj pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů Akrobacie – kotoul vpřed, vzad, ve vazbách, stoj na rukou -- přeskok – roznožka přes kozu odrazem z můstku Kladina (lavička) – chůze bez dopomoci Kondiční cvičení s lavičkami Přeskoky přes švihadlo Šplh na tyči a na laně Cvičení na žebřinách Rytmičké formy cvičení Základy sportovních her Herní činnosti jednotlivce – přihrávky míčem, driblíng, střelba na koš, přihrávky nohou, vedení míče, střelba na branku Práce s jiným herním náčiním Hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, basketbal, fotbal, házená, florbal) Pobyt v přírodě	Zvládá podle svých možností osvojované pohybové dovednosti Zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti Zvládá základní techniku rychlého a vytrvalého běhu Zvládá techniku skoku do dálky - zvládá techniku hodů míčkem Provede kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky
Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí Bezpečnost při pohybových činnostech	Seznamuje se s pravidly sportovních her a řídí se jimi
Technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení	Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
Zásady sportovního jednání a chování	Dovede zhodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
Cvičení podle jednoduchého popisu	Dodržuje pravidla her a soutěží, jedná v duchu fair play
Pohybové a sportovní hry, soutěže	Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví cvičí podle jednoduchého popisu
	Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy

Měření a posuzování sportovních výkonů	Pomáhá s měřením sportovních výkonů a porovnává je s předchozími výsledky
Zdroje informací o pohybových činnostech (plakáty, výsledkové listiny, místní tisk a jiné sdělovací prostředky)	Dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích pořádaných ve škole či v místě bydliště i o akcích evropského nebo světového významu
Zdravotní tělesná výchova	Při vlastním oslabení používá speciální cviky
	Snaží se o co nejpřesnější zvládnutí cviků
	Sdělí vyučujícímu, které cviky nemůže provádět a v jakém prostředí nemůže cvičit

4.8.1.5 Tělesná výchova: 5. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Poznatky z TV a sportu.	Reaguje na jednoduché povely a signály (např. Nástup, pozor, pohov, vyrovnat, rozchod, vpravo v bok, vlevo v bok, upažit, předpažit, rozpažit, ...)
	Používá vhodné oblečení a obuv
	Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech
	Pomůže spolužákovi při poranění
Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení.	Správně provádí cviky pod vedením učitele podle svých možností
	Provádí rozvíčky pod vedením učitele k procvičení koordinace pohybů (ve stoji spojném i rozkročném, cvičení v lehu, kleku, v sedu, chytání míčů a míčků, stoj na jedné noze)
	Provádí správné a přesné pohyby
	Popíše hlavní znaky špatného držení těla
	Volí vhodná posilovací a protahovací cvičení
	Provádí cviky zaměřené na oboustranné zatížení těla
Gymnastika	Překoná švédskou bednu Přeskočí kozu Chodí po lavičce
Akrobacie	Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok a chůzi po lavičce, šplh, vybrané náčiní, vztyk bez pomoci rukou, stoj s oporou o lopatky (svíčka), přetahy
Šplh o tyči s přírazem.	Šplhá o tyči

Cvičení s náčiním.	Přehazuje, chytá a kutálí míč
	Skáče přes švihadlo
Atletika	Zvládá běh na krátké i delší vzdálenosti, běh přes překážky, skok z místa i s rozběhem, hod míčkem
Sportovní hry	Dodržuje základní pravidla – spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích
	Aktivně se účastní vybraných míčových her
Turistika.	Překonává přírodní překážky
Vyjádření melodie a rytmu pohybem	Chodí a cvičí do rytmu
Komunikace v TV	Vhodně používá sportovní terminologii
Zdroje informací o pohybových činnostech	Sleduje plakáty o různých sportovních akcích ve škole i mimo ni Účastní se sportovních aktivit, o které má zájem
Měření výkonů	Předvede základní pohybové výkony
	Změří výkon spolužáka
Rozvoj rychlosti a vytrvalosti	Provádí vlastní pohybové činnosti dle pokynů
	Provádí cviky s postupně zvyšující se intenzitou
Organizace při TV	Podílí se zorganizování sportovních soutěží ve třídě
	Samostatně předvede spolužákům jednoduché cviky
Zdravotní tělesná výchova	Při vlastním oslabení používá speciální cviky
	Snaží se o co nejpřesnější zvládnutí cviků
	Sdělí vyučujícímu, které cviky nemůže provádět a v jakém prostředí nemůže cvičit

4.8.1.6 Tělesná výchova: 6. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport	Zařadí rozcvičku se zaměřením na nejvíce zatížené svalové skupiny svalové skupiny.
	Používá základní cviky a sestavy.
Atletika	Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické disciplíny.
Drogy, doping	Uvědomuje si škodlivost drog.
	Vyjmenuje možné dopady na zdraví člověka.
Dopravní výchova	Ovládá a respektuje pravidla silničního provozu.

	Seznámí se s možnými riziky daného prostředí.
Bezpečnost v hodinách TV	Seznámí se s pravidly bezpečnosti v hodinách TV a řídí se jimi.
Gymnastika, sportovní hry, atletika	Ovládá základní názvosloví na úrovni cvičence. Provede cvik na povel učitele.
Sportovní a soutěžní hry	Dodržuje pravidla fair play.
	Upřednostňuje fair play před výhrou.
	Spolupracuje v rámci družstva.
	Chápe jednoduchou taktiku hry. Chápe a respektuje pokyny rozhodčího.
Lyžování (dle možností školy)	Uvědomuje si rizika spojená s lyžováním Zvládá základní dovednosti na sjezdových i běžeckých lyžích

OSV – Koooperace a kompetice – Sportovní hry

4.8.1.7 Tělesná výchova: 7. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport	Zařadí rozcvičku se zaměřením na nejvíce zatížené svalové skupiny.
	Používá základní cviky a sestavy.
Atletika	Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické disciplíny.
Drogy, doping	Uvědomuje si škodlivost drog.
	Vyjmenuje možné dopady na zdraví člověka.
	Diskutuje o vhodnosti či nevhodnosti užívání dopingu z hlediska sportovní etiky.
Bezpečnost v hodinách TV	Seznámí se s pravidly bezpečnosti v hodinách tělesné výchovy, respektuje je a dodržuje.
	Respektuje pokyny učitele.
	Předvídá možná rizika daného prostředí, chová se ohleduplně.
Dopravní výchova	Ovládá a respektuje pravidla silničního provozu.
Gymnastika, atletika, sportovní hry	Ovládá povely na úrovni cvičence.
	Provede cvik na povel učitele.
	Aktivně užívá povely.
Sportovní hry, soutěžní hry	Dodržuje pravidla fair play.

	Upřednostňuje fair play před výhrou.
	Spolupracuje v rámci družstva.
	Staví úspěch družstva nad úspěch jednotlivce (sebe sama).
	Chápe taktiku hry.
	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a rozhodčího.
	Respektuje pokyny rozhodčího.
	Dbá na dodržování určených sportovních pravidel, pod dohledem vykonává funkci rozhodčího.
Lyžování (dle možností školy)	Uvědomuje si rizika spojená s lyžováním Zvládá základní dovednosti na sjezdových i běžeckých lyžích

OSV – Koooperace a kompetice – Sportovní hry

4.8.1.8 Tělesná výchova: 8. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Rekreační a výkonnostní sport	Uspořádá si svůj pohybový režim dle svých potřeb, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě za účelem zlepšení své fyzické a psychické zdatnosti
Rozvoj kondice	Volí nejvhodnější sportovní aktivitu vzhledem ke svým fyzickým možnostem Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Před fyzickou činností se správně rozcvičí a pomocí vhodného cvičení si protáhne a zahřeje hlavní svalové skupiny Zhodnotí provedenou pohybovou činnost Poukáže na možné nedostatky Navrhne řešení odstranění nedostatků
Hygiena a bezpečnost v TV	Zná riziko užívání návykových látek Odmítá zakázané látky, které zvyšují sportovní výkon Dbá na bezpečné chování během sportování Uvědomuje si bezpečnostní rizika při pobytu ve známém i neznámém prostředí
Gymnastika	Správně provede základní gymnastické cviky Přeskočí švédskou bednu a kozu Skáče přes švihadlo
Sportovní hry	Samostatně či v týmu zorganizuje sportovní akce v rámci třídy či školy

	<p>Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her</p> <p>Zná základní pravidla sportovních her a dodržuje je</p> <p>Uvědomuje si zdravotní a rozvojový význam sportování</p>
Rytmická cvičení	Kombinuje pohybové činnosti a hudbu
Základy sebeobrany	<p>Uvědomuje si riziko možného střetu s protivníkem</p> <p>Předvede základní postoje, úchopy a vyproštění z držení</p>
Pobyt a pohyb v přírodě	Dodržuje pravidla silničního provozu
	<p>Překonává přírodní překážky</p> <p>Zvládá základy orientačního běhu</p>
Lyžování (dle možností školy)	<p>Uvědomuje si rizika spojená s lyžováním</p> <p>Zvládá základní dovednosti na sjezdových i běžeckých lyžích</p>
Komunikace při sportu	Zná a správně používá sportovní terminologii
Fair play	<p>Cvičí a sportuje v duchu fair play</p> <p>v případě potřeby pomůže handicapovaným spolužákům</p> <p>Respektuje slabší spolužáky a spolužáky opačného pohlaví</p> <p>Chová se ohleduplně ke spolužákům i přírodě</p>
	<p>Při hrách respektuje názory ostatních spoluhráčů</p> <p>Svým výkonem napomáhá k vítězství svého týmu</p>
	Zná, respektuje a dodržuje pravidla jako hráč, rozhodčí, divák či organizátor
Sport kdysi a dnes	Slavní sportovci a významné sportovní události
Měření výkonů	<p>Podává maximální výkony při sportovních aktivitách</p> <p>Při pohybové činnosti dbá na správné provedení techniky</p> <p>Porovnává své výsledky se spolužáky i se svými výsledky z dřívější doby</p>
	Zaznamenává data o pohybových aktivitách prezentuje tato data
Atletika	<p>Aktivně se účastní jednotlivých atletických disciplín</p> <p>snaží se o zlepšování svých výkonů v atletice</p> <p>snaží se o dodržování správné techniky</p>
Zdravotní tělesná výchova	Zná rizika nevhodných činností a vyhýbá se takovým činnostem, které by vedly ke zhoršení zdravotního stavu při určitém zdravotním oslabení

	Provádí s maximálním úsilím takové pohybové činnosti, které vedou ke zlepšení zdravotního oslabení
	Usiluje o optimální provedení vyrovnávacích cvičení souvisejících se zdravotním oslabením

OSV – Koooperace a kompetice – Sportovní hry

4.8.1.9 Tělesná výchova: 9. ročník

časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Rekreační a výkonnostní sport	Uspořádá si svůj pohybový režim dle svých potřeb, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě za účelem zlepšení své fyzické a psychické zdatnosti
Rozvoj kondice	Volí nejvhodnější sportovní aktivitu vzhledem ke svým fyzickým možnostem Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Před fyzickou činností se správně rozcvičí a pomocí vhodného cvičení si protáhne a zahřeje hlavní svalové skupiny Zhodnotí provedenou pohybovou činnost Poukáže na možné nedostatky Navrhne řešení odstranění nedostatků
Hygiena a bezpečnost v TV	Zná riziko užívání návykových látek Odmítá zakázané látky, které zvyšují sportovní výkon Dbá na bezpečné chování během sportování Uvědomuje si bezpečnostní rizika při pobytu ve známém i neznámém prostředí
Gymnastika	Správně provede základní gymnastické cviky Přeskočí švédskou bednu a kozu Skáče přes švihadlo
Sportovní hry	Samostatně či v týmu zorganizuje sportovní akce v rámci třídy či školy Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her Zná základní pravidla sportovních her a dodržuje je Uvědomuje si zdravotní a rozvojový význam sportování
Rytmická cvičení	Kombinuje pohybové činnosti a hudbu
Základy sebeobrany	Uvědomuje si riziko možného střetu s protivníkem

	Předvede základní postoje, úchopy a vyproštění z držení
Pobyt a pohyb v přírodě	Dodržuje pravidla silničního provozu
	Překonává přírodní překážky Zvládá základy orientačního běhu
Lyžování (dle možností školy)	Uvědomuje si rizika spojená s lyžováním Zvládá základní dovednosti na sjezdových i běžeckých lyžích
Komunikace při sportu	Zná a správně používá sportovní terminologii
Fair play	Cvičí a sportuje v duchu fair play v případě potřeby pomůže handicapovaným spolužákům Respektuje slabší spolužáky a spolužáky opačného pohlaví Chová se ohleduplně ke spolužákům i přírodě
	Při hrách respektuje názory ostatních spoluhráčů Svým výkonem napomáhá k vítězství svého týmu
	Zná, respektuje a dodržuje pravidla jako hráč, rozhodčí, divák či organizátor
Sport kdysi a dnes	Slavní sportovci a významné sportovní události
Měření výkonů	Podává maximální výkony při sportovních aktivitách Při pohybové činnosti dbá na správné provedení techniky Porovnává své výsledky se spolužáky i se svými výsledky z dřívější doby
	Zaznamenává data o pohybových aktivitách prezentuje tato data
Atletika	Aktivně se účastní jednotlivých atletických disciplín snaží se o zlepšování svých výkonů v atletice snaží se o dodržování správné techniky
Zdravotní tělesná výchova	Zná rizika nevhodných činností a vyhýbá se takovým činnostem, které by vedly ke zhoršení zdravotního stavu při určitém zdravotním oslabení
	Provádí s maximálním úsilím takové pohybové činnosti, které vedou ke zlepšení zdravotního oslabení
	Usiluje o optimální provedení vyrovnávacích cvičení souvisejících se zdravotním oslabením

4.9 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

4.9.1 Vzdělávací obor: Pracovní činnosti

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

I. stupeň

Praktické činnosti se prolínají s ostatními předměty – Prvouka, Výtvarná výchova, Matematika, Tělesná výchova. Žáci získávají základní přehled a pracovní návyky potřebné k běžnému životu. Výuka rozvíjí motorické schopnosti žáků, manuální dovednosti.

Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu.

V průběhu praktických činností získávají informace o materiálech, pomůckách a nářadí. Seznamují se také s pracovními postupy, předlohami, návody a učí se podle nich pracovat. Osvojují si rovněž základní zásady hygieny a bezpečnosti při práci. Dále se učí dodržovat pracovní postup, organizovat svou práci a udržovat pořádek na pracovním místě, po skončení práce se své místo uklidit.

Vzdělávání v této oblasti také směřuje k postupnému poznání žáků, že technika je součástí lidské kultury a je spojena s pracovní činností lidí.

II. stupeň

Úkolem předmětu Pracovní činnosti je seznámit žáky se základy praktické pracovní dovednosti v různých oborech lidské činnosti. Výuka v tomto předmětu směřuje k tomu, aby žáci:

- zvládli základní pracovní dovednosti s nástroji a nářadím
- naučili se pracovat s materiály běžné potřeby
- získali konkrétní představu o reálných vlastnostech materiálů
- prováděli běžné rukodělné činnosti
- ověřovali si znalosti pěstitelské činnosti
- seznámili se se základy stolování
- seznámili se s různými postupy při přípravě pokrmů a vytvořili jednoduché pokrmy
- vyhledávali informace, uměli je třídit a pracovat s nimi

Pracovní činnosti II. stupně tematicky navazují na zvládnuté základy učiva pracovních činností I. stupně. Výuka je realizována v odborných učebnách umístěných v prostorách školy (dílny), ve třídě nebo na školním pozemku a je určena všem žákům II. stupně, tedy chlapcům

i dívkám bez rozdílu. Pracovní činnosti ovlivňují i rozhodování žáků o svém budoucím povolání (profesní zaměření). V průběhu výuky jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Součástí pracovních činností je i vaření, které připravuje žáky na reálné životní situace, se kterými se setkají v domácnosti při přípravě pokrmů a při stolování. Žáci si prohloubí návyky spojené s prací v kuchyni a se stolováním, jakými jsou např. osobní hygiena, dodržování hygieny při práci, stravování a stolování. Zaměří se také na nebezpečí, které se v kuchyni vyskytuje. Vaření je zaměřeno na praktické dovednosti, ale i teoretické vědomosti o výživové hodnotě potravin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence

Kompetence k učení

- Seznamujeme žáky se základy pracovní činnosti,
- budujeme u žáků pozitivní stav k manuální práci,
- rozvíjíme u žáků dovednosti a návyky z různých pracovních činností.
- podporujeme u žáků vlastní tvořivost a myšlení,
- seznamujeme žáky se základy výchovy ke zdraví,
- budujeme u žáků pozitivní vztah ke zdravému životnímu stylu.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky využívat své individuální schopnosti,
- vedeme žáky k budování své vlastní samostatnosti a odpovědnosti za provedenou práci,
- učíme žáky používat jednotlivé pracovní nástroje, náradí a pomůcky při práci ve škole i v běžném životě.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky vytvářet své vlastní nápady při pracovní činnosti,
- podporujeme žáky k využívání svých schopností při práci v kolektivu,
- vedeme žáky k uplatňování vlastního myšlení a představivosti,

- podporujeme tvořivost a vlastní nápady při vaření,
- učíme žáky uvědomit si vlastní aktivity a tvůrčí přístup k práci.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme spolupráci ve skupinách,
- učíme žáky respektovat pravidla práce v týmu,
- vedeme žáky k uvědomování si vlastní identity v rámci pracovní skupiny,
- budujeme u žáků pocit sebedůvěry a zdravého sebevědomí.

Kompetence občanské a pracovní

- Učíme žáky pochopit práci a pracovní činnost jako příležitost k seberealizaci,
- rozvíjíme u žáků konstruktivní a podnikatelské myšlení,
- vedeme žáky k vytvoření pocitu odpovědnosti za kvalitu práce,
- vedeme žáky k šetrnému a bezpečnému zacházení se surovinami, zařízením, vybavením kuchyně, spotřebiči,
- vedeme žáky k úspornému používání spotřebičů a úspoře energie,
- vedeme žáky k ohleduplnosti, spolupráci, odpovědnosti za pořádek,
- vedeme žáky k osvojení si základních pravidel slušnosti během stolování,
- vedeme žáky k zohledňování estetické stránky stolování,
- vedeme žáky k osvojení zásad správné výživy,
- vedeme žáky k vhodnému nakládání se surovinami v souladu s hygienickými pravidly a předpisy,
- učíme žáky využívat a ovládat jednotlivé pracovní nástroje a techniku,
- vedeme žáky k dodržování zásad ochrany životního prostředí.

Kompetence digitální

- Seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků,
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích,
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií,

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy,
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu,
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů,
- vedeme žáky k dodržování základních hygienických a bezpečnostních pravidel a předpisů při práci s digitální technikou a poskytnutí první pomoc při úrazu.

4.9.1.1 Pracovní činnosti: 1. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Práce s drobným materiálem – papír, textil Jednoduché pracovní činnosti Materiály přírodní a technické Konstrukční činnosti	Umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru dovede navlékat, aranžovat, třídít při sběru přírodní materiál, dovede sestavovat stavebnicové prvky
Práce s papírem Práce se stavebnicí Pěstitelské činnosti Příprava pokrmů Práce s modelovací hmotou	Pracuje podle slovního nebo názorného návodu
Práce se stavebnicí	Sestavuje stavebnicové prvky dle vlastní fantazie nebo jednoduché předlohy
Sledování podmínek pro život rostlin	Pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích, rozlišuje a popíše její změny
Péče o pokojové rostliny	Zná základy péče o pokojové květiny
Příprava pokrmů	Umí připravit jednoduchý pokrm zvládne jednoduchou úpravu stolu
Stolování	Zná základy správného stolování a společenského chování

OSV – Kreativita – Zvířátka z listů

4.9.1.2 Pracovní činnosti: 2. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Práce s papírem a kartonem Modelování Práce s drobným materiálem	Překládá, vytrhává, skládá, slepuje, nalepuje válí v dlaních, v prstech, modeluje pracuje s přírodninami a drobným materiálem mačká, stříhá, obkresluje šablony
Práce s papírem a kartonem Modelování Práce s drobným materiálem Práce montážní a demontážní	Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu poznává nástroje a různé materiály: např. přírodniny, lepidlo, nůžky, tupá jehla
Práce montážní a demontážní	Staví z kostek a různých druhů stavebnic staví podle fantazie zvládá elementární dovednosti
Práce s drobným materiálem	Navléká nitě, vytvoří uzlík, šije přední a zadní steh, přišije knoflík
Lidové zvyky, tradice a řemesla.	Poznává na základě přímých ukázek, videa, návštěvy muzeí apod. zvyky, lidové tradice a řemesla
Práce na školní zahradě, pěstitelské práce ve třídě Péče o pokojové rostliny	Ošetřuje pokojové rostliny pozoruje klíčení semen
Práce na školní zahradě, pěstitelské práce ve třídě	Provádí pozorování přírody zasévá semínka rostlin
Stolování, jednoduchá úprava stolu	Připraví talíře a příbory pro jednoduché stolování připraví jednoduchou tabuli
Stolování, pravidla správného stolování	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni

OSV – Kreativita – Práce s drobným materiálem

OSV – Seberegulace a sebeorganizace – Stolování

4.9.1.3 Pracovní činnosti: 3. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie); pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití.	Lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, obkresluje dle šablony, překládá a skládá papír, odměřuje Vytváří jednoduché plošné i prostorové útvary
Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce; lidové zvyky, tradice, řemesla.	Poznává lidové tradice, zvyky a materiály při nich užitými
Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů; práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem.	Sestavuje stavebnicové prvky dle vlastní fantazie nebo jednoduché předlohy
Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, její zpracování, výživa rostlin, osivo	Pozoruje přírodu, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování.
Pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě	Zasévá semínka rostlin Pečuje o pokojové rostliny
Pravidla správného chování Stolování, pravidla stolování, úprava stolu.	Orientuje se v základních pravidlech správného společenského chování a stolování.
Pravidla správného stolování.	Nachystá jednoduchou tabuli.

OSV – Seberegulace a sebeorganizace – Zásady hygieny a bezpečnosti

4.9.1.4 Pracovní činnosti: 4. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Vystřihování tvaru podle šablony polepování, děrování, vyřezávání jednoduchých prostorových konstrukcí z papíru a kartonu Práce s přírodninami Práce s textilem (steh přední, zadní, ozdobný)	Vystřihuje, děruje a vyřezává jednoduché prostorové tvary z papíru a kartonu Aranžuje jednoduchou květinovou výzdobu s využitím samorostů Uplatňuje při práci s textilem různé druhy stehů
Tradice a zvyky	Pojmenuje a vysvětlí význam lidových řemesel, využívá lidové tradice a zvyky při vlastní tvorbě.

Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce	Použije vhodné pomůcky a náčiní při vytváření jednoduchého výrobku
První pomoc při úrazu	Poskytne první pomoc při úrazu způsobeném použitými pracovními nástroji a pomůckami
Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) sestavování modelů	Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtkem	Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtku
Poskytnutí první pomoci	Poskytne první pomoc při úrazu způsobeném použitými pracovními nástroji a pomůckami
Základní podmínky pro pěstování rostlin ze semene v místnosti (okrasné rostliny, zelenina aj.).	Pěstuje pokojové i jiné rostliny podle jejich nároků, používá vhodné pomůcky a náčiní
První pomoc při úrazu	Poskytne první pomoc při úrazu způsobeném použitými pracovními nástroji a pomůckami při práci na školním pozemku nebo pěstitelských činnostech
Základní vybavení kuchyně.	Používá správně základní vybavení kuchyně
Výběr, nákup a skladování potravin Příprava pokrmu podle receptu	Zajistí suroviny pro přípravu jednoduchého pokrmu; připraví samostatně jednoduchý pokrm studené nebo teplé kuchyně dle receptu
Pravidla správného stolování	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
První pomoc při úrazu	Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni

OSV – Kreativita – Strašidlo, ježek

4.9.1.5 Pracovní činnosti: 5. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie	Vytváří různé výrobky z daného materiálu podle zadání a na základě své představivosti

lidové zvyky, tradice, řemesla	Využívá lidové zvyky a řemesla při tvořivých činnostech – Vánoce, Velikonoce
pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce	Volí vhodné pomůcky a nástroje podle druhu zpracovávaného materiálu. pracuje pouze s bezpečnými a nepoškozenými nástroji a pomůckami
pracovní postupy	Udržuje pracovní nástroje v čistotě. Zvládá jednotlivé postupy při tvořivé práci
stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	Provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž
práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtku
Hygiena. Bezpečnost práce.	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.
Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, její zpracování, výživa rostlin, osivo	Upravuje půdu pro pěstování rostlin na školním pozemku, provádí setí semen a výsadbu sazenic, ošetřuje rostliny během vegetace
pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, koření, zelenina)	Pečuje samostatně o pokojové a jiné rostliny poznává léčivky, rostliny jedovaté, drogy, koření pečuje o rostliny v okolí školy a provádí zde úklid
nástroje, pomůcky, náčiní	Vybírá správné náčiní podle druhu pěstitelských činností
základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni –historie a význam	Orientuje se v základním vybavení kuchyně
výběr, nákup a skladování potravin	Připraví jednoduchý pokrm studené i teplé kuchyně
jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Připraví stůl k slavnostnímu stolování
úklid udržuje pořádek a čistotu hygiena a bezpečnost práce	Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

4.9.1.6 Pracovní činnosti: 6. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Technické materiály. technologické postupy	Provádí jednoduché práce se dřevem a dodržuje bezpečnost práce. Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.
Pracovní pomůcky a nářadí pro různý materiál	Řeší jednoduché úkoly s papírem a se dřevem

Organizace práce. Jednoduché pracovní postupy	V rámci získaných dovedností organizuje a plánuje svou pracovní činnost v dílnách. Pracuje podle slovního návodu a předlohy.
Technické náčrty a výkresy	Připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku, výrobek podle něj zhotoví
Bezpečnost a hygiena práce v dílnách	Dodržuje základní principy bezpečnosti a hygieny práce při práci s nástroji a nářadím
První pomoc při úrazu v dílnách	Dokáže poskytnout první pomoc při úrazu v prostředí dílen
Základní podmínky pro pěstování zeleniny a květin	Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných druhů zeleniny a květin. Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.
Zelenina a okrasné rostliny	Pěstuje na školním pozemku vybrané druhy zeleniny a květin. Dokáže účinně spolupracovat ve skupině
Pracovní pomůcky a nářadí pro pěstování rostlin	Vybírá správné náčiní podle druhu pěstitelských činností, svědomitě dbá o údržbu nářadí. Uvědomuje si sled jarních prací na zahradě v závislosti na počasí a přírodních zákonitostech
Bezpečnost a hygiena práce při práci na školním pozemku	Dodržuje základní principy bezpečnosti a hygieny práce při práci na zahradě, Dokáže poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.

OSV – Kreativita – Vlastní nápady při realizaci výrobků

4.9.1.7 Pracovní činnosti: 7. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Pěstování a sklizeň vybraných druhů květin a zeleniny	Volí vhodné pracovní postupy při pěstování zeleniny a květin
Základní podmínky pro pěstování zeleniny a květin	Používá vhodné pracovní nářadí a nástroje a správně s nimi zachází
Zásady práce při pěstování základních druhů zeleniny	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na pozemku Dokáže účinně spolupracovat ve skupině

	Poskytne první pomoc při úrazu na zahradě.
Kuchyně - základní vybavení, práce s domácími spotřebiči	Používá při vaření základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Ovládá jednoduché pracovní postupy, orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. Udržuje pořádek v kuchyni, bezpečně se v kuchyni pohybuje
Potraviny, výběr potravin. Zásady správného stravování	Připraví jednoduché pokrmy s dodržением zásad správné výživy. Provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se základními čisticími prostředky.
Základy správného stolování. Udržování pořádku a čistoty v kuchyni	Osvojí si zásady správného stolování, společenského chování a obsluhy ve společnosti. Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Chová se vhodně při stolování.
Bezpečnost a hygiena provozu v kuchyni	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni. Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.
První pomoc při úrazu v kuchyni, včetně úrazu elektrickým proudem	Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni, včetně úrazu elektrickým proudem
Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí
Technické náčrty a výkresy, technické návody	Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu Užívá technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý návrh a výkres výrobku. Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
Práce se stavebnicí, sestavování modelů	Sestaví podle návodu nebo návrhu daný model ze zvoleného materiálu. Tvořivě řeší zadané úkoly. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí.
Jednoduché návody a programy	Samostatně pracuje podle jednoduchého pracovního postupu

	Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří jejich funkčnost. Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
Bezpečnost a hygiena práce	Bezpečně zachází s používanými nástroji, aby nedocházelo k úrazům ani k poškozování pracovního místa Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a bezpečnostní předpisy

OSV – Kreativita – Vlastní nápady při realizaci výrobků

4.9.1.8 Pracovní činnosti: 8. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Nebezpečí úrazu elektrickým proudem	Poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem v domácnosti.
Základní laboratorní metody a postupy	Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Popíše vlastnosti přístrojů, zařízení a pomůcek a použije je pro vykonání konkrétního pozorování, měření, experimentu
Zápis pozorování a vyvození závěrů, protokol	Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Formuje výsledky a závěry své experimentální práce dle daného pracovního postupu, dané dokumentace a znalostech o zkoumaném předmětu, jevu, činnosti.
Práce s odbornou literaturou a digitální technikou	Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci. Orientuje se v potřebné dokumentaci (seznam laboratorní techniky, postup práce...)
Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	Dodržuje pravidla a předpisy bezpečné práce s laboratorní technikou. Popíše a vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu, dodrží kázeň při práci s

	laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji, pomůckami a dalším zařízením.
Pravidla pro nakládání s chemikáliemi určitého stupně nebezpečnosti.	Při práci s chemikáliemi dodržuje základní pravidla ochrany životního prostředí. Vysvětlí při vybrané experimentální práci možné dopady na životní prostředí
	Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři v modelových situacích popíše a vyzkouší poskytnutí první pomoci, ke kterému může dojít v laboratoři nebo jiném místě při laboratorních činnostech.
Bezpečnost a hygiena práce, řád školní dílny	Bezpečně zachází s používanými nástroji, aby nedocházelo k úrazům ani poškozování pracovního místa. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, bezpečnostní předpisy a řád školní dílny.
Práce s papírem	Vyrobí ruční papír, vytvoří z něj výrobek s použitím kaseinového lepidla.
Práce se dřevem , kovy a plasty	Provádí jednoduché práce se dřevem, kovy a plasty, dodržuje technologickou kázeň. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku, výrobek zhotoví. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu.
Svět práce Charakter a druhy pracovních činností	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Posuzuje silné i slabé stránky své osobnosti. Poznává své předpoklady pro uplatnění ve světě práce. Posoudí své možnosti.
Svět práce Volba profesní orientace	Vyhledává potřebné informace o vybraných školách a profesích. Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.
Svět práce Základní principy volby povolání	Ví, kam se obrátit v případě ztráty zaměstnání. Napiše svůj životopis. Zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů.

4.9.1.9 Pracovní činnosti: 9. ročník

časová dotace: 1 hod. týdně

Učivo	ŠVP výstupy
Bezpečnost a hygiena práce při práci s technickými pomůckami a nástroji	Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce při práci s nástroji a nářadím. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.
První pomoc	Poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.
Práce se stavebnicí. Tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model. Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.
Povolání lidí. Vliv profesní orientace na volbu povolání	Využije všechny dostupné informace a poradenské služby pro výběr svého budoucího povolání
Práce s profesními informacemi a možnost využití poradenských služeb	Dokáže různými způsoby vyhledávat vhodné zaměstnání. Pracuje s informacemi, umí je vyhledávat a zpracovávat. Využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání a zaměstnání
Exkurze na Úřad práce	Chápe rozdíly mezi školou a zaměstnáním. Navštíví Úřad práce ve svém okrese a informuje se o jeho činnosti. Uvědomuje si zodpovědnost spojenou s pracovním životem. Dokáže posoudit výhody a nevýhody jednotlivých způsobů obživy
Trh práce. Rovnost příležitostí na trhu práce	Na modelových situacích prokáže schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Zná postup při hledání práce, brigády. Dokáže odpovědět na inzerát, podat inzerát týkající se pracovního místa. Rozumí základním ekonomickým pojmům, vztahům mezi nimi, orientuje se v nabídkách zaměstnání.
Kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky pro výkon jednotlivých povolání	Uvědomuje si důsledky pracovního života na své zdraví a ví, jak jim čelit. Zná svůj zdravotní stav

Práce s technickými materiály Vlastnosti materiálů a jejich užití v praxi	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Provádí drobné dílenské práce, správně ukládá náradí, dbá o čistotu a pořádek v dílně.
Elektrotechnické práce	Seznámí se s elektrickými rozvody v domácnosti. Ovládá zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s elektrickým proudem. Poskytne první pomoc při úrazu el. proudem.

5 Evaluace

5.1 Pravidla pro hodnocení žáků

5.1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Hodnocení žáků upravuje Vyhláška č. 48/2005 Sb. Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu. Předpokladem úspěšného plnění vytyčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby každý žák dostával dostatečný prostor ke zvládnutí a osvojení učiva. Aby učivo mohlo plnit svoji funkci prostředníka k dosažení očekávaných výstupů, nestačí je s žáky pouze probrat, ale je třeba, aby si žáci základní učivo skutečně dobře osvojili.

Dobrému zvládnutí učiva napomáháme:

- činnostními způsoby učení, spojenými s hovorem žáků a komunikací mezi žáky a učitelem i žáky mezi sebou,
- při probírání nového učiva dbáme na to, abychom ho žákům propojovali s učivem předcházejícím, na které nové učivo navazuje,
- žáky průběžně informujeme, proč se určité látce učí,
- usilujeme o to, aby vazba mezi předcházejícím a navazujícím učivem byla analogická,
- žáky směřujeme ke „znovuobjevování“ poznatků, k úvahám nad činnostmi obdobnými s těmi, které jim byly předloženy u látky předešlé,
- upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení,

- při výuce žáky co nejvíce chválíme, dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů,
- s žáky jednáme tak, aby neměli strach vyjádřit svůj názor,
- pomocí zpětné vazby zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku a průběžně je odstraňujeme,
- umožňujeme žákům poznání, že chyba se může vyskytovat v každé lidské činnosti, může mít však pro člověka různé následky podle její závažnosti.

5.1.2 Způsoby hodnocení

Žáky hodnotíme nejprve při činnostech, při kterých máme možnost sledovat, jak pracují. Oceňujeme jejich snahu, pozornost, hodnotíme vyjadřování závěrů, oceňujeme jejich nápady. Pozitivně laděná průběžná hodnocení (ústní) a prožité pocity úspěchu při činnostech motivují žáky k učení, posilují jejich sebedůvěru a vedou je k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky.

Ústní hodnocení i písemná hodnocení mají, zvláště v 1. období základního vzdělávání funkci především výchovnou a motivační.

Směřujeme k tomu, aby v době písemných nebo ústních hodnocení žáků, zvládalo co nejvíce žáků učivo zcela bezpečně.

Klasifikační hodnocení je podrobně rozepsáno v klasifikačním řádu školy. Úkolem učitele v období vzdělávání je udržet, popřípadě vzbudit zájem žáků o učení, umožnit všem žákům osvojit si základní učivo potřebné pro další vzdělávání. Z hlediska dalšího zdravého vývoje žáků je důležité umět je dovést k takovému zvládnutí učiva, aby co nejvíce z nich mohlo být v nižších ročnících hodnoceno známkou výborně nebo chvalitebně. Hodnocení známkou můžeme doplňovat povzbuzujícím pozitivním písemným hodnocením.

Žáci jsou o způsobech a kritériích hodnocení informováni předem.

Hodnocení formou prověrek – před zadáním jakékoli prověrky nebo testu zvažujeme, zda prověrka má hodnotit naučení určitým poznatkům nebo má diagnostikovat učební problémy.

Při prověřování vědomostí:

- prověřujeme a hodnotíme to, o čem víme, že jsme žáky učili a naučili,
- dbáme, aby příklady, diktované věty nebo testy určené k hodnocení žáků, obsahovaly jen to, co bylo s žáky dostatečně procvičeno,

- dbáme, aby zadání úloh bylo věku žáků přiměřené,
- ústní zkoušení vedeme tak, abychom při něm zjišťovali, co žák umí, ne to, co ještě neumí
- písemnou práci na závěr určitého celku nezadááme předčasně, ale až když žáci svými projevy prokazují, že jsou na písemnou práci vybaveni vědomostmi,
- při prověřování učiva probíraného před delší dobou ho s žáky nejprve nějakou formou zopakujeme,
- při celkovém hodnocení žáka bereme v úvahu a hodnotíme i pokrok, jaký žák za určité období udělal a jaká byla jeho snaha k odstranění nedostatků,
- všechna hodnocení vyjadřujeme jako objektivní informaci povzbudivého charakteru.

5.1.3 Hodnocení chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada. Využívá se tří stupňů hodnocení:

- velmi dobré
- uspokojivé
- neuspokojivé

5.1.4 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení se řídí Vyhláškou č. 73/2005 Sb. Ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování.

Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci integrovaní na základě Doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění Individuálního vzdělávacího plánu.

Na doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

Při slovním hodnocení se uvádí:

- a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami
- a) ovládá bezpečně
- b) ovládá
- c) podstatně ovládá

- d) ovládá se značnými mezerami
 - e) neovládá
-
- b) úroveň myšlení
 - pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
 - uvažuje celkem samostatně
 - menší samostatnost myšlení
 - nesamostatné myšlení
 - odpovídá nesprávně i na návodné otázky
-
- c) úroveň vyjadřování
 - výstižné, poměrně přesné
 - celkem výstižné
 - nedostatečně přesné
 - vyjadřuje se s obtížemi
 - nesprávné i na návodné otázky
-
- d) úroveň aplikace vědomostí
 - spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
 - dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
 - s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
 - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
 - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
-
- e) píle a zájem o učení
 - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
 - učí se svědomitě
 - k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
 - malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
 - pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné